

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE
INFORMĀCIJAS UN BIBLIOTĒKU STUDIJU NODAĻA

**STUDENTU PERSONĪGĀS INFORMĀCIJAS ORGANIZĒŠANAS
PARADUMI DIGITĀLAJĀ VIDĒ**

BAKALaura DARBS

Autors: **Kerīna Venskus**

Studenta apliecības Nr.: kv14024

Darba vadītāja: lektore Mg.sci.soc. Liene Viļuma

RĪGA 2018

ANOTĀCIJA

Personīgās informācijas organizēšanas un pārvaldīšanas tēma kļūst arvien aktuālāka. Pateicoties tehnoloģiju attīstībai, īpaši svarīga kļūst informācija, kas atrodas digitālajā vidē, kā arī daļa no aktīvākajiem šīs informācijas izmantotājiem – studentiem.

Pētījuma mērķis ir izpētīt studentu personīgās informācijas organizēšanas veidus, izmantotos informācijas tipus un saikni starp abiem. Mērķa sasniegšanai kā teorētiskā bāze tika izmantota sociāli kognitīvā teorija un lietotāja subjektīva pieeja. Datu ieguvei tika izmantotas intervijas un novērošana.

Pētījuma rezultātos tika noskaidrotas organizēšanas veidu, informācijas tipu u.c. aspektu īpatnības studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumos dažādās digitālajās vidēs, kas apkopotā veidā veido īsu šo paradumu raksturojumu.

Atslēgvārdi: personīgās informācijas organizēšana, personīgā informācija, studentu paradumi

ABSTRACT

Personal information organization and management topic is becoming more relevant. Thanks to technological growth information in digital environment is becoming especially important as well as a part of its most active users – students.

The aim of this research is to find out ways how students organize their information, types of information used and connection between the two. To achieve this social cognitive theory and user-subjective approach was use as the theoretical base. Interviews and observation was used to acquire data.

In the research results special features of ways of organization, types of information and other aspects of students' personal information organization practices various digital environments were determined which collectively present a shot description of these practices.

Keywords: personal information organization, personal information, students' practices

SATURS

Ievads.....	5
1. Jēdzienu raksturojums.....	10
1.1. Personīgā informācija	10
1.2. Personīgās informācijas pārvaldība	12
1.3. Personīgās informācijas organizēšana	13
2. Teorētiskā bāze	19
2.1. Sociāli kognitīvā teorija	19
2.2. Lietotāja subjektīva pieeja	22
3. Izpētes pakāpes analīze	26
3.1. Latvijā veiktais pētījums	26
3.2. Ārzemēs veiktie pētījumi	27
4. Pētījuma metodoloģija	32
4.1. Intervēšana	32
4.2. Novērošana	34
4.3. Kontentanalīze	35
5. Rezultātu analīze.....	38
5.1. Digitālās vides.....	38
5.2. Organizēšanas veidi	40
5.3. Informācijas tipi	41
5.4. Specifiskas organizēšanas īpatnības	43
6. Diskusija	46
7. Secinājumi.....	49
Izmantotie informācijas avoti	51
Pielikumi.....	53
1. pielikums Interviju kontroljautājumi	54
2. pielikums Intervija ar Lisu Kaupu (Lisa Kaupp).....	55

3. pielikums Intervija ar Elišku Sekáčovu (Eliška Sekáčová).....	61
4. pielikums Intervija ar Martu Helēnu Vanagu	66
5. pielikums Intervija ar Diniju Cīruli	73
6. pielikums Intervija ar Lieni Lāsi	78
7. pielikums Vienošanās lapas paraugs	84
8. pielikums Interviju kontentanalīze	85
9. pielikums Novērošanas kontentanalīze	90
10. pielikums Rezultātu kopsavilkuma domu karte.....	94

IEVADS

Temata aktualitāte

Personīgās informācijas organizēšanas tēmas pētīšanas biežums pakāpeniski palielinās, it īpaši Latvijā. Tiek veikti arvien vairāk pētījumi, un ir atrodams lielāks daudzums informācijas par šo tēmu kā jebkad. Personīgās informācijas organizēšanas izpēte ir uzsākta pietiekami nesen, kas rada potenciālu atklāt informāciju saistībā ar informācijas pārvaldību no psiholoģijas, informācijas zinātnes un datorzinātņu virziena skatījuma un atrast risinājumus pašlaik pastāvošajām informācijas pārvaldības problēmām.

Problēmsituācija un pētījuma problēma

Pateicoties mūsdienu tehnoloģijas izaugsmes tendencēm, digitālajā vidē ir pieejami daudz un dažādi personīgās informācijas rīki, par kuru lietošanas iespējām personīgās informācijas organizēšanā nojauš tikai daži. Viens no iemesliem šādai parādībai ir personīgās informācijas pārvaldības rīku apzināta vai neapzināta specifisku funkciju un izmantošanas veida prezentēšana. Gan personīgās informācijas pārvaldības rīku veidotājiem, gan to lietotājiem par personīgo informāciju un tās organizēšanu piemīt tikai abstraktas zināšanas, kas sekmē nelietderīgu personīgās informācijas organizēšanai paredzēto rīku radīšanu un pašu cilvēku neefektīvu personīgās informācijas organizēšanu, jo netiek piedāvāti izglītoti un kvalitatīvi izstrādāti risinājumi.

Tēma par personīgo informāciju un tās organizēšanu ir salīdzinoši ļoti jauna. Tas liedz izprast personīgās informācijas pārvaldības rīku veiksmīgu izstrādi, kā arī tiek palēnināta digitālās vides un pašu rīku lietotāju informācijas organizēšanas prasmju attīstība un zināšanu iegūšana par efektīvu personīgās informācijas organizēšanu. Zināšanu trūkums par personīgās informācijas organizēšanu ietekmē arī informācijas organizēšanas spējas profesionālajā darbībā, jo tiek izmantoti tie paši zemas efektivitātes personīgās informācijas pārvaldības rīki un individuālās informācijas organizēšanas stratēģijas, kas savukārt var radīt mācību perioda nepieciešamību informācijas organizēšanas stratēģijas apguvei konkrētās darba vietās.

Izpētes pakāpe, novitāte

Interese par personīgās informācijas organizēšanas tēmu ir parādījusies diezgan nesen, tāpēc par to Latvija ir veikti ļoti maz pētījumu. Viens no šiem pētījumiem ir Elizabetes Trušules bakalaura darbs "Viedtālrunis kā personīgās informācijas pārvaldības rīks" (Trušule, 2014),

kurā tiek pētīti *Apple iPhone* pieejamie personīgās informācijas pārvaldības rīki, to lietošanas iespējas un to popularitāte *Apple iPhone* dažādu vecuma grupu lietotāju vidū.

Ārvalstu pētījumos personīgās informācijas organizēšanas un pārvaldības tēma ir ievērojami vairāk pētīta, kā arī ir tikušas izvērtētas studentu darbības personīgās informācijas organizēšanā, kas ir aprakstīts Šēronas Harofas-Jofes (*Sharon Hardof-Jaffe*), Arona Heršovica (*Arnon HersHKovitz*), Hamas Abu-Kiškas (*Hama Abu-Kishk*), Ofera Bergmaņa (*Ofer Bergman*) un Rafi Nakmias (*Rafi Nachmias*) pētījumā “Kā studenti organizē personīgās informācijas vidi?” (*How do Students Organize Personal Information Spaces?*) (Hardof-Jaffe, HersHKovitz, Abu-Kishk, Bergman & Nachmias, 2011). Šī pētījuma mērķis ir noskaidrot, kā studenti organizē savu tiešsaistes personīgo vidi, kādas ir šīs vides organizēšanas stratēģijas un saistība starp failu daudzumu un izvēlēto stratēģiju.

Saistīts ārzemju pētījums ir Francisa Osa Otopa (*Francis Osae-Otopah*) un Perputujas Dadači (*Perpetua Dadzie*) darbs “Studentu personīgās informācijas pārvaldības paradumi un to ietekme uz bibliotēku pakalpojumiem” (*Personal information management practices of students and its implications for library services*) (Osae-Otopah & Dadzie, 2013), kur izvirzītais mērķis ir izpētīt studentu personīgās informācijas pārvaldības veidus un darbības, kā arī analizēt to ietekmi uz bibliotēku piedāvātajiem pakalpojumiem.

Vēl viens no ārzemju pētījumiem par šo tēmu ir Šarama Sedī (*Shahram Sedghi*), Nidas Abdulahī (*Nida Abdolahi*), Alī Azimas (*Ali Azimi*), Imāna Tahamtātņa (*Iman Tahamtan*) un Leilas Abdulahī (*Leila Abdollahi*) darbs “Kvalitatīvs pētījums par personīgās informācijas pārvaldību (PIP) klīnisko un pamata zinātņu fakultātes locekļu vidū medicīnas universitātē Irānā” (*A qualitative study on personal information management (PIM) in clinical and basic sciences faculty members of a medical university in Iran*) (Sedghi, Abdolahi, Azimi, Tahamtan & Abdollahi, 2015), kurā pētīts Irānas Medicīnisko zinātņu universitātes fakultātes dalībnieku personīgās informācijas pārvaldības rīku izmantošana un viņu personīgas informācijas iegūšanas, izgūšanas, organizēšanas un glabāšanas paradumi.

Pētījuma mērķi un uzdevumi

Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kādos veidos studenti organizē savu personīgo informāciju, kāda tipa personīgā informācija tiek organizēta, un vai ir novērojama korelācija starp organizēšanas veidu un informācijas tipu. Mērķa sasniegšanai tika izvirzīti šādi uzdevumi:

1. Apzināt visus teorētiskās informācijas avotus saistībā ar tēmu, veidojot pētījuma teorētisko bāzi;
2. Veikt tēmas izpēti pakāpes analīzi, izzinot citus Latvija un pasaulē veiktos pētījumus par izvēlēto tēmu vai saistībā ar to;

3. Izstrādāt pētījuma metodoloģiju;
4. Iegūt pētījumam nepieciešamos datus, izmantojot kvalitatīvo pētījumu datu ieguves metodes;
5. Analizēt un apkopot intervijās un tiešsaistē pieejamās personīgās informācijas novērošanā iegūto informāciju;
6. Balstoties uz veikto analīzi un iegūtajiem rezultātiem, formulēt secinājumus.

Pētījuma objekts un priekšmets

Pētījuma objekts – personīgās informācijas organizēšanas paradumi.

Pētījuma priekšmets – dažāda izglītības līmeņa un nozaru augstāko izglītības iestāžu studentu izvēlētais personīgās informācijas organizēšanas veidi.

Hipotēze

Personīgās informācijas organizēšanas paradumi iezīmējas dažādu personīgās informācijas tipu organizēšanas veidos. Nevar definēt personīgās informācijas organizēšanas veidu, kas atbilstu visiem personīgās informācijas tiptiem.

Pētījuma jautājumi

Pētījumā izvirzītie jautājumi:

- Kādos veidos studenti organizē savu personīgo informāciju digitālajā vidē?
- Kāda personīgā informācija tiek organizēta?
- Kāda tipa personīgo informāciju studenti organizē manuāli un kādas informācijas organizēšana tiek veikta automātiski, izmantojot personīgās informācijas organizēšanas rīkus ar minimālu vai bez personas iesaistīšanās?
- Vai ir novērojama saistība starp personīgās informācijas organizēšanas veidu un tās tipu?
- Kāda tipa personīgā informācija tiek organizēta apzināti, un kā notiek neapzināta informācijas organizēšana?

Teorētiskā bāze

Par teorētisko bāzi pētījumā tiek izmantota sociāli kognitīvā teorija. Sociāli kognitīvās teorijas autors ir Alberts Bandura (*Albert Bandura*), kurš ir no Kanādas nācis psihologs un ir ievērojams ar apjomīgo dzīves ieguldījumu psiholoģijā un ar to saistīto teoriju problēmu risināšanā (Ewen, 2010). Šīs teorijas radīšanas iedvesma ir atrodama A. Banduras interesē par

biheiviorismu, kur aplūko organismu uzvedības iemeslus, kas sīkāk iedalīti pozitīvos un negatīvos uzvedības pastiprinošos apstākļos, dažāda veida sodīšanas metodēs u.c. (Malott, 2008). Sociāli kognitīvā teorijas pamatā ir mijiedarbība starp uzvedību, iekšējiem uzvedības cēloņiem un apkārtējās vides iespaidiem.

Sociāli kognitīvā teorija palīdz izprast dažādu personīgās informācijas organizēšanas stratēģiju izmantošanu, kā arī pašu stratēģiju izmantošanas un informācijas organizēšanas tendenču cēloņus. Šī teorija arī papildina pētījumā iegūto rezultātu saistību ar pētījuma dalībnieku vienojošu faktoru, kas ir studenta statuss. Tā dod iespēju apzināt citus personīgās informācijas organizēšanas veidu ietekmējošos faktorus.

Par personīgai informācijai specifisku teorētisko pamatojumu tika izvēlēta Ofera Bergmaņa (*Ofer Bergman*), Rūtas Beitas-Maromas (*Ruth Beyth-Marom*) un Rafi Našmias (*Rafi Nachmias*) 2003. gādā izstrādātā lietotāja subjektīva pieeja, kas veidota personīgās informācijas pārvaldības sistēmu dizaina izstrādes uzlabošanai, lai tās atbilstu lietotāju informacionālajām vajadzībām.

Pētniecības metodes

Pētījuma empīriskajā daļā nepieciešamo datu iegūšanai tika izmantotas kvalitatīvās pētniecības metodes – daļēji strukturēta intervija un novērošana, kurās iegūtā informācija tiek analizēta, izmantojot kontentanalīzi.

Empīriskā bāze

Pētījuma empīrisko bāzi veido vairāku austāko izglītības iestāžu dažādu nozaru un izglītības līmeņu studenti.

Darba teorētiskā un praktiskā nozīme

Pētījums no teorētiskā aspekta sniedz devumu kopējās personīgās informācijas pārvaldības tēmas izpētē. Pētījuma tēmas salīdzinoši nesenā aktualitāte dod iespēju šim pētījumam būt lietderīgam kā pamatam vai atsperšanās punktam citiem līdzīgiem pētījumiem, kā arī var palīdzēt personīgās informācijas organizēšanas un informācijas pārvaldības citu aspektu izpētē.

Praktiski pētījums sniedz informāciju un ieskatu par informācijas aktīvu pārvaldītāju konkrētas grupas pieredzi ar savas informācijas organizēšanu un viņu informācijas uztveri. Pētījuma rezultāti var būt lietderīgi informācijas lietotāju kopējā informācijas pārvaldības

likumsakarību virknē, kas nākotnē var padarīt iespējamu izdarīt vispārīgus secinājumus par personīgās informācijas pārvaldīšanu.

Darba struktūra

Darbs sastāv no ievada, piecām nodaļām, diskusijas daļas, secinājumiem, izmantoto informācijas avotu saraksta un pielikumiem. Pirmajā nodaļā tiek tuvāk aplūkoti un apzināti ar tēmu saistītie termini. Otrajā nodaļā ir veikts detalizētāks ieskats teorētiskajā bāzē izvēlētajā teorijā un pieejā. Trešajā nodaļā tiek veikta izpētes pakāpes analīze, kurā ir aplūkoti un analizēti citu tematam līdzīgu pētījumu mērķi, metodoloģijas izvēle un tās izmantošanas pamatojums, pētījumos iegūto rezultātu un iegūto secinājumu apskats, un analīzes apkopojums. Ceturtajā nodaļā ir aprakstīta pētījumā izvēlētajā metodoloģija, datu ieguves un analīzes metodes, kā arī šo metožu izmantošanas pielietojums un pamatojums. Piektajā nodaļā tiek veikta iegūto datu analīze un rezultātu apkopojums. Diskusijas daļā tiek aplūkotas sakarības starp pētījumā iegūtajiem rezultātiem un izpētes pakāpes analīzē aplūkoto pētījumu rezultātiem, kā arī pētījuma rezultātu salīdzinājums ar pētījuma teorētisko pamatojumu. Secinājumos tiek apkopoti būtiskākie pētījuma rezultāti, izvērtētas atbildes uz izvirzītajiem jautājumiem un tiek izdarīti secinājumi. Darba nobeigumā ir uzskaitīti izmantotie informācijas avoti un pievienoti desmit pielikumi.

1. JĒDZIENU RAKSTUROJUMS

Pašlaik ir manāms informācijas avotu trūkums, kas skaidrotu teorētiskos aspektus par personīgo informāciju un tās pārvaldību. Visizsmeļošākā literatūra par šo tēmu nāk no Viljama Džonsa (*William Jones*), kas savu profesionālo karjeru ir veltījis informācijas un it īpaši personīgās informācijas pārvaldības izpētei un mācībai (University of Washington, n.d.). Kur citi autori ir pievērsušies atsevišķu elementu analizēšanai, Džonss ir pētījis un aprakstījis kopējo personīgās informācijas pārvaldības būtību.

Kā izsmeļošākais informācijas avots tiek uzskatīts Džonsa kopdarbs ar Džeimiju Tīvanu (*Jamie Teevan*) - "Personīgās informācijas pārvaldība" (*Personal Information Management*), kas pirmoreiz iznācis 2007. gadā. Džonsa individuālais darbs "Paturēt atrastas lietas atrastas" (*Keeping Found Things Found*), kas iznācis 2008. gadā un ir aktualizēts papildinājums viņa un Tīvana veikumam, kā arī tas tiek izmantots kā viens no primārajiem teorētiskās informācijas avotiem šajā pētījumā. Abi darbi pievērš uzmanību personīgās informācijas pārvaldības veidojošajiem elementiem, papildinot skaidrojumus un teorētisko izklāstu ar dzīves situāciju piemēriem.

Tieši saistībā ar personīgās informācijas organizēšanu plašs un detalizēts izklāsts atrodams Ofera Bergmaņa (*Ofer Bergman*) un Stīva Vittakera (*Steve Whittaker*) grāmatā "Mūsu digitālo lietu pārvaldības zinātne", kurā tiek aprakstīta gan individuālu informācijas tipu organizēšana, norādītas atsauces un rezultāti no tematiskiem pētījumiem, aprakstītas dažādas ar personīgo informāciju saistītas problēmas un ietekmējošie faktori, kā arī tiek piedāvāta izsmeļoša teorētiskā informācija par personīgās informācijas organizēšanas darbībām.

1.1. Personīgā informācija

Vārdus "personīgā informācija" var uztvert dažādos veidos, kas ietekmē to, kā šī informācija tiek pārvaldīta, kam ir piekļuve un kāds ir tās darbības virziens. Personīgo informāciju var raksturot kā informāciju, ko tieši vai netieši pārvalda un izmanto persona. Nereti rodas jautājums par šīs informācijas piederību, jo ne vienmēr informācijas autors un tās pārvaldītājs ir viena un tā pati persona (Teevan & Jones, 2011).

Personīgā informācija var būt arī par personu, bet to kontrolē citi cilvēki. Kā piemērus šāda tipa informācijai var minēt ārstu fiksēto informāciju par pacientu un viņa veselību vai banku glabāto finanšu informāciju par klientu utt. (Teevan & Jones, 2011).

Par personīgo informāciju ir arī uzskatāma tā informācija, ko cilvēks piedzīvo jeb kas tiek uztverta un sastopama personai atrodoties dažādās informācijas plūsmas vietās. Par šāda

tipa personīgo informāciju tiek dēvēta informācija, kas sastapta pāršķirstot grāmatu bibliotēkā, klausoties ziņas, pārlūkojot tīmeklī atrodamo informāciju utt. (Teevan & Jones, 2011).

Personīgā informācija var būt arī informācija, kas tiek vērsta uz konkrētu cilvēku. Šajā kategorijā ietilpst tāda tipa informācija kā saņemtie e-pasti un ziņojumi par to saņemšanu, tās ir reklāmas, kas tiek tēmētas uz konkrētās interneta vietnes apmeklētāju, televīzijas skatītāju un radio klausītāju. Šāda tipa informācija var nebūt gluži saistīta ar personu, bet personīgumu tai piešķir tās ietekme uz personu, piemēram, novēršot cilvēka uzmanību vai pārliecinot viņu veikt dažādas darbības (Teevan & Jones, 2011).

Džonsa grāmatā “Paturēt atrastas lietas atrastas” atrodamas vēl divas personīgās informācijas kategorijas, kur minēts, ka personīgā informācija ir arī pašas personas sūtīta vai piedāvāta personīgā informācija. Šajā kategorijā ietilpst sūtītie e-pasti, kā arī vietnes, piemēram, personīgo memuāru lapas, paša publiskotus rakstus un cita formāta informāciju. Bieži vien šāda tipa personīgajai informācijai persona pati nosaka, kam ir piekļuve tai (Jones, 2008).

Nākamā kategorija apraksta personīgo informāciju, kas ir noderīga personai. Tās atbildību informacionālajām vajadzībām un lietderību nosaka pati persona. Pie šāda tipa informācijas pieder darba sludinājumi, izdevīgi piedāvājumi ceļojumiem utt. (Jones, 2008).

Šajā pētījumā tiks vērsta uzmanība uz personīgās informācijas veidiem, ko Džonss un Tīvans raksturo kā personas pārvaldībā atrodamā un personas piedāvātā informācija, jo tieši šāda tipa personīgo informāciju studenti ir spējīgi pārvaldīt un attiecīgi organizēt. Daļēji tiek arī aizskarta personīgā informācija, kas tiek vērsta uz personu un kas ir noderīga personai. Šajās kategorijās ietilpstošā informācija, kas attiecas uz personīgās informācijas organizēšanu, ir informācija, kas pēc tās nonākšanas līdz personai tiek attiecīgi saglabāta un ar to tiek veiktas tālākas darbības. Pie tādas informācijas pieder e-pasti, jo tie attiecīgi tālāk tiek pārvaldīti, bet netiek ņemtas reklāmas, kas tiek parādītas, bet nekādas citas darbības ar tām netiek un nevar tikt veiktas.

Personīgā informācija saturiski katram ir unikāla (Bergman & Whittaker, 2016). Pats cilvēks un viņa vajadzības, uzskati un apkārtējā informacionālā vide padara informāciju par personīgu. Liela daļa personīgās informācijas atrodas cilvēku personīgajos datoros un citās privātajās ierīcēs, kur tās personīgumu nodrošina tas, ka attiecīgās ierīces īpašnieks ir vienīgais, kas var piekļūt un izmantot šo informāciju. Savukārt publisku informāciju padara personīgu tās nozīme personai un ar to veiktās tālākās darbības, turklāt unikālu to padara indivīda uztvere un šīs informācijas nozīme tieši viņam.

Informācijas unikālums atsevišķām personām liedz veidot personīgās informācijas organizēšanas stratēģijas, balstoties tikai uz informācijas saturu. Stratēģijai informācijas organizēšanā jābūt pietiekami visaptverošai, tāpēc ir novērojams, ka citos pētījumos minētās

metodes formulē, iesaistot informācijas formātus, atrašanās vietu un tematiku, kas ļauj aptvert lielu daudzumu personīgās informācijas.

Džonsa un Tivana grāmatā tiek minēti specifiski informācijas tipi un tiem atbilstošās vides, kas pieder pie šajā darbā pētāmās personīgās informācijas. Lai gan konkrēti tipi nav uzskaitīti, grāmatas ievadā, aprakstītajās situācijās un to skaidrojumos ir minēti atsevišķa pārvaldāmā personīgā informācija kā kalendāra ieraksti, kontaktinformācija, e-pasti, grāmatzīmes tīmekļa pārlūkprogrammā, piezīmes, atsauces, atgādinājumi, grāmatas un elektroniskie faili (tekstuālie, audio, video utt.).

1.2. Personīgās informācijas pārvaldība

Mēs apzināti vai neapzināti pārvaldām personīgo informāciju nemitīgi un katru dienu. Informācijas pārvaldīšana raksturo visas mūsu darbības ar mums pieejamo informāciju. Vairāki pētnieki dažādu pētījumu ietvaros ir formulējuši savas personīgās informācijas pārvaldības definīcijas. Šo definīciju starpā ir Lansdeila (*Lansdale*), Belotī (*Bellotti*), Barū (*Barreau*) un Bordmaņa (*Boardman*) sniegtie jēdzienu skaidrojumi (Jones & Teevan, 2011).

Aplūkojot visus šos skaidrojumus, ir redzams, ka personīgās informācijas pārvaldīšanas pamatā ir informācijas pārvaldības procesi kā informācijas iegūšana, organizēšana, glabāšana, izgūšana, kas tiek izmantoti ar mērķi vēlāk piekļūt nepieciešamajai informācijai. Šeit no ierastās informācijas pārvaldības definīcijas personīgās informācijas pārvaldīšanas definīcijas atšķiras ar to, ka pārvaldības procesu veic persona ar savu informāciju.

Vēlāk Džonss savā grāmatā “Paturēt atrastas lietas atrastas” piedāvā formālāku definīciju personīgās informācijas pārvaldības jēdzienam. Tajā viņš skaidro, ka personīgās informācijas pārvaldība iekļauj gan personas veikto aktivitāšu izpildi praksē, gan to izpēti. Šīs darbības tiek veiktas, lai radītu, glabātu, organizētu, uzturētu, izgūtu, izmantotu un izplatītu dzīves mērķu sasniegšanai, lomai un atbildību pildīšanai nepieciešamo informāciju (Jones, 2008, p. 5).

Viņš piebilst, ka personīgās informācijas pārvaldībā liels uzsvars tiek likts uz personīgās informācijas kolekcijas organizēšanu un uzturēšanu. Šajās kolekcijās atrodamas tādas informācijas vienības kā papīra un elektroniskie dokumenti, e-pasti, atsauces uz tīmekļa vietnēm u.c., kas tiek glabāti vēlākai un atkārtotai izmantošanai (Jones, 2008).

Džonss savā pieredzē ir saskāries ar komunikācijas un savstarpējās saprašanas problēmām, apspriežot personīgās informācijas pārvaldību. Līdzīgi kā minēts šī pētījuma problēmsituācijās aprakstā, viņš novēroja, ka, izmantojot jēdzienu “personīgās informācijas pārvaldība”, cilvēki zaudēja interesi sarunā, jo šī tēma nešķiet saistoša vai attiecināma uz viņiem. Tajā pašā laikā, izmantojot frāzi “paturēt atrastās lietas atrastas”, cilvēkiem ir kļuvis

skaidrs, par ko viņš runā, un ir kļuvuši ļoti ieinteresēti tēmā, lūdzot ziņot, kad ir atrasti risinājumi viņu informācijas efektīvai uzturēšanai un ērtai atrašanai vajadzības gadījumā (Jones, 2008).

Šis parāda, cik ikdienas cilvēkam aktuāla ir šī tēma, un cik ieinteresēti viņi ir tālākā atbilžu iegūšanas procesā. Iezīmējas arī sabiedrības informētības trūkums par jēdzieniem kā personīgās informācijas pārvaldība. Šīs darbības, ko mēs veicam ikdienā, un ir tik ļoti būtiskas mūsu dzīves ritma uzturēšanā, cilvēkiem ir grūti definēt. Tas ievērojami apgrūtina spējas iegūt jaunu informāciju, kas palīdzētu uzlabot viņu personīgās informācijas pārvaldību, vai skaidrotu, kāpēc rodas problēmas, organizējot savu personīgo informāciju. Pastāv plaisa starp nozares profesionāļu veiktajiem pētījumiem un tajos rastajiem risinājumiem personīgās informācijas pārvaldības problēmām, un cilvēku spējai piekļūt viņiem nepieciešamajai informācijai par šīm problēmām.

Džonss un Tīvans ir grupējuši personīgās informācijas pārvaldīšanas darbības trīs grupās:

- Atrašanas un atkārtotas atrašanas aktivitātes (*Finding/re-finding activities*), kur ietilpst informācijas iegūšana no apkārtējās vides un tās atkārtota atrašana nepieciešamības gadījumā. Šī kategorija raksturo pāreju no vajadzības uz informāciju.
- Glabāšanas aktivitātes (*Keeping activities*), kas raksturo pāreju no informācijas uz vajadzību un kurās ietilpst informācijas saglabāšana un uzglabāšana nākotnes informācijas vajadzību apmierināšanai.
- Meta-līmeņa aktivitātes (*Meta-level activities*), kas notiek pašā personīgās informācijas vidē un iekļauj tajā atrodamās informācijas organizēšanu (Jones & Teevan, 2011).

Šeit redzama personīgās informācijas pārvaldības pamatelementu ciešā saikne vienam ar otru un informācijas pārvaldīšanas darbību iespējamā grupēšana. Šajā pētījumā kā centrālā aktivitāšu grupa iederas meta-līmeņa aktivitātes, bet svarīgs ir arī uzglabāšanas process no glabāšanas aktivitātēm un atrašanai nepieciešamie kritēriji, kas piešķirti informācijas organizēšanas laikā.

1.3. Personīgās informācijas organizēšana

Džonss un Tīvans piedāvā informācijas organizēšanas definīciju, kurā rakstīts, ka informācijas organizēšana ir ar informācijas atlasī un informācijas vienību kolekciju

organizēšanas un prezentēšanas shēmu īstenošanu saistītas darbības un pieņemti lēmumi (Jones & Teevan, 2011, p. 39).

Personīgās informācijas organizēšanas procesā tiek iesaistīti divi aspekti – psiholoģiskie signāli un ārējie signāli (Bergman & Whittaker, 2016). Ar psiholoģisko signālu palīdzību cilvēks atceras, kur kas ir novietots. Tiek izmantotas specifiskas aktivitātes un rīki, kas visticamāk iepriekš ir palīdzējuši atcerēties informāciju. Šis aspekts darbojas gadījumos, kad, ieraugot vienu failu, tiek atgādināts jeb cilvēks atceras, kur ir novietoti citi līdzīgi faili.

Ārējie signāli darbojas patstāvīgi digitālajā vidē, un tie ir svarīgākie signāli informācijas organizēšanā. Šie signāli ietver atšķirīgas informācijas savstarpēju saistību, kā arī saistību ar organizēšanā izmantoto kategorizēšanas elementu, piemēram, veidojot mapju hierarhijas, mapju nosaukumi tiek izvēlēti tā, lai būtu iespējams saistīt attiecīgo vietu ar tajā atrodamo informāciju (Bergman & Whittaker, 2016).

Abi šie aspekti nedarbojas viens bez otra. Tie ir nepieciešami veiksmīgai informācijas izguvei. Īpaši svarīgi tie ir personīgās informācijas organizēšanā, jo cilvēks ir pats savas personīgās informācijas rakstura iezīmju noteicējs, tāpēc tā tiek organizēta saistībā ar viņa vēlmēm un spējas prātā veidot saikni starp diviem elementiem, turpretī daba vietā nepieciešamās informācijas organizēšanai aspekti tiek pielietoti no organizācijai lietderīga un tās standartizēta skatījuma.

Nepareiza personīgās informācijas organizēšana vai iemaņu trūkums var radīt dažādas problēmas, kas padara cilvēkus neapmierinātus. Viena no šīm problēmām ir informācijas pazaudēšana (Bergman & Whittaker, 2016) – kad informācija ir visvairāk nepieciešama, bet nav iespējams to atrast, lai gan ir zināms, ka šī informācija tepat kaut kur atrodas. Bieži tiek pazaudēta personīgā informācija kā dokumenti, dažāda veida kontaktinformācija vai svarīgs e-pasts, ar kuru cilvēks ir saskāries pirms kāda laika, bet neatceras, kad un kur to novietojis.

Mūsdienu lielā informācijas plūsma rada vēl vienu problēmu personīgās informācijas pārvaldīšanā, kas ir apjomīgas un neorganizētas personīgās informācijas kolekcijas bez skaidri zināmas vērtības vai noderības nākotnē (Bergman & Whittaker, 2016). Tiek ieguldīts laiks un darbs, lai tiktu pie informācijas kā mūzika, attēli, dokumenti utt. un veidotu šīs personīgās informācijas kolekcijas, bet lielākoties tiek izveidotas grūti pārskatāmas un nekārtotas kolekcijas, kur uzkrāta vairāk lieka informācija kā noderīga.

Darbojoties ar personīgo informāciju ikdienā, var saskarties ar nespēju pārvaldīt informāciju ar termiņu (Bergman & Whittaker, 2016). Tās ir dažādas ziņas, e-pasti, dokumenti, ar kuriem nepieciešams vai kuri prasa veikt papildus darbības noteiktā laika periodā. Šādas informācijas aizmirstāšana un novietošana nepareizā vietā var izraisīt tālākas problēmas.

Runājot par personīgās informācijas organizēšanu, tiek domāts par atmiņu, spēju vēlāk atrast nepieciešamo un organizēšanas darbību veikšanu ilgtermiņā. Pietiekami daudz personīgās informācijas gan ir aktuāla un noderīga īsam laika periodam, bet pēc kāda laika zaudē savu vērtību. Īstermiņā informācijas organizēšanā var tikt izmantoti citi kritēriji. Vairums cilvēku šāda tipa informāciju atsauc atmiņā balstoties uz pašu laika uztveri, izmantojot dzīves notikumus kā orientēšanās punktus. Šāda informācija visbiežāk tiek sarindota pēc pēdējo izmaiņu veikšanas datuma, kas iekļauj arī pašas informācijas radīšanas datumu.

Iespējams, ja tiktu izveidotas un definētas personīgās informācijas organizēšanas stratēģijas, kurās tiktu raksturots, kas un kā jādara, šīs problēmas tiktu likvidētas. Studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumu pētīšana ir neliels solis šāda tipa risinājuma veidošanai.

Katram ir jāizvēlas sev piemērotākā informācijas organizēšanas metode, izvērtējot konkrētās metodes priekšrocības un trūkumus. Intensīvākās personīgās informācijas organizēšanas stratēģijas sniedz lielāku kontroli un labāku gala iznākumu, bet ir nepieciešams ieguldīt vairāk darba tūlīt pēc informācijas iegūšanas (Bergman & Whittaker, 2016). Pirms pūlēšanās realizēt šīs intensīvās metodes, nepieciešams izvērtēt, vai rezultāts pēc personīgajiem uzskatiem atbilst ieguldītajam laikam un darbam. Kā sociāli kognitīvajā teorijā vēstīts, ka dažādiem cilvēkiem ir dažādi standarti un attiecīgi atšķirīgas idejas par rezultātu lietderību (Bandura, 1971), tāpēc nevar pastāvēt viena vienīga personīgās informācijas organizēšanas metode, kas bez problēmām darbosies visiem.

Personīgās informācijas organizēšanas veidu var ietekmēt dažādi faktori. Pat ģimenes lokā, neskatoties uz vides kopīgumu visiem ģimenes locekļiem, informācijas organizēšanas stratēģijas var manāmi atšķirties (Teevan & Jones, 2011). Tas norāda uz to, ka personībai un tās attīstībai ir iespējama lielāka loma uzvedības veidošanā, un ar apkārtējo vidi kā uzvedības ietekmes faktoru nepietiek, lai skaidrotu personas izvēli informācijas organizēšanas veidā, it īpaši saistībā ar personīgo informāciju.

Atšķirības ir novērojamas ne tikai starp personām no vienas ģimenes, bet arī starp vienas personas dažādiem informācijas tipiem un formātiem. Šis novērojums iezīmē atsevišķu personīgās informācijas tipu ietekmi uz cilvēka izvēlēto personīgās informācijas organizēšanas stratēģiju. Nelielas izmaiņas mikro līmeņa informācijas organizēšanā var ietekmēt, cik visaptveroši ir iespējams raksturot personīgās informācijas organizēšanas stratēģiju.

Elektronisko ierīču daudzums ietekmē cilvēka personīgās informācijas organizēšanas sarežģītības pakāpi. Palielinoties ierīču un rīku daudzumam, tiek arvien vairāk apgrūtināts personīgās informācijas organizēšanas process (Teevan & Jones, 2011). Katra jauna ierīce prasa vairāk laika un darba, lai nodrošinātu to satura vēlamu organizācijas kvalitāti. Šo problēmu

papildina informācijas dublēšanās vairākās ierīcēs, kā arī specifiskai ierīcei piederoša unikāla informācija, kuras pārvaldīšanai nepieciešamas citas darbības.

Ir vērts meklēt un fiksēt saistību starp dažādu ierīču un rīku izmantošanu personīgās informācijas organizēšanā. Iespējams, ka cilvēki apzināti vai neapzināti izmanto vienas un tās pašas kompānijas izstrādātus rīkus un platformas dažādās digitālajās vidēs, jo tas atvieglo personīgās informācijas organizēšanu. Rodas jautājums, vai ir vērts pievērst uzmanību atsevišķu rīku popularitātei, aprakstot personīgās informācijas organizēšanas veidus.

Aplūkojot informācijas organizēšanas veidu izvēles ietekmējošos elementus kā pati persona, darbs, dzīves situācijas u.c., kas minētas iepriekšējos ar personīgās informācijas pārvaldību saistītos pētījumos un literatūrā, tiek apstiprināti arī Alberta Banduras (*Albert Bandura*) uzskati par cilvēka uzvedības ietekmes faktoriem, un cik ļoti liela loma ir personiskajiem faktoriem. Šis liek pievērst uzmanību tam, uz ko tiek balstīta studenta izvēlēta personīgās informācijas organizēšanas metode. Var šķist, ka liela daļa no studenta personīgās informācijas ir saistīta ar studijām, kā arī ir iespējams, ka lielākā daļa organizēšanas aktivitāšu tiek veiktas tieši ar šo informāciju, kas savukārt var ietekmēt izvēlētas organizēšanas stratēģijas raksturojošos elementus, radot ideju par tieši studentiem raksturīgiem personīgās informācijas organizēšanas veidiem.

Bergmans un Vitakers ir apkopājuši citos pētījumos minētās informācijas organizēšanas stratēģijas dažādiem informācijas tipiem. Pēc viņu apkopotās informācijas par digitālo failu un mapju organizēšanu var spriest, ka mapju hierarhijas veidošanu ietekmē gan darbs, gan profesija, gan cilvēka apkārtējā vide, tāpēc ir iespēja, ka studentiem ir raksturīgas savas metodes, kā arī ir iespējams novērot studentu vides un studiju novirziena ietekmi uz informācijas organizēšanai izmantoto metodoloģiju mapju hierarhiju veidošanā un citās organizēšanas darbībās (Bergman & Whittaker, 2016).

Apkopotajā informācijā par e-pasta organizēšanu iezīmējās, ka e-pasta ziņas, kas pieprasa veikt tālākas darbības noteiktā laika periodā, tiek atstātas pamata pastkastē ar cerību, ka tās pamanīs un pie tām atriežīsies, bet vēlāk tiek veikta “pavasara tīrīšana”, kur neaktuālās ziņas tiek dzēstas. Ar informatīvajiem e-pastiem vairākums izvēlas neveikt organizatoriskās darbības to grupēšanas sarežģītības dēļ (Bergman & Whittaker, 2016).

Pārlūkprogrammā saglabāto tīmekļa vietņu grāmatzīmju organizēšanā izcēlās saistība starp grāmatzīmju izmantošanas biežumu un to organizēšanas veidu. Jo biežāk izmantotas grāmatzīmes, jo vairāk tās tiek kārtotas un grupētas pa mapēm (Bergman & Whittaker, 2016).

No informācijas par fotogrāfiju organizēšanas paradumiem var spriest, ka vairums izvēlas organizēt šo informācijas tipu viena līmeņa glabātuvē, piemēram, vienā lielā “*My Pictures*” mapē vai vairākās atsevišķās mapēs bez apakšmapēm. Šāda veida organizēšanu var

skaidrot ar iepriekšminēto psiholoģisko signālu pastiprinātu prezentāciju un ārējo signālu izvēles vienkāršumu (Bergman & Whittaker, 2016).

Pēc tematiskās literatūras izpētes un analīzes ir iespējams secināt, kāda tipa personīgajai informācijai ir jāpavērš uzmanība, dažādu personīgās informācijas pārvaldības rīku būtiskumu cilvēku ikdienas darbībās ar savu informāciju, kādi ir iespējamie tiešsaistes resursi, kuri tiek izmantoti personīgās informācijas glabāšanai un tālākai organizēšanai, kādas ir iespējamās digitālās vides un ar ko tās ir atšķirīgas informācijas pārvaldītāja uzskatos, kādi ir iespējamie informācijas organizēšanas veidi un kāda tipa informācija ir visaktuālākā personīgās informācijas organizēšanā.

No pieejamās informācijas tika apkopoti personīgās informācijas tipi un to formāti, kuru pieminēšanu un izmantošanu empīriskajā pētījuma daļā nepieciešams fiksēt. Literatūrā minētie vai uz tiem norādītie personīgās informācijas tipi ir:

- Atgādinājumi;
- Atsauces;
- Audio, video un citu formātu faili;
- Elektroniskie dokumenti;
- E-pasti
- Fotoattēli;
- Grāmatas
- Grāmatzīmes;
- Kalendāra ieraksti;
- Kontakti;
- Paziņojumi;
- Piezīmes;
- Programmatūra;
- Tiešsaistē atrodamā informācija;
- Ziņas.

Tika minēta digitālās vides ietekme uz personīgo informāciju un tās organizēšanu. Cilvēka izmantotajām elektroniskajām ierīcēm kā personālais un klēpjdators, viedtālrunis vai mobilai telefons, planšetdatori, mūzikas atskaņotāji u.c. katram ir savas priekšrocības un trūkumi dažādu tipu, funkcionalitātes un formātu informācijas organizēšanā, piemēram, dators nodrošina ļoti universālu, bet ne specializētu digitālo vidi, turpretī tālruni ir specializēti informācijas kā kontakti un kalendāra ierakstu pārvaldīšanā, bet ir salīdzinoši ierobežojumi ar informāciju, ko var apstrādāt datora un ko telefonā.

Lielākoties literatūras izklāstā tiek izcelti e-pasti, kas šķietami pieprasa atsevišķu izpratni par to saturošās informācijas organizēšanu. Dokumentu failu organizēšana ir būtisks notikums, kas vienmēr tiek saistīts ar mapēm un mapju hierarhijas izveidi. Tiek bieži analizēti fotoattēlu pārvaldības veidi, jo ir izstrādātas speciālas vietnes un rīki to pārvaldīšanai, kā arī tie tiek uztverti un attiecīgi organizēti citādāk kā pārējā informācija. Kā pēdējā laikā aktuālā organizējamā informācija ir grāmatzīmes uz dažādām vietnēm, kas glabājas pārlūkprogrammā.

Lai gan izcelti daži, bet eksistē daudzi personīgās informācijas tipi, visi ir daļa no vienas vai otras personīgās informācijas organizēšanas stratēģijas. Liela daļa iepriekšējo pētījumu un informācijas apkopotāju ir minējuši vairākas informācijas organizēšanas procesā veiktas darbības:

- Kārtošana pa mapēm, kur ietilpst mapju nosaukšana un iekšējo informācijas priekšmetu pārlūkošanas veida izvēle;
- Secības noteikšana;
- Informācijas novietošana konkrētā vietā;
- Informācijas vienību iezīmēšana;
- Failu dzēšana un “pavasara tīrīšana”;
- Svarīguma pakāpes piešķiršana.

Šīs darbības ir iespējams veikt vienu bez otras, bet parasti tās pārklājas. Šī ir tikai daļa no personīgās informācijas procesā iekļautajām aktivitātēm. Ir jāanalizē pēc iespējas vairāk darbības, kurās tiek iesaistīta personīgā informācija.

2. TEORĒTISKĀ BĀZE

2.1. Sociāli kognitīvā teorija

Sociāli kognitīvā teorija ir cēlusies 20. gadsimta 80. gados (Pajares, 2004). Šīs teorijas autors ir Alberts Bandura, kurš to radīja kā plašāka aptvēruma teoriju, kas neaprobežojās ar sociālo mācīšanos, uz ko bija koncentrēta viņa sociālās mācīšanās teorija, kuru viņš aprakstīja savā 1977. gada grāmatā "Social Learning Theory", un darbojas daļēji kā pretarguments un papildinoša teorija Burusa Frederika Skinera (*Burrhus Frederic Skinner*) biheiviorisma psiholoģijas pieejai.

Teorija koncentrējas uz to, ka cilvēks darbojas trīs faktoru mijiedarbības rezultātā, pretēji B.F. Skinnera uzskatiem, kas apraksta divu faktoru savstarpēju ietekmi un tās rezultātu. Skinnera uzvedības vienādojumā iekļauti faktori - uzvedība un apkārtējā vide, turpretī Bandura iekļauj un īpaši izceļ personīgo faktoru, kas ir cilvēka paša ticība, sagaidāmais rezultāts, pašapziņa un domas (Ewen, 2010).

Lai pamatotu personīgo faktoru ietekmi, A. Banduras sociāli kognitīvajā teorijā tiek iezīmēta cilvēka cerību un sevis vērtējuma ietekme uz uzvedību. Šī ideja atsaucas arī uz personīgās informācijas šķirošanas aspektu. Kategorizējot informāciju, cilvēks izvēlēsies pieturēties pie paša radītām sakarībām starp terminiem, objektiem un citiem apzīmējošiem elementiem, nekā citu noteiktiem saistošiem elementiem. Darbojoties ar personīgo informāciju, ir svarīgs tas, kādi rezultāti tiek sagaidīti, balstoties uz izvēlētajiem terminiem un neskatoties uz to, vai šis lēmums sakrīt ar valodas likumu terminu noteiktu nozīmi un hierarhiskiem atvasinājumiem.

Šajā teorijā tiek izcelts pašregulācijas process, kas sīkāk raksturo uztveri, atdarināšanu, atmiņu un pašmotivāciju. Pašregulācija apvieno informācijas iegūvi, tās pārstrādāšanu un tālāku pielietošanu praksē. Novērojot apkārtējo darbības, tiek izveidots perfekta notikumu virknes scenārijs, kur tālāk tiek saplānotas un izanalizētas vēlamā rezultāta sasniegšanai nepieciešamās darbības. Pamatojoties uz to, kāda ir situācija, darbību analīze un to izpildījums var notikt vienlaicīgi vai secīgi viens pēc otra. Atkārtošanas process parasti gan nenotiek nevainojami un ar tūlītējiem rezultātiem, tāpēc prakses laikā rodas jauni iespaidi un tiek izdarīti papildus secinājumi, kas sekmē cilvēku uzvedības daudzveidību (Vorobjovs, 2002).

Pašregulācijas motivēšanas process ir sevišķi svarīgs cilvēka uzvedības skaidrošanā. Motivējošie jeb uzvedības pastiprinošie elementi tiek iegūti no situācijām, kurās atrodas cilvēks, ievērojot dažādas īpašības. Vēl var minēt kāda darbības veikšanas sagaidāmos rezultātus, ja darbība kā tāda vai atsevišķas tās daļas tiek precīzi atkārtotas (Vorobjovs, 2002).

Šīs abas iezīmes tiek apkopotas un detalizēti analizētas, lai spētu izvērtēt dažādu darbības aspektu nepieciešamību vai atbilstību paša izvirzītajiem mērķiem.

Sociāli kognitīvā teorija vēsta, ka vismaz pamatzināšanas un idejas par kaut kā darbību tiek gūtas pirms pašas darbības veikšanas, mācoties no citiem. Sākotnēji tiek formulētas individuālas idejas, kā labāk veikt iecerēto darbību. Pēc soļu izplānošanas ar apziņu, kā visam vajadzētu notikt, tiek veikta darbība, un darbības procesā var tikt veiktas izmaiņas vai pielāgošanās individuālām veikšanas spējām, bet jebkādu papildus darbību pievienošana ir strikti atkarīga no cilvēka un viņa interesēm (Bandura, 1971).

Idejas par informācijas organizēšanas veidu sākotnēji cilvēkam nerodas bez iemesla. Tiek fiksēta informācija no ģimenes, apkārtējiem, sociālā loka vai pat publiskās informacionālās telpas, kas ir gan informācija iegūta pastaigājoties, gan uzņemtā informācija no tīmekļa pārlūkošanas. Tiek aizgūti paņēmieni vai kādas individuālas ar informācijas organizēšanu saistītas darbības. Pastāv iespēja, ka studenti ir aizguvuši savus personīgās informācijas organizēšanas paradumus no apkārtējiem studentiem vai ir pielāgojuši iepriekšējo informācijas organizēšanas paņēmienus studijām nepieciešamajai informācijai.

Attiecīgi viena no svarīgākajām sociāli kognitīvās teorijas sastāvdaļām un pamatprincipiem ir mācīšanās ar novērošanas metodi. Ar novērošanas palīdzību tiek izvērtēta apkārtējo darbība, tās sekas un procesa kopējā atbilstība novērotāja standartiem un velmēm, kā rezultātā tiek izvēlēts pieturēties pie konkrētā tipa darbības vai meklēt alternatīvus veidus, kas atbilst personīgajām iecerēm (Bandura, 1971). Šo izvēli var ietekmēt arī darbības rezultātu apbalvošana vai sodīšana, kas ir B.F. Skinera izvirzītais organismu uzvedības ietekmes faktoru aspekti (Malott, 2008). Mācoties no apkārtējiem ne tikai no vērošanas, bet arī no socializēšanās, verbālās komunikācijas, tiek apzināti vai neapzināti aizgūtas uzvedības iezīmes (Bandura, 1971). Bieži viens labs piemērs vai rekomendācija no apkārtējiem var nozīmēt vairāk kā paša neizglītoti praktiski mēģinājumi un piedzīvotās neveiksmes. Citu vērtējums par kādas darbības veikšanu dod iespēju vēlāk patstāvīgi rīkoties un izvērtēt rezultātus pēc paša ieskatiem.

Organizējot savu personīgo informāciju, cilvēki savas organizēšanas metodes aizgūst viens no otra, kas padara iespējamu, ka pašreizējā informācijas organizēšanas stratēģija tiek attīstīta, vai arī tā tiek pilnībā aizgūta no apkārtējiem. Sociālās mijiedarbības rezultātā citu pozitīvie un negatīvie vērtējumi arī ir svarīgs iemesls dažādu organizēšanas stratēģiju izvēlē. Pamatojot apkārtējās vides faktora ietekmi, personīgās informācijas organizēšanas metožu savstarpēja apmaiņa un pielāgošana var sekmēt vienādu vai līdzīgu organizēšanas veidu izmantošanu cilvēku grupā, ko vieno ģeogrāfiskā atrašanās vieta vai sociālais tīkls.

Studenti var izvērtēt savu informācijas organizēšanas procesu, pamatojoties uz citu studentu noteiktajiem standartiem, lai gan visticamāk netiek ņemts vērā kura katra vērtējums,

bet drīzāk to studentu, ar kuriem visbiežāk tiek komunicēts, jo personīgās informācijas organizēšana ir pietiekami individuāla nodarbe, tāpēc standarta noteikšanai nepieciešams ilgstošs un tuvs kontakts. Protams, sociāli kognitīvā teorija iezīmē personīgo faktoru nozīmi un cilvēka spēju izvērtēt situāciju, tāpēc cilvēks var izvēlēties nepieturēties pie citu standartiem, ja viņi neatbilst paša uzskatiem par lietderīgu rezultātu ieguvu.

Kā piemērus cilvēku sagaidītā iznākuma ietekmei uz viņu rīcību Bandura (1971) min ikdienas situācijas, kur māja tiek apdrošināta, protams, pirms tā ir nodegusi, jo cilvēks apsver iespējamus rezultātus, to skaitā riskus, un veic attiecīgās darbības pirms kāda no nevēlamajām sekām ir notikusi. Šis norāda uz sagaidāmo rezultātu jeb iespējamo nākotnes notikumu pastiprinošo ietekmi uz pašreiz veiktajām darbībām.

Līdzīgi studenti veic savas personīgās informācijas organizēšanai nepieciešamās aktivitātes, lai neatkārtotos nepatīkamas situācijas kā pazaudēts svarīgs fails, kas var būt noticis iepriekš, vai arī lai izvairītos no citu pieredzē novērotām problēmām. Tiek veikta iespējamo risku novēršana un attiecīgi pieņemti lēmumi saistībā ar informācijas kārtošanu, novietošanu, dublēšanu utt., kas vienlaicīgi arī tiek darīts ar mērķi realizēt vēlamo rezultātu.

Sociāli kognitīvā teorija māca, ka darbības tūlītējas sekas nav cilvēka rīcības galvenais pastiprinošais faktors, kas nodrošina darbības turpmāku atkārtotāšanu vai neatkārtotāšanu. Tūlītējas darbības sekas cilvēka kognitīvajā uztverē drīzāk nodrošina informatīvu un stimulējošu funkciju, lai gan dažkārt tām piemīt spēja pastiprināt atbildes reakciju (Bandura, 1971). Šajā gadījumā sekām nav tik stipra ietekme uz cilvēku darbību, jo viņš ir spējīgs domāt, turpretī biheiviorisma mācībā tas strādā, jo uzvedība tiek sagaidīta no organisma, iekļaujot cilvēka un dzīvnieka uztveres spējas vienā kategorijā.

Uzdodot jautājumus par dažādu rīcību iemesliem, īpaši svarīgs ir cilvēciskais faktors, viņa spēja izrādīt savu personību, un cilvēka intelektam ir liela loma personas lēmumu pieņemšanas procesā, secinājumu veikšanā un kaut kā lietderīguma noteikšanā. Sociāli kognitīvās teorijas mācība dod iespēju izvērtēt situāciju dziļāk kā biheiviorisma darbība un seku manipulācija.

Sociāli kognitīvā teorija sniedz daudz informācijas saistībā ar cilvēka kognitīvo darbību. Tā apraksta iemaņu apgūšanas procesu, lēmumu pieņemšanas ietekmējošos faktorus un cilvēka domāšanas vispārējo ietekmi uz viņa uzvedību un rīcību. Ar šīs teorijas palīdzību ir iespējams skaidrot arī cilvēka veiktās izvēles saistībā ar informāciju un tās organizēšanu, kas nepieciešams personīgās informācijas organizēšanas paradumu novērošanā un skaidrošanā.

2.2. Lietotāja subjektīva pieeja

Lietotāja subjektīva pieeja (*User-subjective approach*) tika izstrādāta personīgās informācijas pārvaldības vajadzībām, lai dotu pamatu personīgās informācijas pārvaldības sistēmu izstrādei, kas balstītos uz lietotāja vajadzībām (Bergman & Whittaker, 2016). Šī pieeja sniedz priekšlikumus dažādu sistēmas daļu izstrādē, kur tiktu nodrošināta atsevišķu rīku funkcionalitāte atbilstoši cilvēku informācijas pārvaldīšanas ierastajām aktivitātēm, kas atvieglotu lietotāju iepazīšanos ar sistēmas darbību un piedāvāto funkciju izmantošanu.

Lietotāja subjektīva pieeja pirmo reizi tika minēta un aprakstīta 2003. gada rakstā “Lietotāja subjektīva pieeja personīgās informācijas pārvaldības sistēmām” (*The User-Subjective Approach to Personal Information Management Systems*), kura autori ir Ofers Bergmans, Rūta Beita-Maroma (*Ruth Beyth-Marom*) un Rafi Nakmia (*Rafi Nachmias*) no Telavivas Universitātes un Izraēlas Atvērtās universitātes (Bergman, Beyth-Marom, & Nachimas, 2003). Šajā rakstā tika veikta pieejas teorētisks apraksts un tās iespējamais pielietojums personīgās informācijas pārvaldības sistēmu un tajās iekļauto rīku veidošanā. Tiek skaidrotas personas kognitīvās sistēmas darbības process, kurā tiek analizēti informācijas priekšmeti kā grāmatas, e-pasti, grāmatzīmes utt., kam seko šo informācijas priekšmetu klasificēšana, iezīmēšana un izlemts, vai un cik drīzā nākotnē tas atkal būs nepieciešams. Lai atvieglotu šo procesu un vēlāku priekšmetu izguvi, lietotāja subjektīva pieeja piedāvā risinājumus informācijas izvietojumam saskarnē, elementu noformējumam, funkciju secīgu piedāvājumam u.c.

Vēlāk rakstā “Lietotāja subjektīva pieeja personīgās informācijas pārvaldības sistēmu dizainā: pierādījumi un īstenošana” (*The User-Subjective Approach to Personal Information Management Systems Design: Evidence and Implementations*) šī pieeja tiek aprakstīta no praktiskā pielietojuma skata punkta (Bergman, Beyth-Marom, & Nachimas, 2008). Šis pētījums sniedz lietotāja subjektīvai pieejai empīrisku pamatojumu, kā arī papildina sākotnējo pieejas aprakstu. Pamatojoties uz rezultātiem, tiek pievienoti un sīkāk raksturoti pieejai nozīmīgi atribūti.

Lietotāja subjektīvā pieeja sastāv no trīs vispārīgiem principiem, kas katrs skaidro vienu no subjektīvo atribūtu grupām. Šie principi ir: subjektīvās projektu klasifikācija princips, kas saistīts ar projekta atribūtu; subjektīvā svarīguma princips, kam piemīt augsta svarīguma un zema svarīguma atribūti; subjektīvā konteksta princips, kas satur četrus atribūtus – iekšējais, ārējais, sociālais un īslaicīgais konteksts (Bergman & Whittaker, 2016).

Subjektīvās projekta klasifikācijas princips skaidro informācijas piederību pie vienas tēmas, kas nozīmē nepieciešamību klasificēt šīs vienības vienā kategorijā, neskatoties uz to, kāds ir tās tehniskais formāts. Lietotājs piešķir informācijas subjektīvu tēmas vērtību, kad tā

tiek novietota glabāšanai paredzētā vietā. Citam cilvēkam izvēlēta tēma var nozīmēt pilnīgi kaut ko citu vai arī neko (Bergman et al., 2008), kas iezīmē informācijas pārvaldībās un it īpaši personīgās informācijas organizēšanas procesa individuālo un subjektīvo dabu. Neskatoties uz to, cik personiska pieredze ir informācijas organizēšana, vairākiem informācijas tipu lietderīgu un efektīvu organizēšanas veidu skaits ir ierobežots. Šis liek domāt, ka individuālās iezīmes izpaudīsies ne gluži pašā informācijas organizēšanas veidā, bet gan atsevišķos informācijas tipos un to formātu kārtošanā.

Empīriskās un teorētiskās izpētes gaitā iezīmējās problēmsituācija saistībā ar projektiem nepieciešamās informācijas sadrumstalotību. Tika izdarīts secinājums, ka lietotāji dotu priekšroku izdevībai grupēt un glabāt informāciju par vienu tēmu jeb “projektu” kopējā vietā, neskatoties uz tās formātu (Bergman et al., 2008), piemēram, informāciju par atvaļinājumu glabāt vietā, kas pieņem gan viesnīcu tīmekļa vietņu adreses, gan e-pasta sarunas ar ceļojumu aģentūru, gan virtuālus galamērķa bukletus. Pēc šī var spriest, ka cilvēks izvēles situācijā tieksies uz tādas digitālās vides izmantošanu, kas ļauj pārvaldīt dažāda formāta informāciju vienuviet vai tādā sadalījumā, kas prasa pēc iespējas mazāk piepūles pārskatīt uzkrāto informāciju, kā vienotā rīku sistēma, ko piedāvā *Google*, vai viedtālrunis, kur pārvietošanās no rīka uz rīku prasa viena pirksta kustības.

Subjektīvā svarīguma princips apraksta informācijas vienību raksturošanu pēc to svarīguma un attiecīgi vizuālā novietojuma. Kādas informācijas svarīgumu vai mazsvarīgumu nenosaka pati informācija, bet gan tās nozīme šīs informācijas pārvaldītājam (Bergman & Whittaker, 2016). Cilvēki mēdz novietot svarīgāku informāciju ātri ieraugāmā un labi pamanāmā vietā kā uz darbvirsma vai informācijas saraksta virspusē. Šeit tiek iezīmēts svarīgas un tūlītējas informācijas atsevišķs organizēšanas veids.

Vispārēji raugoties uz informāciju, tā tiek sadalīta pa mapēm, tai tiek piešķirti apzīmējoši elementi, tā tiek glabāta tematiski un formātam atbilstošā vietā un pārvaldīta atbilstošā veidā. Svarīgu informāciju varētu skaidrot kā īpašu informācijas sugu ar īpašnieka noteiktu aktualitātes termiņu, kura beigās tā tiek pazemināta vai pārcelta uz pārējās jeb zemas prioritātes informācijas līmeni. Tas rada varbūtību, ka uz svarīgas un personai aktuālas personīgās informācijas organizēšanu ir nepieciešams skatīties atsevišķi vai arī iekļaut to kā faktoru organizēšanas metodes aprakstā. Atsevišķa informācija var nezaudēt savu svarīgumu kā dažāda veida legālie dokumenti, tāpēc ir nepieciešams pievērs uzmanību tam, kas notiek ar svarīgo informāciju, kur tā tiek glabāta, kā notiek pāreja uz mazsvarīgo, piemēram, ar neregulāras pārvietošanas palīdzību vai ar retu “pavasara tīrīšanu”, un kas notiek ar ilgstoši nozīmīgu informāciju, kas varbūt netiek pārlūkota ikdienā, bet nepieciešamības gadījumā ir vienmēr jābūt atrodamai.

Subjektīvā konteksta princips apraksta informācijas izguvi tādā pašā kontekstā, kādā tā bija iepriekšējā izmantošanas reizē. Informācijas saturu un atrašanās vietu ir vieglāk atcerēties, ja tā tiek glabāta iemācītā konteksta un situācijas ietvaros, kas tiek nodrošināts, izmantojot konteksta atribūtus. Ārējā konteksta atribūts apraksta informāciju, ar ko cilvēks ir saskāries tajā pašā laikā, kad ir tiktas veiktas darbības ar interesējošo informāciju. Šis ietekmē informācijas sākotnējo novietojumu, aptverošo tēmu un izguvi. Ja ir nepieciešams atrast konkrēto informācijas avotu, persona var atsaukt atmiņā tematiku un līdzīgus failus, un rodas iespēja atcerēties saistīto failu atrašanās vietu, kur iespējams glabājas arī nepieciešamā informācija (Bergman & Whittaker, 2016). Šī konteksta ietvaros iezīmējas grupēšanas un tās noteikumu svarīgums un cilvēka spējas veidot saikni starp diviem elementiem savas personīgās informācijas organizēšanas laikā.

Iekšējais konteksts apraksta cilvēka domāšanas procesu, darbojoties ar konkrēto informācijas vienību. Sākotnējā saskare un iespaidi par šo informāciju var mudināt cilvēku kategorizēt to citādāk, nekā pēc nākamās izmantošanas reizes (Bergman & Whittaker, 2016). Jāpievērš uzmanība personas pirmajām organizēšanas darbībām ar informāciju, kā arī vēlākai informācijas pārvietošanai, pārdēvēšanai vai dzēšanai. Ir iespējams, pirmā norādītā glabāšanas vieta pilda tikai filtrēšanas funkciju tālākai organizēšanai.

Sociālais konteksts raksturo sociālās telpas saistību ar informāciju un informācijas izmantošanu, ņemot vērā tās piederību kādai sociālai grupai. Pie šī konteksta pieder informācija, ko izmanto vairāki cilvēki vai ir saistīta ar vienu cilvēku grupu (Bergman & Whittaker, 2016). Studiju laikā rodas ievērojams daudzums sociāla konteksta informācijas. Tā ir informācija grupas projektiem, grupas biedru sarakste, kopējā prezentācija utt. Šāda tipa informācija var tikt organizēta, procesā iekļaujot specifiskas darbības, piemēram, to var glabāt tiešsaistes glabātuvē, kas ļauj visām iesaistītajām personām apstrādāt informāciju, vai arī studenti to var izvēlēties glabāt atsevišķā vietā, kas ir nošķirta no pārējās studijām un ikdienai nepieciešamās informācijas.

Pēdējais subjektīvā konteksta atribūts ir īslaicīgais konteksts, kas apraksta informācijas stāvokli, kurā tā tika atstāta pēc pēdējās izmantošanas reizes. Šī konteksta informācija ir bieži sastopama darba apstākļos, kur, dienām strādājot pie viena uzdevuma, nepieciešamajai informācijai jābūt viegli pieejamai un atrodamai (Bergman & Whittaker, 2016). Tāpat arī studenti, strādājot pie kāda darba rakstīšanas vai projekta izstrādes, novietos tam nepieciešamo informāciju atsevišķi un ātri piekļūstamā vietā, kā arī iespējams to speciāli organizēs, ja vienai vai otrai nodarbei grupētā informācija satur lielu vienību skaitu.

Ir redzams, ka lietotāja subjektīvas pieejas pamatprincipi neapraksta izolētu personīgās informācijas pārvaldības daļu, bet drīzāk skaidro un papildina viens otru, kā piemēram, viegli

pamanāma saikne ir starp svarīguma principa atribūtiem un konteksta principa īstermiņa konteksta atribūtā minēto informāciju. Šī pieeja sniedz ieskatu informācijas uztveres daudzveidībā, kas, savukārt, veicina organizēšanas veidu un izvēlēto principu dažādību cilvēku vidū.

Lietotāja subjektīva pieeja izceļ tieši cilvēka informacionālo darbību un to veikšanas rezultātu novērojumu digitālajā vidē. Tā palīdz pamanīt dažādu informācijas īpašību ietekmi uz tās izvēlēto organizēšanas veidu, kā arī tiek skaidrots, kāpēc tieši ar šo informāciju tiek veiktas papildus darbības. Šie skaidrojumi ir būtiski informācijas tipu un organizēšanas veidu izpratnē.

Apkopojot informāciju, ir redzams, ka gan sociāli kognitīvā teorija, gan lietotāja subjektīva pieeja izcili darbojas līdzās un papildina viena otru. Kur Banduras teorija skaidro cilvēka domāšanu un dažādu faktoru ietekmi uz to, lietotāju subjektīvā pieeja koncentrē indivīda domāšanas un vēlmju skaidrošanu tieši saistībā ar informāciju un tās pārvaldīšanu.

3. IZPĒTES PAKĀPES ANALĪZE

3.1. Latvijā veiktais pētījums

Kā tematiski vistuvākais Latvijā veiktais pētījums par personīgās informācijas organizēšanu, ir Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes studentes Elizabetes Trušules bakalaura darbs “Viedtālrunis kā personīgās informācijas pārvaldības rīks” (Trušule, 2014). Šī pētījuma mērķis bija raksturot, kādas iespējas piedāvā *Apple iPhone* viedtālruni personīgās informācijas pārvaldīšanai, un noskaidrot, kuras personīgās informācijas pārvaldības lietotnes tiek izmantotas.

Par teorētisko pamatu E. Trušule izvēlējās Čārlza Pīrsa (*Charles Peirce*), Viljama Džeimsa (*William James*) un Džona Djūija (*John Dewey*) pragmatisma teoriju, kas izmantota kā teorētiskais pamatojums personīgās informācijas pārvaldības rīku praktiskajai noderībai, Līvas Gudules un Edgara Pētersona Latvijas paaudžu anatomijas modeli, kas tika izmantots, lai definētu paaudžu sadalījumu Latvijā, un Reijo Savolainena (*Reijo Savolainen*) ikdienā nepieciešamās informācijas meklēšanas modeli, kas sniedz teorētisko pamatojumu personīgās informācijas pārvaldības informācijas meklēšanas aspektā.

Trušules darbs ir jaukta tipa pētījums, kurā kopā izmantotas četras pētniecības metodes – anketēšana, eksperiments, dienasgrāmatas metode, intervijas un kontentanalīze, kas izmantota datu apkopošanai. Anketēšanas metode tika izmantota, lai iegūtu informāciju par Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes studentu tālruniem un to izmantošanu. Tika iegūta informācija par to, kādus mobilos telefonus lieto studenti, kādiem nolūkiem, kā un kur tie tiek lietoti. Anketēšanā piedalījās 100 respondenti, kas sastādīja ļoti mazu daļu no Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes studentiem.

Ar dienasgrāmatas metodes palīdzību tika pētīti viedtālrunu lietotāju ikdienas paradumi saistībā ar informācijas procesu norisi viņu tālruņos. Dienasgrāmatas pildīja deviņi respondenti, kas sniedza informāciju par savu viedtālrunu izmantošanas ilgumu, lietotņu izmantošanu un interneta patēriņu.

Tālāk tika veikts eksperiments nedēļas garumā, kur tika lūgts respondentiem izmantot personīgās informācijas pārvaldības lietotni, lai vēlāk būtu iespējams saņemt lietotāju vērtējumu par to. Vērtējums tika iegūts ar interviju starpniecību, kas sekoja eksperimenta veikšanai, intervijās tika uzdoti jautājumi, lai noskaidrotu, kuras lietotnes funkcijas tika visplašāk izmantotas, vai tā atbilst lietotāju vajadzībām, kāds ir viņu vērtējums par šo lietotni un viņu ieteikumi.

Noderīgākie un tuvākie tēmai par personīgās informācijas organizēšanu Trušules pētījumā atrodami rezultāti ir apkopotā informācija no anketas jautājuma par respondentu ikdienā lietotajām lietotnēm, kur tika noskaidrots, ka 24 % no respondentiem ikdienā izmanto kalendāru viedtālrunī, 21 % izmanto lietotnes, kas paredzētas piezīmju veikšanai un 3 % telefonā organizē savu darāmo lietu sarakstu. No anketas jautājuma par izmantotajām lietotnēm tieši informācijas organizēšanai noskaidrots, ka 57 % respondentu lieto kalendāru, 15% veic piezīmes, 14 % organizē informāciju lietotnē *iBook* un 14 % to dara lietotnē *Photography*. Uz personīgās informācijas atrašanās vietu norāda dati no jautājuma par lietotnēm, kas tiek izmantotas informācijas glabāšanai, kur ir uzskaitītas jau iepriekš minētās lietotnes *iBook* un *Photography*, liela daļa informācijas tiek glabāta tiešsaistes glabātuvēs *Dropbox* un *iCloud*, kā arī liela daļa respondentu glabā informāciju e-pastā.

Viens no Trušules uzskaitītajiem rezultātiem ir tas, ka 21 % respondentu aktīvi veic ar personīgās informācijas pārvaldību saistītas darbības. Tiek parādīta kalendāra izmantošana un piezīmju veikšana, bet rezultātu uzskaitē ir arī novērojams e-pasta izmantošanas biežums.

Kopumā izmantotās metodes ir lietderīgs informācijas iegūšanas veids šādas tēmas pētījumam. Analizējot metožu pielietojumu un instrumentāriju šajā pētījumā, iezīmējās dažādu pētījuma aspektu koncentrācija uz specifiskiem ar tēmu saistītiem elementiem, kā arī dažviet ir novērojama pārāk vispārēju datu iegūšana, kam ir pavisam minimāla saistība ar pētījuma problēmu un tā jautājumiem.

3.2. Ārzemēs veiktie pētījumi

Kā pirmais no ārzemju pētnieciskajiem darbiem tika aplūkots Šēronas Hardofas-Jofes (*Sharon Hardof-Jaffe*), Arona Heršovica (*Arnon HersHKovitz*), Hamas Abu-Kiškas (*Hama Abu-Kishk*), Ofera Bergmaņa un Rafi Nakmias pētījums “Kā studenti organizē personīgās informācijas vidi?” (*How do Students Organize Personal Information Spaces?*) (Hardof-Jaffe, HersHKovitz, Abu-Kishk, Bergman, & Nachmias, 2009), kur mērķis ir empīriski atklāt studentu digitālo materiālu organizēšanas stratēģijas tiešsaistes personīgās informācijas arhīvā.

Par pētījuma teorētisko pamatu kalpo Tomasa Malones (*Thomas Malone*) izvirzīto stratēģiju apraksts, kas ir vairāku pētījumu rezultāts un ir aprakstīts viņa rakstā “Kā cilvēki organizē savus galdus?” (*How do people organize their desks?*), kur tiek minētas divas organizēšanas stratēģijas – uzkrāšanas stratēģija un kārtošanas stratēģija. Šis ir pētījumā tālāk atklāto un aprakstīto informācijas organizēšanas stratēģiju pamats, kas palīdz raksturot četras atklātās studentu personīgās informācijas organizēšanas stratēģijas.

Teorētiskajā bāzē arī tiek iesaistīti Bendžamina Blūma (*Benjamin Bloom*) mācību mērķu taksonomija, kurā ir noteikti seši kognitīvo prasmju līmeņi: zināšanas, izpratne, izmantošana, analīze, sintēze un izvērtēšana. Minētie līmeņi tiek iesaistīti pētījumā, kā skaidrojums mapju nosaukumu izvēlei, failu šķirošanai un to saistīšanai vienam ar otru.

Datu iegūšanai tika izmantotas datizraces metodes kā grupēšanas algoritms. Ar tā palīdzību tiek identificētas failu grupas, kuras vieno līdzīgs konteksts un tematiskais saturs. Aplūkotajā kvantitatīvajā pētījumā šīs metodes tiek izmantotas, lai noteiktu informācijas organizēšanas stratēģijas failiem, kas saistīti ar mācību procesu. Stratēģijas tiek noteiktas lielam studentu lokam ar mērķi precizēt tradicionālo informācijas organizēšanas klasifikāciju.

Pētījuma norises laikā tika pārskatīti un analizēti 518 studentu un darbinieku personīgās informācijas arhīvi, kas kopā saturēja 48744 rindiņas ar mapju un failu nosaukumiem. Tika izveidoti četri mainīgie lielumi – failu skaits uz vienu mapi, lielākā mape jeb failu skaits vislielākajā mapē, uzkrāšanas vērtība jeb pamata failu krātuves (*root directory*) izmērs pret kopējo arhīva izmēru un iekšējā uzkrāšanas vērtība jeb lielākā mape pret kopējo arhīva izmēru. Tālāk tika veikta studentu divu soļu grupu analīze, lai varētu klasificēt studentus pēc to personīgās informācijas organizēšanas stratēģijas.

Pētījumu rezultātos tiek aprakstīti četru informācijas organizēšanas grupu specifikas. Pirmā raksturotā organizēšanas stratēģija ir uzkrāšanas stratēģija (*Piling strategy*), kurā lielākā daļa studentu failu tiek glabāta pamata failu krātuvē ar minimālu daudzumu mapēs sadalītu failu skaitu. Otrā stratēģija ir vienas mapes kārtošanas stratēģija (*One-folder Filing strategy*), kurai raksturīga pamata failu krātuvē izveidota viena mape, kurā tiek glabāts vairākums failu. Trešā izvirzītā stratēģija ir mazo mapju kārtošanas stratēģija (*Small-folders Filing strategy*), kur studentiem ir vairākas mazas mapes, no kurām lielākajā tiek glabāts salīdzinoši maz failu. Ceturtā stratēģija ir lielās mapes kārtošanas stratēģija (*Big-folder Filing strategy*), kurā apmēram 87 % failu ir sadalīti pa mapēm, bet pastāv viena, kurā glabājas aptuveni puse no studenta failiem.

Tika atklāts, ka visbiežāk izmantotā informācijas organizēšanas stratēģija ir mazo mapju organizēšanas stratēģija, kas novērojama 51 % studentu personīgās informācijas arhīvā, bet vismazāk izmantotā ir vienas mapes kārtošanas stratēģija, kas redzama 9 % studentu personīgās informācijas arhīvā.

Pētījumā izmantotā metode dod iespēju objektīvi apstrādāt datus un tos analizēt, it īpaši ar tik lielu pētāmo datu skaitu. Šāda metode ļauj ātri ievērot krasas vērtību izmaiņas un atpazīt tendences un atsevišķas rakstura īpašības informācijas organizēšanas stratēģijā. Ir iespējams arī ērtāk atrast sakarības starp mainīgajiem un nemainīgajiem lielumiem, piemēram, pielietotās stratēģijas saistība ar arhīva lielumu.

Otrs ar tēmu par personīgās informācijas organizēšanu saistītais pētījums, kas tika analizēts, ir Francisa Osa Otopa (*Francis Osae-Otopah*) un Perpetujas Dacī (*Perpetua Dadzie*) darbs “Studentu personīgās informācijas pārvaldības paradumi un to ietekme uz bibliotēku pakalpojumiem” (*Personal information management practices of students and its implications for library services*) (Osae-Otopah & Dadzie, 2013). Tā mērķis ir izpētīt Ganas Universitātes studentu personīgās informācijas pārvaldības paradumus, un kā šie paradumi ietekmē universitātes bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus.

Par teorētisko bāzi tika izvēlēts Vilijama Džonsa un Džeimija Tīvana personīgās informācijas aspektu pārskats un viņu veidotais personīgās informācijas pārvaldības modelis, kas aprakstīts viņu 2008. gada kopizdevumā “Personīgās informācijas pārvaldība”. Džonss un Tīvans pievērta uzmanību konkrētiem personīgās informācijas pārvaldības aspektiem, kas ir glabāšanas, organizēšanas un atkārtotas atrašanas aktivitātes, jo tieši šīs darbības raksturo saikni starp informāciju un vajadzību.

Pētījumā tika izmantota anketēšana, kas ir kvantitatīvo datu ieguves metode. Tika izraudzīti un aptaujāti 150 studenti no Ganas Universitātes 42692 studentiem. Tika uzdoti dažāda veida jautājumi saistībā ar faktoriem, kas var ietekmēt studentu personīgās informācijas paradumus. Jautājumi bija arī saistībā ar šķēršļiem, kas rodas studentu personīgās informācijas pārvaldības procesā, un personīgās informācijas pārvaldības paradumu ietekmi uz studentu akadēmisko un sociālo dzīvi.

Saistībā ar personīgās informācijas organizēšanu ir aptuveni trešā daļa pētījuma rezultātu. Tika iegūti dati par ierīcēm un rīkiem, kuras tiek izmantotas personīgās informācijas pārvaldīšanai, kur tika noskaidrots, ka 49 % studentu izmanto tikai vienu ierīci, 17 % divas un 20 % trīs ierīces. Pie ierīču uzskatījuma tika minēts dators, telefons, ārējie datu nesēji, e-pasts, *I-pods* un personīgais digitālais asistents.

Jautājumā par informācijas tipiem, kas tiek glabāti iepriekšminētajās ierīcēs, tika atklāts, ka visbiežāk sastopamais informācijas tips ir audio faili, kam seko digitālās fotogrāfijas un *Word* dokumenti. Mazāk tiek glabāti *PowerPoint* un *Excel* dokumenti.

Tika izvērtētas arī ar personīgās informācijas pārvaldīšanu saistītas prasmes. Personīgās informācijas organizēšanas uzdevumi iekļāva mapju veidošanu, failu pārsaukšanu un pārvietošanu. Tieši informācijas organizēšanas prasmju novērtējums parādīja, ka 49 % spēja izpildīt tikai vienu informācijas organizēšanas uzdevumu.

Pētījumā uzdotie jautājumi aptvēra gan papīra dokumentus, gan digitālos. No jautājuma par informācijas organizēšanas biežumu tika noskaidrots, kas 33 % studentu organizē savu digitālo informāciju ļoti bieži, 28 % to organizē bieži un dažreiz, bet 11 % organizē savu informāciju reti vai neorganizē vispār. Organizējot savus elektroniskos dokumentus, lielākā

daļa studentu kārto savu informāciju mapēs ar dažiem failiem vienā mapē, bet citi studenti glabā gandrīz visu savu informāciju biežāk izmantotajās mapēs.

Metožu izvēle šajā pētījumā ieskatījās specifiskāk teorētiskajā bāzē aplūkotajos dokumentos. Anketēšanā it īpaši pievērsa uzmanību paplašinātai aspektu izvēlei, turpretī uzdevumu veikšana novērtēja studentu spējas pārvaldīt digitālo informāciju un izcēla šķēršļus, ar ko viņi saskaras personīgās informācijas pārvaldības procesā. Izmantojot šīs metodes, maz uzmanības tika pievērsts personīgās informācijas pārvaldības ietekmei uz bibliotēkas pakalpojumiem, bet iegūtie dati tika saistīti ar tālāku literatūras izpēti un palīdzēja veikt secinājumus šajā jautājumā.

Pēdējais no ārzemju pētījumiem tika apskatīts Šarama Sedī (*Shahram Sedghi*), Nidas Abdulahī (*Nida Abdolahi*), Alī Azimas (*Ali Azimi*), Imāna Tahamtāna (*Iman Tahamtan*) un Leilas Abdulahī (*Leila Abdollahi*) darbs “Kvalitatīvs pētījums par personīgās informācijas pārvaldību (PIP) klīnisko un pamata zinātņu fakultātes locekļu vidū medicīnas universitātē Irānā” (*A qualitative study on personal information management (PIM) in clinical and basic sciences faculty members of a medical university in Iran*) (Sedghi, Abdolahi, Azimi, Tahamtan, & Abdollahi, 2015), kura mērķis ir noskaidrot, kādas ir Irānas Medicīnas zinātņu universitātes fakultātes locekļu zināšanas par personīgās informācijas pārvaldīšanu, un kā viņi iegūst, organizē, glabā un izgūst savu personīgo informāciju.

Šo mērķu sasniegšanai tika izmantota fenomenoloģijas pieeja, kas koncentrējas uz pieredzes un apziņas izpēti, tomēr par šīs pieejas pielietojumu pētījumā sīkāk nav minēts.

Kā kvalitatīvā pētījumā par cilvēku domāšanu datu iegūšana tiek veikta ar interviju palīdzību. Notika 37 intervijas ar klīniskās fakultātes pārstāvjiem, kuriem nācās atbildēt uz jautājumiem par viņu personīgās informācijas pārvaldības darbībām un izmantotajiem rīkiem.

Tika noskaidrots, ka respondentu zināšanas par personīgās informācijas pārvaldību ir ļoti nelielas, un tikai pēc iepazīstināšanas ar šo frāzi respondenti spēja identificēt savā ikdienā veiktās aktivitātes un izmatotos personīgās informācijas pārvaldības rīkus.

Intervijās tika atklāts, ka personīgās informācijas organizēšanai datorā, planšetdatoros un telefonos tiek izmantotas tādas programmas kā *OneNote*, *Excel* un *OutLook*, kā arī ir izmantotas lietotnes kā *Evernote*, *Catch* un *I Journal*. Priekšroka vispārēji tiek dota ar internetu saistītām lietotnēm, nevis uz papīra balstītiem organizēšanas veidiem, kā dienasgrāmatas un pieraksti. Rezultāti rāda, ka visi respondenti glabā informāciju datorā, 68 % ārējās atmiņas ierīcēs un 5 % izmanto grāmatzīmes.

Interviju gaitā iezīmējās trīs informācijas organizēšanas stili – sistemātiskais, daļēji sistemātiskais un nekārtīgais stils. Sistemātiskais stils dod priekšroku specifiskām informācijas organizēšanas metodēm, un šo stilu piekopj 10 jeb 27 % respondentu. Daļēji sistemātiskā stila

izmantotāji lielāko daļu informācijas glabā noteiktā kārtībā, bet pastāv mapes, kur bez nekādas specifiskas idejas tiek ievietoti faili. Šo stilu izmanto 25 jeb 67 % respondentu. Nekārtības stilā faili netiek kārtoti jebkādā loģiskā secībā, un šo stilu izmanto 2 jeb 6 % respondentu.

Izmantotā metodoloģija ir noderīga informācijas iegūšanai par cilvēku domāšanu. Intervijas ļauj iegūt ieskatu respondentu zināšanās par personīgās informācijas pārvaldību, viņu darbībām saistībā ar šo tēmu un specifisku darbību iemeslu noskaidrošanai.

Apkopojot no analizētajiem pētījumiem iegūto informāciju, ir secināts, ka teorētisko pamatu veidojošajā informācijā lielākoties manāmas atziņas no Viljama Džonsa, Tomasa Malones, Deboras Barū (*Deborah Barreau*) un Džeimija Tīvana darbiem. Pētījumos lielākoties pamatmetode datu ieguvei ir anketēšana un intervijas, kas atbild uz dažādiem jautājumiem atbalstoši pētījumu mērķiem. Šīs metodes attiecīgajos pētījumos nodrošināja nepieciešamo datu iegūvi, un reti kuri iekļauti jautājumi vai citas metodes deva pētījumiem lieku informāciju.

Analizētie pētījumi deva plašāku ieskatu personīgās informācijas pārvaldības tēmā un noder kā pamats personīgās informācijas organizēšanas izpētē. E. Trušules veiktajā pētījumā minētie un pētītie personīgās informācijas pārvaldības rīki ir lietderīgi intervijas jautājumu veidošanā un respondentu informēšanā un viņu atbilžu precizēšanā. Pētījums “Kā studenti organizē personīgās informācijas vidi?” sniedz pirmo ieskatu iespējamajās personīgās informācijas organizēšanas stratēģijas un palīdz definēt un raksturot jaunas. Osa Otopas un Daci pētījums sniedz teorētiskā pamata informāciju, kā arī kalpo kā palīgs informācijas tipu identificēšanai un organizēšanas biežuma noteikšanai, un iezīmē digitālās vides. Pēdējais analizētais pētījums dod ieskatu tajā, ko aptver digitālā vide, un kam jāpievērš uzmanība pētījuma metodoloģijas izstrādē.

4. PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA

Šajā pētījumā tika izmantotas divas metodes – intervēšanas un novērošanas metode. Pēc datu ievākšanas no katras pētniecības metodes tika veikta kontentanalīze datu apkopošanai, spējai salīdzināt rezultātus un raksturot personīgās informācijas organizēšanas paradumus studentu vidū.

Intervijās tika uzdoti pamatjautājumi pētījuma tēmas izpētei un galvenās informācijas iegūšanai. Novērošanas veikšanas vietas tika izvēlētas, balstoties uz intervijās iegūtajiem datiem, kas akcentē šīs metodes papildinošo funkciju šajā pētījumā, un meklēšanā atrastās informācijas. Atsevišķi intervijās iegūtajiem datiem un datiem no novērošanas tika izstrādātas divas informācijas atslēgelementu apkopjošas tabulas, kas vēlāk tika apvienotas vienā.

Pētījumam nepieciešamā informācija tika iegūta no pieciem respondentiem, kas ir piekrituši sniegt nepieciešamo informāciju un ir atļāvuši to izmantot pētījuma vajadzībām. Respondenti tika izvēlēti ar mērķi iegūt informāciju no studentiem ar pēc iespējas atšķirīgākiem ikdienas dzīvi ietekmējošiem faktoriem, kas ļautu iegūt objektīvu informāciju pirmā priekštata veidošanai par studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumiem digitālajā vidē. Tika ņemti vērā tādi faktori, kā studiju novirziens, augstākās izglītības iestāde, sociālā vide un atrašanās vieta.

Pirmais respondents ir Eliška Sekáčova (*Eliška Sekáčová*), kas ir Palackijas Universitātes studente Čehijā. Otrais respondents ir Marta Helēna Vanaga, kas ir Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas studente un mācās horeogrāfijas nodaļā. Trešais respondents ir Lisa Kaupa (*Lisa Kaupp*), kas studē Ofenburgas Lietišķo zinātņu universitātē Vācijā Mediju un komunikāciju programmā. Ceturtais respondents ir Diniņa Cīrule, kas ir Latvijas Universitātes studente un mācās Informācijas pārvaldības programmā. Piektais respondents ir Liene Lāse, kas ir Banku Augstskolas studente.

4.1. Intervēšana

Kā primārā datu ieguves metode šajā pētījumā tika izvēlēta intervēšana, kā intervijas tika ierakstītas ar viedtālruna lietotnes “*Sound Recorder*” (Skaņas Ierakstītājs) starpniecību. Intervijas dod iespēju detalizēti un padziļināti izpētīt dažādus ar pētījuma tematiku saistītus aspektus. Intervijas laikā tiek mazināta iespēja, ka respondents izvairīsies no jautājuma vai sniegs ar jautājumu nesaistītu atbildi. Šī metode ir īpaši lietderīga datu ieguvē par maz pētītu tēmu, kā arī pētījumos, kuru mērķis ir izpētīt un noskaidrot cilvēku rīcību un tās iemeslus.

Intervijas priekšrocības ietver intervētāja spēju uzdot papildjautājumus, un parasti ir iespējams iegūt vairāk informācijas nekā ar jebkuru citu metodi (Alshenqueeti, 2014). Gadījumā, ja tiek pamanīta iepriekš neizzināta detaļa par tēmu, intervijas laikā ir iespējams tik un tā iegūt nepieciešamo un papildus informāciju, kas nav iespējams ar anektēšanas metodi, jo atbildes uz atvērtiem jautājumiem tajā nav iespējams kontrolēt. Salīdzinoši ar anketēšanu arī atbilžu iegūšana ir atvieglota, jo vārdi plūst dabiski no respondentu, un respondentam nav nepieciešams formulēt un pierakstīt teikumus limitētā laukumā.

Intervijām ir vairāki veidi, un tieši šajā pētījumā tiks izmantota daļēji strukturēta intervija. Daļēji strukturētas intervijas tiek izmantotas, kad ir zināms pietiekami daudz par tēmu, bet nevar noteikt visas iespējamās atbildes (Morse, 2012). Šādas intervijas apvieno atvērtām intervijām raksturīgo respondentu spēju izpausties atbildes sniegšanā, kā arī tajā pašā laikā pieturēties pie struktūras un virzīt respondentu sniegt konkrētāka tipa informāciju. Lai gan notiek pieturēšanās pie jautājumiem, daļēji strukturētās intervijās intervētājam ir iespējams uzdot papildjautājumus un iegūt pēc iespējas vairāk un daudzpusīgākas informācijas (Mārtinsone, Pipere, & Kamerāde, 2016).

Tika veiktas piecas intervijas, no kurām divas notika klātienē un divas attālināti ģeogrāfiskā attāluma dēļ. Intervijas balstās uz kontroljautājumiem (sk. 1. pielikumu), jo precīzu intervijas gaitu nevar paredzēt, bet ir zināms, kāda veida informācija ir nepieciešama. Tika sagatavoti arī iespējamie papildjautājumi, kas palīdz kontrolēt intervijas norisi.

Intervija tika sākta vispārēju jautājumu, lai noskaidrotu viņu zināšanas par personīgo informāciju un viņu darbībām ar to, jo ir novērots, ka ikdienas cilvēkam ir tikai abstrakta nojausma par šo. Šis jautājums kalpo kā sava veida iepazīstināšana ar tēmas pamatu un mudināšana uz ar to saistītām atbildēm. Pēc jautājuma atbildēšanas tika sniegts skaidrojums, kas ir personīgā informācija, lai intervijas turpmākās norises gaitā tiktu apspriests viens un tas pats.

Tālāk tika uzdoti jautājumi ar mērķi noskaidrot, kur tiek glabāta viņu personīgā informācija. Specifiski minēti sociālie tīkli un lietotnes, mākoņglabātuves, elektroniskās ierīces un ārējie nesēji, kas ļautu definēt respondentam aktuālo digitālo vidi un iespējamās personīgās informācijas organizēšanas procesa novērošanas vietas tiešsaistē. No šiem jautājumiem tiek iegūti dati par pārvaldītajiem informācijas tipiem, kas atrodami atsevišķās glabāšanas vietās.

Tika uzdoti jautājumi par viņu informācijas organizēšanas aktivitātēm, piemēram, par izmantotajiem rīkiem un vietnēm, ar kuru palīdzību tiek pārvaldīta informācija. Šie jautājumi arī nodrošina informāciju par personīgās informācijas organizēšanai izmantoto digitālo vidi, kā arī tiek noskaidrots, vai kādi specifiski rīki vai vietnes ir ikdienas informācijas organizēšanas neatņemama sastāvdaļa, kas papildinātu organizēšanas paradumu raksturojumu.

Jautāts tika arī par konkrētākām darbībām ar informāciju, kur tika uzdoti jautājumi kā pirmās informācijas apstrādes darbības tūlīt pēc informācijas iegūšanas vai pārvietošanas, jautājumi par regulārām darbībām un par failu dublēšanu. Šie jautājumi ļauj ne tikai iegūt specifiska tipa informāciju par respondentu personīgās informācijas organizēšanas rutīnu, bet dod arī iespēju respondentam saistīt kādu darbību ar personīgās informācijas tipu, par kuru nebija iepriekš padomāts.

Intervijas gaitā pie atsevišķiem jautājumiem tika uzdoti sekojoši precizējoši vai papildinoši jautājumi. Tika jautāts par informācijas kārtošanu un secību, faila dublikāta iespējamu eksistenci citā digitālajā vidē, informācijas novietošanas izvēli un organizēšanas darbību veikšanas secību. Kā šķietami svarīgākos papildjautājumus var minēt jautājumu par mudinājumu pievērsties vienai vai otrai vietai, rīkam, darbībai utt. Šādi tiek noskaidroti iemesli aiz izvēlētajās secībās, nosaukuma piešķiršanas, novietošanas un glabāšanas, kā arī novērtēta apkārtējo faktoru ietekme uz respondenta veiktajām izvēlēm.

Angliski intervijas jautājumi tiek formulēti citādāk, jo abas intervijas šajā valodā notiek attālināti, tāpēc nav iespējams sniegt tūlītējus skaidrojumus un norādes uz sagaidīto atbilžu veidu. Iekļaujot jautājumā daļu no sagaidāmajiem papildjautājumiem vai palīgajautājumiem, atvieglo respondenta jautājuma izpratnes procesu.

Šie jautājumi tika uzdoti, lai būtu iespējams atbildēt uz pētījumā izvirzītajiem jautājumiem. No iegūtajām atbildēm ir iespējams veidot studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumu raksturojuma pamatus. Intervija ir nepieciešama šim pētījumam, jo ir vajadzīga informācija par to, kas notiek respondenta prātā, un atrast skaidrojumus atsevišķu darbību veikšanai.

4.2. Novērošana

Kā papildinoša datu ieguves metode šajā pētījumā tika izmantota novērošana. Lai gan tā sniedz salīdzinoši mazāk informācijas kā intervijas, tomēr tā ļauj izpētīt tieši tiešsaistē organizēto informāciju, kas, kā noskaidrots, ne vienmēr ir pirmais, kas ienāk respondenta prātā par personīgo informāciju, bet mūsdienās kļūst arvien aktuālāka.

Novērošana ir viena no izpētes pamatmetodēm, kas var tikt izmantota arī kombinācijā ar intervijām un datu analīzi. Ar novērošanas metodi sistemātiskā veidā tiek iegūta informācija par respondentu ikdienas norisi. Kvalitatīvajā izpētē īpaši tiek vērsta uzmanība uz respondentu iespējamu tīšu konkrētu darbību veikšanu. Tiek meklētas īpatnības respondentu veiktajās darbībās, kas varētu raksturot un ļaut noteikt specifisku darbību vai lēmumu iemeslus un to nozīmi (Given, 2008).

Šajā pētījumā ar novērošanas palīdzību tiek iegūti dati par studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumiem tiešsaistē. Nevērošanas izmantošana dod iespēju objektīvi un netraucēti aplūkot un pētīt respondentu darbības tiešsaistē. Tiek atdalīta respondenta ideja par to, ko un kā viņš domā par to, ko dara, no reāli veiktajām darbībām un tendencēm, uz kurām šīs darbības norāda. Dažkārt ir vieglāk un skaidrāk saredzama procesa norise, skatoties uz to no malas, nekā esot procesa centrā, kas padara novērošanu par piemērotu papildinājumu respondentu veikto darbību un to veikšanas īpatnību izpētē.

Pētījumā veiktajā novērošanā tiek izmantotas vietnes, par kuru eksistenci un potenciālajām informācijas organizēšanas darbībām tika uzzināts no intervijām, kā arī tika veikta papildus brīvi pieejamo vietņu meklēšana ar publiski pieejamās informācijas palīdzību. Novērošanas gaitā tika analizētas respondentu darbības kopā sešās vietnēs: *Facebook* – sociālais tīkls, *Instagram* – sociālais tīkls, lai dalītos ar attēliem un video, *Spotify* – mūzikas straumēšanas vietne, *YouTube* – vietne, lai dalītos ar video, *Pinterest* – vietne multimediju saglabāšanai un organizēšanai, *Flickr* – vietne, lai pārvaldītu un dalītos ar attēliem. Lai gan ne visas vietnes ir attiecināmas uz visiem respondentiem, katra individuāli izmantotā vietne var norādīt uz informācijas organizēšanas paradumiem un palīdzēs iezīmēt tos, kā arī uzvedināt uz citām ar personīgo informāciju saistītām idejām.

Novērošanas norises laikā tika pievērsta uzmanība respondentu personīgās informācijas grupēšanas darbībām. Tika ņemti vērā informācijas tipi, informācijas elementu grupu veidošana, nosaukumu piešķiršana grupām, informācijas tematikai un dažkārt informācijas pievienošanas vai vietnes izmantošanas laika periodam, lai meklētu citas sakarības starp pievienotajiem informācijas elementiem, ja elementu grupēšana netika veikta vai tiem netika piedāvāta saistošā iezīme, kas norādītu uz grupēšanas iemeslu.

Tieši pēc intervijām un pirms novērošanas respondentiem tika lūgts parādīt un pēc nepieciešamības paskaidrot intervijā apspriestās digitālās vides, informāciju un informācijas organizēšanu. Gandrīz visi respondenti dalījās ar tipisku savas personīgās informācijas organizēšanas piemēru ekrānuzņēmumiem ar norunu – nepieciešamības gadījumā aizsegt jūtīgu informāciju. Šie ekrānuzņēmumi netika iekļauti novērošanas procesā, jo tā ir pietiekami privāta informācija un lielākoties tika apspriesta intervijā, lai gan nepieciešamības gadījumā tika sniegta verbāla piekrišana tos izmantot. Ekrānuzņēmumos redzamās informācijas organizēšanas darbības tika ņemtas vērā datu analīzē un sekojoši kontentanalīzē.

4.3. Kontentanalīze

Datu pārskatāmai apkopošanai un analīzei pēc intervijām un novērošanā iegūtās informācijas fiksēšanai tika izmantota kontentanalīze. Kontentanalīzes tabula intervijām tika

veidota pēc to norises, balstoties uz intervijās pieminēto un iespējamajām norādēm uz personīgās informācijas organizēšanas paradumiem. Novērošanas kontentanalīzes tabula ir veidota pirms novērošanas veikšanas ar izpratni, ko nepieciešams fiksēt, pateicoties intervijās iegūtai informācijai.

Kontentanalīze ir sistemātiska datu analīze, ar kuras palīdzību tiek meklēti atkārtoti lingvistiskie elementi vai idejas, kas ļautu veikt spriedumus saistībā ar satura tematiku. Ar kontentanalīzi, lai gan nav iespējams noteikt uzvedības cēloņus, ir iespējams paredzēt respondenta darbības (Allen, 2017). Kontentanalīzes procesā ietilpst lingvistisko elementu atkārtotā biežums un kodēšanas struktūra kvalitatīvo datu analīzei (Byrne, 2017).

Šajā pētījumā kontentanalīze tiek izmantota, lai apkopotu vienuviet pētījumam nozīmīgus datus, kas atvieglo to savstarpēju salīdzināšanu un atkārtotu ideju vai iezīmju ievērošanu. Īpaši intervijās tiek iegūts daudz pētījumam nederīgas un liekas informācijas, kas pamato nepieciešamību ar kontentanalīzes palīdzību atlasīt pētījuma mērķu sasniegšanai un jautājumu atbildēšanai nepieciešamo informāciju. Novērošanā kontentanalīze ir lietderīga iegūstamās informācijas konkretizēšanai, jo novērošanas laikā ir iegūstams liels daudzums dažādas informācijas, bet kontentanalīze palīdz pievērst uzmanību tikai nepieciešamajai informācijai.

Intervijām paredzētajā kontentanalīzē katra respondenta intervija tiek analizēta atsevišķi. Kā sistēmas pamata elementi tika izvēlētas digitālās vides, kas iekļauj gan specifiskas vides kā konkrētas vietnes, gan pietiekami plaša tvēruma vides kā elektroniska ierīce. Tālāk attiecīgi pie katras vides tika uzskaitīti raksturelementi un organizatoriskā procesa iezīmes un parādības. Tika aprakstīti informācijas tipi, to tematika, organizatoriskās darbības, kas satur trīs apakšiedalījumus – ieguve (īpašas informācijas ieguves parādības un tūlītējas darbības ar to), uzturēšana (informācijas glabāšanas laikā veiktās organizatoriskās darbības) un dzēšana (informācijas dzēšanas īpatnības). Tika fiksēta ar mapju hierarhiju saistītās īpatnības un respondenta informācijas izvietojuma stratēģijas īpatnības, kur īpaša uzmanība tika pievērsta informācijas izvietojumam priekšplānā. Pēdējā raksturojuma iedaļā tiek noteikta digitālās vides izmantošanas paraduma idejas rašanās, kurā tiek pievienotas trīs vērtības – aizgūta, kas skaidro idejas aizguvumu no citām personām, sekojoša, kas raksturo ideja loģisku izmantošanu pēc iepriekšēju faktoru ietekmes (parasti saistīts elektronisko ierīču iekšējo sistēmu un pakalpojumu piedāvājumu), un oriģināla, kas norāda uz respondentu kā idejas autoru (pēc respondenta domām). Ar “-“ tika aizpildītas tās kontentanalīzes tabulas iedaļas, par kurām interviju laikā netika sniegta skaidrojoša informācija vai nepieciešamais saturs nav attiecināms vai nosakāms konkrētajai digitālajai videi.

Par novērošanas kontentanalīzes pamatelementu tika izvēlēti respondenti jeb interviju transkriptā piešķirtais respondenta kodējums. Tālāk attiecīgi tika uzskaitītas respondenta publiski pieejamās vietnes, kurās tiek veiktas personīgās informācijas organizēšanas darbības, un tajās sastopamās informācijas tipi. Katrai vietai tika piešķirts informācijas organizēšanas raksturojums, kur tiek iekļauta informācija par informācijas grupēšanu un grupu nosaukšanu, kā arī informācijas tematiku un laika periodu, ja nepieciešams. Lai ilustrētu veikto informācijas organizēšanu attiecīgajā vietnē, dažām vietnēm ir pievienots ekrānuzņēmums, kas veikts novērošanas laikā. Lai gan gandrīz katrai novērotajai vietai tika veikts ekrānuzņēmums, tie ir pievienoti tikai gadījumos, kad tas satur pietiekami unikālu un reprezentatīvu vizuālo informāciju, tāpēc situācijās, kad organizēšana netiek veikta vai līdzīga rakstura attēlojums pievienots jau iepriekš, ekrānuzņēmums netiek pievienots.

Apvienojot divas iepriekšminētās datu ieguves metodes un izmantoto datu analīzes veidu, ir iespējams pietiekami plašā aptvērumā iegūt nepieciešamo informāciju par tēmu un daļēji savstarpēji pamatot iegūtos datus, no kuriem ir iespējams izdarīt attiecīgus secinājumus par studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumiem digitālajā vidē.

5. REZULTĀTU ANALĪZE

Datu analīzes laikā studentu personīgās informācijas organizēšanas darbībās tika novērotas vairāk ar informācijas organizēšanu saistītas parādības nekā sākotnēji sagaidīts. Papildus organizēšanas veida un informācijas tipa ietekmei uz informācijas organizēšanas paradumiem ir manāma arī īpatnības saistībā ar atsevišķām digitālajām vidēm, specifiskām vietnēm un u.c.

5.1. Digitālās vides

Sākot ar plašāko personīgās informācijas organizēšanas paradumu sastāvdaļu, kas ir digitālās vides, tiek izceltas ar viedtālruni, zibatmiņām, ārējiem cietajiem diskkiem, SD (*Secure Digital*) kartēm un tiešsaisti saistītas īpatnības, bet visi turpmākie organizēšanas veidu, informācijas tipu u.c. apraksti ir attiecināmi uz datoru, ja vien nav norādīts citādāk vai neatbilst datora digitālajai videi. Pie viedtālruņa lomas šajā procesā var minēt tajā atrodamo lietotņu pārvaldību, kas raksturīga tieši šai videi. Visi respondenti norādīja, ka kaut kādā veidā tiek organizētas viņu lietotnes. Lietotnes viedtālruņos tiek sadalītas pēc tēmas un funkcionalitātes. Intervijās tika norādīts, ka lietotnes saziņai, rīki, jaunumu lasīšanai, ceļošanai u.c. tiek grupētas atsevišķi. Konkrētu tēmu vai funkcionalitāšu izvēle gan ir atkarīga no paša lietotāja un viņa individuālajiem uzskatiem, kā arī nav iespējams veikt vispārīgus spriedumus par konkrētu lietotņu esamību vai neesamību atsevišķās grupās un to izmantošanu studentu vidū.

Viedtālruņos atrodamās informācijas organizēšanā iezīmējās arī respondentu paļaušanās uz sistēmas automātisko mapju hierarhijas veidošanu. Lejupielādētie faili nokļūst sistēmas noteiktajā lejupielādes mapē, bet ar konkrētām lietotnēm saistīti faili pēc to radīšanas vai saglabāšanas nokļūst lietotnes automātiski ģenerētajā mapē. Respondenti neminēja pretenzijas saistībā ar šādu automātiskās informācijas organizēšanas sistēmu, kas var norādīt gan uz pieradumu pie tās, gan uz sistēmas izmantošanas ērtumu un efektivitāti.

Saistībā ar informācijas tipiem kā nozīmīgākos var minēt attēlus, ar saziņu saistītos informācijas tipus un piezīmes. Pie saziņas informācijas tipiem tiek domāta kontaktinformācija un saziņai nepieciešamās lietotnes, kā arī tika norādīts uz viedtālruņa kā tāda uz savstarpēju saziņu vērstu ierīci.

Vairākums respondentu minēja piezīmju lietotņu izmantošanu un attiecīgi piezīmju veikšanu viedtālrunī. Parasti piezīmes tiek paturētas līdz brīdim, kad tās ir zaudējušas savu aktualitāti. Tika minēta darāmo lietu saraksta un sava veida atgādinājumu veidošanas ar iezīmju palīdzību, kam ir noteikts termiņš un saturošās informācijas lietderīguma robeža.

Katrā intervijā tika izcelta attēlu un ar to saistīto darbību aktualitāte viedtālrunu izmantošanā. Tika minēti faktori saistībā attēlu biežo uzņemšanu, kas norāda uz šīs funkcijas būšanu par vienu no viedtālruna izmantošanas pamatelementiem. Kā ikdienas problēma, ar ko saskaras respondenti, tika minēts regulārs vietas trūkums, protams, arī vispārīgi, bet īpaši svarīgi saistībā ar attēlu un atsevišķos gadījumos video uzņemšanu (sk. 3. pielikumu) un glabāšanu viedtālrunī, tāpēc šajā jautājumā bieži tika minēta attēlu pārvietošana uz citiem datu nesējiem kā datora cietais disks vai zibatmiņas, kā arī automātiskās sinhronizācijas iespējas izmantošana un tīša attēlu pārkopēšana uz kādu no mākoņglabātuvēm. Šeit tiek iezīmēts regulārs informācijas organizēšanas process, ko var saistīt ar studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumiem digitālajā vidē.

Nākamā izceltā digitālā vide ir zibatmiņas. Iegūtajos datos par zibatmiņu pielietojumu informācijas organizēšanas procesā iezīmējās divas zibatmiņu izmantošanas funkcijas – zibatmiņu izmantojums failu transportēšanai starp elektroniskām ierīcēm un zibatmiņas specifisku failu uzglabāšanai. Dažos gadījumos atšķirīgs tēmas un formāta informācija tika saistīta ar vienu attiecīgo zibatmiņu, bet citos gadījumos, neskatoties uz informācijas tipu, viss tiek turēts vienā zibatmiņā ar iespējamu failu atsevišķu grupēšanu mapēs vienas zibatmiņas ietveros. Šeit pieņēmumus var veikt tikai saistībā ar svarīgās un aktuālās informācijas grupēšanu zibatmiņā, kā arī zibatmiņas lomu kā failu transportēšanas veidu, turpretī failu veidi, to uzturēšana un iekšēja grupēšana ir pietiekami individuāls process, kas var mainīties atkarībā no personas, tāpēc tās nav piešķiramas kā rakstura īpašība lielai informācijas lietotāju grupai.

Ārējo cieto disku izmantošana ir minēta lielākajā daļā interviju. Tiek norādīts, ka uz ārēja cietā diska tiek glabāti dažāda tipa un tematikas faili, kas ir pārkopēti no datora. Tie ir izmantoti kā rezerves vieta failiem un kā datora atmiņas paplašinājums. Respondenti min, ka visbiežāk mapju izvietojums atbilst datorā redzamajam, bet, spriežot pēc respondentu teiktā, formāti noteiktā mērā tiek atdalīti. Ārējo cieto disku saturs ir organizētā kārtībā, bet šī kārtība veidojas no failu pārkopēšanas pa mapēm vai specifisku mapju izveidošanas failu pārkopēšanai, jo respondenti ir norādījuši, ka, lai gan informācijas ir sakārtota, viņi reti organizē vai vispār to nedara, bet gan paļaujas uz oriģinālo kārtību.

SD kartēm, savukārt, ir pavisam minimāla loma respondentu informacionālo darbību veikšanas procesā. Tās tiek izmantotas kā elektroniskas ierīces patstāvīgs atmiņas paplašinājums, kur parasti tiek glabāti attēli vai sistēmas automātiski ģenerētas mapes, kas norāda uz šīs digitālās vides neiederību personīgās informācijas organizēšanas procesā.

Ja neskaita datoru, tiešsaistes digitālo vidi varētu saukt par apjomīgāko un savā veidā detalizētāko vidi personīgās informācijas organizēšanā. Informācijas organizēšana tiešsaistē iekļauj mākoņglabātuves un atsevišķas vietnes. Ir grūti veikt pieņēmumus par specifisku

informācijas tipu glabāšanu mākoņglabātuvēs. To, kāda informācija tajās tiek glabāta, nosaka individuālās informācijas vajadzības, bet iegūtā informācija norāda attēlus un dokumentus kā dominējošos mākoņglabātuvēs ievietotos informācijas tipus.

Aplūkojot datus par informācijas organizēšanu mākoņglabātuvēs, vairums gadījumu informācija tiek glabāta viena līmeņa mapēs. Informācija, kas lielākoties ir attēli, tiek grupēta pēc datuma, vietas un formāta.

Kā individuālas vietnes, kurās tiek organizēta personīgā informācija, var minēt *Facebook*, *Instagram* un *Spotify*, kas ir dominējošās vietnes respondentu vidū, bet ne vienīgās. Katrā no šīm vietnēm ir novērojamas savas personīgās informācijas organizēšanas īpatnības, kas ir gan plaši izmantotas, gan individuālas personas veiktās organizatoriskās darbības.

5.2. Organizēšanas veidi

Jau no pētījuma sākuma tika sagaidīts organizēšanas veidu apraksts, ko papildināja teorētiskās literatūras izpētē iegūtā informācija. No respondentiem iegūtās informācijas var aprakstīt organizēšanas veidus kā mapju hierarhija, informācijas stratēģiska izvietošana priekšplānā un organizēšanas darbības kā tādas.

Datu analīzes gaitā tika ievērotas vairākas mapju hierarhijas iezīmes. Respondenti atdzīst, ka dod priekšroku viena līmeņa mapēm, bet vajadzības gadījumā cenšas pēc iespējas vairāk izvairīties no apakšmapju veidošanas. Viens no respondentiem norādīja, ka daudzu apakšmapju saturoša organizēšanas sistēma apgrūtina informācijas izguves procesu.

Neskatoties uz vēlmēm neveidot apakšmapes, to veidošana ir aktuāla tieši ar studijām saistītas informācijas organizēšanā. Pēc respondentu teiktā var spriest, ka viņi veido mapi ar pietiekami plašu jēdzienu, kas apraksta mapi kā studiju vajadzībām paredzētu, tālāk izvēlas sadalīt mapes pa laika periodiem, kas visbiežāk ir kursi jeb studiju gadi, un pie attiecīgā laika perioda pievienot studiju kursu jeb mācību priekšmetu mapes. Nozīmīgākie ar studijām saistītie projekti gan tiek glabāti atsevišķi un pat ārpus studiju mapes.

Apjomīgu projektu mapēs kā noslēguma darbiem paredzētajās mapēs arī tiek veidotas apakšmapes, kas gan neiet tik dziļi kā iepriekš aprakstītā mapju hierarhijas sistēma. Vairums dokumentu tiek glabāti pirmajā hierarhijas līmenī, bet faili kā audio, video un attēli bieži vien tiek sadalīti pa atsevišķām apakšmapēm, kur formātam ir nozīme.

Par mapju pašu iekšējo vidi intervijās tika minēts, ka faili mapē tiek sarindoti alfabētiskā secībā vai pēc datuma, bet tas notiek automātiski, ne pēc paša respondenta uzstādījumiem. Tiek minēts, ka secība var tikt mainīta atsevišķos gadījumos, kad kaut kā specifiska atrašanai palīdz cita kārtība. Failu prezentēšanas uzstādījumi pārsvarā ir uzstādīti failu detalizētam aprakstam,

bet pie attēlu un video ierakstu formātiem tiek izvēlēts lielu ikonu skats, kas vieglāk ļauj pārlūkot šo formātu saturu.

Tieši mapei, kas paredzēta lejupielādētiem failiem, ir sava veida vide. Lejupielādes mapes var raksturot kā viena līmeņa mapes, kurā informācija tiek turēta pēc tās lejupielādes jeb pēdējo modifikāciju veikšanas datuma. Ne informācijas tipiem, ne to formātiem nav nozīme. Tajā esošie faili tiek reti dzēsti, un svarīgākie un aktuālākie faili tiek pārvietoti un atdalīti nekavējoties pēc to lejupielādes.

Tika pamanītas iezīmes tās informācijas izvēlē, kas tiek glabāta uz darbvirsmas. Respondenti min, ka uz savas darbvirsmas izvēlas glabāt tikai ļoti svarīgus vai aktuālus failus vai failu mapes, kā arī tikai regulāri izmantoto programmu saīsnas. Šo failu dzēšana vai pārorganizēšana notiek ievērojami biežāk kā pārējo ierīcē glabāto failu kārtošana. Kā iemeslus šim var minēt individuālās estētikas saglabāšanas vēlmes un ierobežoto darbvirsmas platību.

Pašas organizēšanas darbības tika analizētas trīs grupās. Par informācijas ieguvī var minēt, ka pārkopētā informācija un svarīgie lejupielādētie faili tiek nekavējoties organizēti pa attiecīgām mapēm, bet pārējie, neskatoties uz formātu, tiek glabāti kopā. Informācijas uzturēšanas laikā ļoti reti notiek failu pārorganizēšana, lai gan atsevišķos gadījumos ir minētas specifisku darbību veikšana specifiskā digitālajās vidēs. Dzēšanas pasākumi pārsvarā arī notiek ļoti reti, protams, ar dažiem izņēmumiem (sk. 8. pielikumu).

5.3. Informācijas tipi

Informācijas tipiem ir liela nozīme personīgās informācijas organizēšanas procesā. Datu analīzes laikā iezīmējās īpaši mūzikas, e-pastu un attēlu pārvaldības aktualitāte respondentu vidū. Lai gan mūzika, ar ko tiek domāti tiešsaistē straumējamie audio un video faili, ir vismazāk apspriestais informācijas tips, tā tomēr ir pētījuma dalībnieku ikdienas norisē svarīga un regulāri izmantota informācija.

Mūzika respondentu vidū tiek lielākoties izmantota izklaides nolūkos. Viens no respondentiem tomēr piekropj arī fizisko audio failu organizēšanu, bet tas ir pietiekami individuāls pasākums, jo šie audio faili ir tiešā saistībā ar respondenta studijām un darbu (sk. 4. pielikumu), ko nevarētu ievienot kā raksturojuma iezīmi studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumos, bet norāda uz studiju virziena ietekmi uz viena vai otra informācijas tipa pastiprinātām radīšanas, izmantošanas un attiecīgi organizēšanas aktivitātēm.

Respondenti savu mūziku lielākoties izvēlas straumēt, kas norāda, ka netiek glabāti faili, bet gan norādes uz tiem. Veids, kā viņi piekļūst šai informācijai, attiecīgi ir ar interneta starpniecību. Tiek izmantotas specifiskas interneta vietnes datora pārlūkprogrammā un lietotnes

viedtālrunī, lai piekļūtu izvēlētajām mūzikas klausīšanās platformām kā *Spotify* un *YouTube*. Tieši *Spotify* piekļuvei respondenti arī izmanto speciālu datorā uzstādītu programmatūru.

Pie specifiski mūzikas organizēšanas veiktajām darbībām var minēt to, ka mūziku respondenti grupē atskaņošanas sarakstos, kuru ieraksti ir sarindoti secīgi pēc pievienošanas datuma un secības, sākot ar vecākajiem ierakstiem. Atšķirības sarakstu veidošanā ir manāmas respondenta izvēlē veidot vairākus sarakstus vai vienu. Ja respondents ir izveidojis tikai vienu mūzikas atskaņošanas sarakstu, tad visticamāk tas tiks nosaukts par dziesmām, kas patīk vai tamlīdzīgi, šeit var minēt respondentu nosauktos sarakstus “*All-Time Favorites*” (Visu laiku mīļākās) un “*Starred*” (Zvaigžņotie), lai gan “*Starred*” ir *Spotify* automātiski ģenerēts saraksta nosaukums, tomēr tā veidošanas princips ir tāds pats, un respondents izvēlējas to padarīt publisku un nemainīt nosaukumu.

Vairākus sarakstus veidojot, respondenti ir izvēlējušies piešķirt dziesmu grupām nosaukumus pēc dažādiem kritērijiem. Atskaņošanas saraksti tika nosaukti pēc žanra, paredzētās aktivitātes, gadalaika un dziesmu saraksta pirmās dziesmas nosaukuma vai autora. Ir respondenti, kas izvēlas arī veidot gan lielu mīļāko dziesmu sarakstu, gan atsevišķus specifiskākus sarakstus (sk. 9. pielikumu).

Saistībā ar mūzikas organizēšanu sarakstos var minēt, ka tajā pašā dienā, kad saraksts izveidots, tiek pievienota arī liela daļa tajā esošās mūzikas, bet tālāk ieraksti tiek pievienoti diezgan neregulāri un pa vienai dziesmai vai pa mazām grupiņām.

E-pasti, kā literatūrā bieži minēts, ir liela un svarīga personīgās informācijas daļa. Visu respondentu e-pastos ir sastopami ziņojumi par dažādām tēmām, bet atšķiras tas, kādas ir pētījumu dalībnieku tālākās darbības ar tiem. Ir respondenti, kas nekavējoties dzēš liekos e-pastus. Šie nevēlamie e-pasti parasti ir ar komercdarbību saistīti. Vairums respondentu gan izvēlas ļaut e-pastiem krāties pastkastē un reti vai nekad nepievēršas lieko dzēšanai. Viens no respondentiem tomēr ir izvēlējis savus e-pastus organizēt, izmantojot vairākas e-pasta adreses, un papildus sadala e-pastus pa mapēm pēc tēmas tajā pašā pakalpojuma sniedzējā (sk. 2. pielikumu).

Pēc respondentu stāstītā var spriest, ka e-pasti ir viņu ikdienas sastāvdaļa, kā arī tiek norādīts, ka e-pasts ir viņu svarīgākās informācijas apmaiņas līdzeklis. E-pastā apgrozās viņu profesionālā un izglītības saziņa, kuru ziņojumus ir īpaši svarīgi nepazaudēt. Viens respondents stāsta, ka tieši šī iemesla dēļ ir atteicies no e-pastu organizēšanas, un tagad vienkārši ļauj jaunākajiem e-pastiem būt saraksta augšdaļā (sk. 5. pielikumu), ko dara arī pārējie e-pastus neorganizējošie respondenti.

Kā vēl vienu iemeslu e-pastu organizētības trūkumam var minēt laika trūkumu. E-pastu organizēšana ir laikietilpīgs darbs, un laika studentiem, it īpaši strādājošiem nav daudz.

Protams, daļu darba paveic arī pati elektroniskās pastkastes sistēma, pēc iespējas vairāk atdalot surogātpastu no galvenās iesūtnes.

Līdzīgi kā ar mūziku, respondenti piekļūst saviem e-pastiem gan caur pārlūkprogrammu, gan viedtālruņa lietotnēm, gan speciālām programmām uz dažādām platformām.

Pēdējais plaši pārstāvētais informācijas tips ir attēli. Apspriežot visas digitālās vides un ar organizēšanu saistītas darbības, tiek pieminēti attēli, kas norāda uz to svarīgumu respondentu ikdienas dzīvēs un informacionālos procesos.

Lielākoties attēli tiek glabāti atsevišķi. Ne tikai tiek runāts par attēlu novietošanu atsevišķā mapē, bet arī par veselu datu nesēju kā zibatmiņu un SD karti. Neskaitot to glabāšanu atsevišķi, respondenti norāda, ka netiek veidotas speciālas mapju hierarhijas attēliem, un viņi dod priekšroku attēlu glabāšanai viena līmeņa mapēs.

Attēli aptver ikdienas tēmas un visbiežāk ir saistīti ar ceļošanu, dažādiem pasākumiem un citām izklaides nodarbēm. Attiecīgi arī tiek piešķirti mapju vai attēlu grupu nosaukumi. Pētījuma dalībnieki norāda, ka izvēlas mapes nosaukt pēc attēlu uzņemšanas vietas, kas var būt tik vispārīgi kā uzņemšanas valsts, kā arī tik specifiski kā konkrēta apkaime vai pasākums. Otrs kritērijs pēc kā tiek nosauktas mapes ir pēc laika perioda, kas parasti ir attēla uzņemšanas gads vai konkrēta sezona šī gada ietvaros.

Attēli ir atrodami gan fiziskās atmiņas ierīcēs, gan tiešsaistē. Dažkārt attēlu pārvietošanas vai dublēšanas process no viena uz otru notiek automātiski ar respondenta atļauju sistēmai sinhronizēt attēlus ar attiecīgo vietu fiziskās atmiņas atbrīvošanas un attēlu drošākas saglabāšanas nolūkos. Kā piemēru šim var minēt ar viedtālruņos atrodamo attēlu pārkopēšanu uz ar viedtālruņa sistēmu saistītu vai atsevišķu mākoņglabātuvī. Lielākoties gan iezīmējas respondentu pašu veiktās darbības attēlu veiksmīgai pārvietošanai un saglabāšanai, kas norāda uz to, ka respondenti ir ar mieru veltīt papildus laiku attēlu organizēšanai, paturot prātā viņu minēto laika trūkumu, kas traucē organizēt e-pastus un atbrīvoties no liekās informācijas.

5.4. Specifiskas organizēšanas īpatnības

Datu analīzes gaitā iezīmējās diezgan specifiskas personīgās organizēšanas īpašības saistībā ar konkrētu interneta vietņu izmantošanu un tajā sastopamās informācijas organizēšanu, kā arī specifiskām lietām saistībā ar dublikātiem un atsevišķu lēmumu veikšanas iemesliem.

Interviju gaitā iezīmējās trīs tiešsaistes vietņu un to attiecīgo lietotņu un programmu izmantošanu, par kurām daļa ir raksturota pie tiešsaistes digitālās vides apraksta apvienojumā ar attiecīgā informācijas tipa īpašību aprakstu.

Kā pirmā vietne ir jāmin *Facebook*, ko izmanto visi respondenti. Iepriekš tika apspriesta vispārēja attēlu organizēšana, bet *Facebook* kontekstā iezīmējās tas, ka daži respondenti ir izvēlējušies veidot albumus, bet daži izvēlas grupēt attēlus laika joslā. Attēliem, kas ir grupēti laika joslā, tiek piedāvāti apraksti, kas var kalpot kā skaidrojums tieši to attēlu grupēšanai, bet liela daļa aprakstu nav gluži saistīti ar šo attēlu likšanu vienkopus.

Nākamā vietne ir *Instagram*, kurā tiek likti attēli, un reti tiek izmantota attēlu grupēšana. Gadījumos, kad tie ir grupēti, platforma nepiedāvā iespēju piešķirt kopēju attēlu nosaukšanu. Ir iespējams pievienot aprakstu, bet izpētes laikā tika konstatēts, ka *Instagram* aprakstos ir atrodamā vēl mazāka saikne ar pašiem attēliem nekā *Facebook* (sk. 9. pielikumu).

Abās šajās vietnēs, spriežot pēc attēla satura, tiek grupēti attēli, kas uzņemti vienuviet un ir saistīti ar ceļojumiem, bet pārējie attēli, kas saistīti ar citām ikdienas aktivitātēm, tiek likti atsevišķi. Vēl var pieminēt, ka atsevišķie attēli, kas uzņemti vienas aktivitātes gaitā vai vienā vietā, tiek ievietoti apmēram ar vienas dienas starpību, kas norāda uz šādas stratēģijas mērķiem, kas gluži nav saistīti ar šo pētījumu, bet ietekmē personīgās informācijas organizēšanu.

Trešā vietne ir *Spotify*, kurā respondenti veic darbības ar mūziku. Pēc datu analīzes var ir redzams, ka dziesmu saraksta nosaukuma vai tā satura definēšana ir diezgan individuāls process, ko nevarētu vispārināt plašai lietotāju grupai. Intervijās redzams, ka tieši par *Spotify* izmantošanu vai ikdienas mūzikas klausīšanos vispārīgi netiek domāts, kas norāda šo kā informācijas neapzinātu izmantošanu un organizēšanu. Šis arī atšķiras no *YouTube*, jo *YouTube* ir ļoti specifiski un tajā pašā laikā neregulāri izmantota vietne, bet *Spotify* tiek izmantots pietiekami bieži, ka to var saukt par paradumu vairums gadījumu.

Aprakstot specifiskas lietas un paradumus, jāmin dublikāti, kas ir sava veida informācijas organizēšanas rezultāts. Respondenti atdzīst, ka viņu informācijas dublikāti ir sastopami gandrīz visās ierīcēs un digitālajās vidēs ar dažādiem informācijas tipiem. Kā izņēmumu var nosaukt e-pastus, jo tā ir diezgan specifiska un vienveidīga informācija. Kontentanalīzē gan var manīt arī citas vietas, kur respondenti nav minējuši dublikātu eksistenci (sk. 8. pielikumu), tomēr, apkopojot datus par viņu pārvaldībā esošo informāciju un viņu darbībām ar to, nevar droši teikt, ka šajās vietās nav sastopami dublikāti. To var pamatot ar piemēru no viena respondenta ikdienas, kurā ietilpst deju video uzņemšana un *YouTube* izmantošana, lai gan respondents specifiski nav teicis, ka tieši šis un šis video tiek augšupielādēts *YouTube*, tomēr pēc video un *YouTube* izmantošanas studiju un darba vajadzībām un klātienē novērotā liek domāt, ka ir liela iespējamība, ka datorā un tiešsaistē atrodas viens un tas pats video.

Pēdējā specifiskā iezīme ir viena vai otra ar informācijas organizēšanu saistīta paraduma aizsākšana. Iegūtie dati liecina, ka lielākā daļa apspriesto gadījumu ir aizsākti sekojošā kārtā,

t.i., respondents izmanto *Google Drive*, jo viedtālrunim ir *Google* veidota *Android* sistēma, vai cits respondents izvēlējās *Kindle*, jo tas ir tieši saistīts ar viņa izmantoto *Amazon Prime* utt. Atsevišķu vietņu izmantošana pēc datiem gan pārsvarā ir aizsākta no apkārtējo ietekmes, bet konkrētas respondentu idejas ir paša oriģinālas idejas, kas nav iekļaujamās kopējā paradumu raksturojumā.

10. pielikumā ir pievienota domu karte, kurā redzams rezultātu kopsavilkums. Tajā uzskaitītas digitālās vides, organizēšanas veidi, informācijas tipi un specifiskas īpatnības, iekļaujot spilgtākās iezīmes par katru no tiem. Domu kartē tiek nosaukti rezultātos aprakstītie studentu personīgās informācijas paradumi vienkāršākā un pārskatāmākā attēlojumā.

Visi iegūtie rezultāti par digitālajām vidēm, informācijas tipiem, organizēšanas veidiem un specifiskiem ikdienas paradumiem ļauj veidot kopīgu raksturojumu, izteikt pieņēmumus un izdarīt secinājumus par studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumiem digitālajā vidē.

6. DISKUSIJA

Pēc datu un rezultātu analīzes tika ievērotas līdzības ar izpētes pakāpes analīzē aplūkotajiem pētījumiem. Sākotnēji pētījumi tika izmantoti kā palīgs šī pētījuma virzības un iespējamo intereses objektu noteikšanā. Līdz ar to ir iespējams salīdzināt iegūtos rezultātus ar citu pētījumu aprakstītajiem.

Šajā pētījumā respondentiem tika uzdots jautājums par regulāri izmantotām lietotnēm viedtālrunī, kas ir līdzīgs E. Trušules (2014) bakalaura darbā uzdotajam jautājumam par ikdienā izmantotām lietotnēm. Abos gadījumos tiek atzīmēta sociālo tīklu izmantošana, kas Trušules darbā bija vispopulārākās tematikas lietotnes, un e-pastu lietošana. Atšķiras gan tas, ka Trušules darbā kalendārs tika izmantots biežāk kā piezīmes, kur šajā pētījumā tikai viens respondents ir minējis, ka ir sācis izmantot elektronisko kalendāru, bet piezīmju regulāra izmantošana ir minēta vairāku respondentu intervijās.

Trušules veiktā pētījuma rezultātos ir atrodami arī visbiežāk izmantotie informācijas tipi, kas sakrīt ar šajā pētījumā iegūtajiem datiem, kur redzams, ka viedtālrunī tiek izmantoti e-pasti, piezīmes un kontaktinformācija. Atšķirībā no Trušules darba, šī pētījuma rezultātos tiek īpaši izcelti attēli un darbības ar tiem, kas nav minēti Trušules pētījumā. To varētu skaidrot ar attēlu tiešu saistību ar sociālajiem tīkliem, tā iekļaujot šīs darbības un pašu informācijas tipu sociālo tīklu izmantošanas procesā, kas, savukārt, ir minēts Trušules darbā.

Trušules iegūtajos rezultātos ir manāmas arī citas līdzības ar šajā pētījumā iegūtajiem rezultātiem, bet, pārklājoties visām E. Trušules izmantotajām metodēm, rezultāti ir pārāk savstarpēji atšķirīgi, lai veiktu precīzu salīdzinājumu ar šo pētījumu.

Šērona Hardofa-Jofa u.c. (Hardof-Jaffe et. al., 2009) savā pētījumā izdala četras informācijas organizēšanas stratēģijas, kuru pazīmes ir novērojamas arī šajā pētījumā. Kā visbiežāk pielietotā stratēģija tiek minēta daudzu mazu mapju veidošana ar salīdzinoši maz failiem, bet, lai gan šajā pētījumā tas ir novērots, tomēr tā attiecas pārsvarā tikai uz studijām paredzētām mapēm. Uz šo pētījumu arī atsaucas stratēģija, kur tiek glabāti faili tikai vienā mapē, kas gan šeit tiek atzīmēta tikai teorētiskā līmenī, kur ārzemju pētījums balstās uz praktisko pielietojumu.

Francisa Osa Otopa un Perpetujas Dacī (Osae-Otopah & Dadzie, 2013) darba jautājumā par informācijas tipiem, kā vissastopamākie ir norādīti audio faili, bet šajā pētījumā tikai vienā gadījumā tiek minēta audio failu izmantošana un ar specifisku iemeslu. Pārsvarā tiek izmantots *Spotify* vai citas vietnes mūzikas straumēšanai. Attēli, savukārt, Otopa un Dacī pētījumā ir

norādīti kā liela daļa studentu informācijas, kā arī tiek atzīmēti dokumenti. Abu šo informācijas tipu biežais izmantojums tiek pamatots arī šajā pētījumā.

Uz Otopa un Dacī uzdoto jautājumu par organizēšanas biežumu lielākoties tika atbildēts, ka organizēšana notiek bieži, kas nesakrīt ar šajā pētījumā iegūtajiem datiem, kur tiek norādīts pārsvarā uz retu failu organizēšanu, ko iespējams skaidrot kā šajā pētījumā iesaistīto respondentu informācijas organizēšanas biežuma nejaušu sakritību. Šo atšķirību var arī radīt autoru organizēšanas kritēriji, kur nosaka, vai tūlītēja organizēšana tiek ņemta vērā, vai vērtē tikai rutīnas organizēšanas darbības. Studentu uzskatiem arī ir nozīme, jo viens students failu atrašanos mapēs var uzskatīt par patstāvīgu pasīvu organizēšanu, bet cits to var neskaitīt pie organizēšanas veikšanas.

Šarama Sedī u.c. (Sedghi et. al., 2015) savā pētījumā izceļ respondenta paradumu glabāt savus attēlus pēc datuma un tēmas, kas novērojams arī šajā pētījumā, kur minēts studentu paradums glabāt tos pēc datuma un uzņemšanas vietas, lai gan nav skaidrs, vai ārzemju pētījumā respondenti iekļauj uzņemšanas vietu pie tēmas.

Minētajā ārzemju pētījumā ir nosaukti trīs informācijas organizēšanā izmantotie stili, bet, balstoties uz to aprakstiem, šajā pētījumā iegūtos rezultātus nevar definēt zem viena konkrēta stila. Šis var norādīt uz padziļināta pētījuma nepieciešamību, vai ārzemju pētījumā uzskaitīto stilu detalizētāka apraksta trūkumu.

Skatoties uz pietiekami atšķirīgajiem izpētes tematiem un attiecīgi specifisko salīdzinājumu, pakāpenisku un viendabīgāku tēmas izpēti varētu nodrošināt pētījumu veikšana, balstoties uz jau veiktajiem pētījumiem un pievienojot jaunas idejas jau esošajām. Šajā pētījumā iegūtos rezultātus varētu papildināt un pamatot, veicot tālāku augstāka līmeņa pētījumu, kurā kā viena no metodēm tiktu izmantota kvantitatīvā pētniecības metode – anketēšana. Izveidojot anketu, kas pamatojas uz šajā pētījumā iegūtiem rezultātiem un izdarītajiem secinājumiem, būtu iespējams veikt globalizētus pieņēmumus par studentu personīgās informācijas organizēšanas un pārvaldības paradumiem.

Būtu vērtīgi izpētīt arī fiziskās personīgās informācijas organizēšanas paradumus. Līdzīgi kā šī tēma, tā bija iesākta, un vecākie izpētes pamatam izmantotie pētījumi elektroniskās informācijas pārvaldībai ir veidoti par fizisko informāciju. Daži pētnieki šajā jomā mudina pievērsties elektroniskai informācijai, bet fiziskā informācija tiek izmantota tik-pat bieži, un netiek manītas pazīmes, kas norādītu uz tās aktualitātes trūkumu.

Pētījuma teorētiskās bāzes veidošanas laikā tika veikta padziļināta pētījuma aptvērums norobežošana, ko radīja plašās izpētes iespējas. Izvērtēšanas laikā tika noraidīti vairāki jautājumi, kas varētu rasties tieši par personīgās informācijas organizēšanas tēmu, tāpēc šī temata izpētes turpināšanai ir iespējams meklēt atbildes uz jautājumiem par organizēšanas

mērķiem un vēlamajiem rezultātiem, kā arī smalkāk pievērsties jautājumiem par specifiskās informācijas organizēšanas vietām un iemesliem aiz to izmantošanas un organizēšanas vispārīgi. Šajā pētījumā tika aizskarta iemeslu, precīzāk, ietekmes izpēte, lai redzētu, kā un cik ļoti tas ietekmē personīgās informācijas organizēšanas paradumus, un vai ir nepieciešams paraduma aprakstā tos iekļaut. No iegūtajām atbildēm var spriest, ka tā ir ar psiholoģiju saistīta tēma, ko ir vērts aplūkot tuvāk, jo šie iemesli var ietekmēt ne tikai informacionālās darbības.

Domājot tieši par studentu paradumiem un sociāli kognitīvo teoriju, aktuāls arī kļuva jautājums par kursabiedru vai akadēmiskajā vidē iepazīto cilvēku ietekmi uz studenta darbībām. Šī ideja rada izpētes iespēju, kas varētu koncentrēties uz studenta akadēmiskās vides ietekmi uz viņa informacionālajām darbībām, kā arī uz citiem studentu ikdienā dominējošiem procesiem.

Alberta Banduras sociāli kognitīvā teorija kopumā liek lielu uzsvāru uz mācīšanos no citiem un tāda veida paradumu apguvi. Šajā pētījumā iegūtie rezultāti pamato Banduras ideju par personīgo faktoru ietekmi uz cilvēka uzvedību, jo tiek atzīts, ka atsevišķas lietas tiek darītas, jo citi to dara, kā arī ir norādes uz sagaidāmā rezultāta un nepieciešamā darba izvērtējamu lēmumu veikšanā.

Arī lietotāja subjektīvas pieejas nosauktie elementi ir novērojami šajā pētījumā. Iegūtajos datos redzams, ka aktuāla un svarīga informācija tiek novietota priekšplānā, tiek veikta failu kategorizēšana, kā arī faila kontekstam ir nozīme tā organizēšanā. Pētījumā iegūtie dati apkopo visus trīs lietotāja subjektīvas pieejas aspektus, kas apstiprina un pamato šīs pieejas funkcionalitāti reālās situācijās.

Šis viss, to skaitā ieteikumi, salīdzinājumi un pats pētījums, ir arī attiecināms uz pārējiem personīgās informācijas pārvaldības aspektiem. Var secināt, ka pats organizēšanas process ir tikai maza daļa no pārvaldības darbībām. Šajā pētījuma izcēlās saikne ar informācijas iegūšanu, glabāšanu un izplatīšanu, ko izpētot un apkopojot būtu iespējams prezentēt kā personīgās informācijas pārvaldības praktiskā pielietojuma aprakstu vai vismaz kā pamatideju, ko nostiprināt ar tālākiem konkretizētiem pētījumiem. Šis pētījums ir solis tuvāk personīgās informācijas organizēšanas un pārvaldības veiksmīgu risinājumu veikšanai, kas tiktu balstīts uz reālu cilvēku personīgajām un profesionālajām vajadzībām.

7. SECINĀJUMI

Pēc iegūtajiem datiem un rezultātu analīzes var izdarīt secinājumus par studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumiem digitālajā vidē. Ar rezultātiem pietiek, lai veidotu šo paradumu īsu, aptuvenu raksturojumu.

Galvenās studentu izmantotās digitālās vides ir dators, viedtālrunis, tiešsaiste un zibatmiņas. Datoros ir redzama mapju hierarhija, kurā, izņemot ar studijām saistītās mapes, dota priekšroka viena līmeņa mapēm, kur informācija tiek kārtota alfabētiskā secībā vai pēc datējuma. Tiek izmantota lejupielāžu mape, kas ir viena līmeņa mape, kārtota pēc failu lejupielādes datuma un netiek organizēta. Uz darbvirsmas tiek novietoti aktuālākie un svarīgākie faili, programmas un mapes, kas parasti ir saistītas ar studijām un lieliem projektiem.

Viedtālrunu mapju hierarhija tiek veidota automātiski. Personīgi organizēti tiek attēli un lietotnes.

Tiešsaistē informācija tiek organizēta mākoņglabātuvēs, kas iegūst failus automātiski, kuri tiek kārtoti pa mapēm alfabēta secībā. Organizēšana tiek veikta arī *Facebook*, kur tiek grupēti attēli no ceļojumiem un pasākumiem pēc uzņemšanas vietas vai laika, *Instagram*, kur reti tiek grupēti attēli, bet grupētie attēli ir uzņemti vienā vietā un grupēšanas skaidrojumi nav piešķirti, un *Spotify*, kur tiek straumētas un grupētas dziesmas pēc individuālajiem uzskatiem pievienošanas secībā.

Zibatmiņas satur dažādus saglabāšanai vai pārvietošanai paredzētus failus, kuri var būt vai nebūt sakārtoti mapju hierarhijās, kas veidota pēc datorā atrodamās mapju hierarhijas un tās veidošanas principiem.

Vispārēji īpašas darbības tiek veiktas ar attēliem, mūziku un e-pastiem. Studenti tīši vai netīši veido un atstāj dublikātus visās digitālajās vidēs, un pārsvarā tie ir attēli. Informācijas dzēšana notiek reti, un studenti izvēlās izmantot organizēšanas metodes, kas prasa vismazāk laika un papildus darbības.

Pēc datu un rezultātu analīzes var redzēt, ka mērķis ir sasniegts, un hipotēze, kurā teikts, ka personīgās informācijas organizēšanas paradumi iezīmējas dažādu personīgās informācijas tipu organizēšanas veidos, tiek apstiprināta, jo vairākiem informācijas tipiem tiek izmantotas šim tipam specifiskas organizēšanas metodes, kas arī norāda, ka informācijas organizēšanas stratēģiju definēšana pēc mapju hierarhijas raksturo tikai mapju hierarhiju veidošanas stratēģijas, ne vispārīgu informācijas organizēšanas metodi.

Tika rastas atbildes uz visiem pētījuma jautājumiem. Papildus izpēte gan būtu nepieciešama jautājumā par apzinātu vai neapzinātu informācijas organizēšanu un par automātisku personīgās informācijas organizēšanu.

No teorijas izpētes redzams, ka, neskaitot šī pētījuma pētāmo problēmu, personīgās informācijas pārvaldībā ir daudz elementi, ko nepieciešams tuvāk apskatīt. Pēc Alberta Banduras sociāli kognitīvā teorijas un lietotāja subjektīva pieejas analīzes kļuva skaidrs, ka liela daļa neizzinātā ir saistīta tieši ar personas un informācijas mijiedarbību, tāpēc var spriest, ka šis pētījums ir tikai maza daļa no kopējā skatījuma.

Teorijas izpētē tika secināts, ka personīgās informācijas pārvaldības tēmas izpētē pētnieku loks ir ierobežots, un tiek citēti vieni un tie paši avoti, kas var ietekmēt temata uztveres noslieci uz vienu vai otru pusi, tāpēc ir svarīgi turpināt pētniecību un piedāvāt svaigus skatījumus uz šo tēmu. Personīgās informācijas pārvaldības izpēte piedāvā ieguvumus gan tās pārvaldītājiem, gan pārvaldības risinājumu piedāvātājiem. Pētniecībai šajā tēmā ir vēl daudz kur izplesties, un vēl ir nepieciešams liels darbs, lai varētu saukt to par pārzinātu tematu.

IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

- Allen, M. (2017). *The sage encyclopedia of communication research methods, 1-4*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications Ltd. doi: 10.4135/9781483381411
- Alshenqeeti, H. (2014). Interviewing as a Data Collection Method: A Critical Review. *English Linguistics Research, 3(1)*. doi: 10.5430/elr.v3n1p39.
- Bandura, A. (1971). *Social learning theory*. New York: General Learning Press.
- Bergman, O., Beyth-Marom, R., & Nachmias, R. (2003). The user-subjective approach to personal information management systems. *Journal of the Association for Information Science and Technology, 54(9)*, 872-878. doi: 10.1002/asi.10283
- Bergman, O., Beyth-Marom, R., & Nachmias, R. (2008). The user-subjective approach to personal information management systems design: Evidence and implementations. *Journal of the Association for Information Science and Technology, 59(2)*, 235-246. doi: 10.1002/asi.20738
- Bergman, O. & Whittaker, S. (2016). *The Science of Managing Our Digital Stuff*. Cambridge: The MIT Press.
- Byrne, D. (2017). Data analysis and interpretation. *Project Planner*. doi: 10.4135/9781526408570.
- Ewen, R. B. (2010). *An introduction to theories of personality*. New York: Psychology Press.
- Given, L. M. (2008). *The SAGE encyclopedia of qualitative research methods*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications Ltd. doi: 10.4135/9781412963909
- Hardof-Jaffe, S., Hershkovitz, A., Abu-Kishk, H., Bergman, O., & Nachmias, R. (2009). How Do Students Organize Personal Information Spaces? *International Working Group on Educational Data Mining [Adobe Digital Edition version]*. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED539080.pdf>
- Jones, W. (2008). *Keeping Found Things Found: The Study and Practice of Personal Information Management*. Amsterdam; Boston: Morgan Kaufmann Publishers.
- Malott, R. W. (2008). *Principles of Behavior*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Mārtinsone, K., Pipere, A., & Kamerāde, D. (Red.). (2016). *Pētniecība: Teorija un prakse*. Rīga: Raka.
- Morse, J. (2012). The implications of interview type and structure in mixed-method designs. In Gubrium, J. F., Holstein, J. A., Marvasti, A. B. & McKinney, K. D. *The SAGE handbook of interview research: The complexity of the craft* (pp. 193-205). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications Ltd. doi: 10.4135/9781452218403

- Osae-Otopah, F., & Dadzie, P. (2013). Personal information management practices of students and its implications for library services. *Aslib Proceedings*, 65(2), 143-160. doi: 10.1108/00012531311313970
- Pajares, F. (2004). *Albert Bandura: Biographical sketch*. Retrieved from <http://des.emory.edu/mfp/bandurabio.html>
- Sedghi, S., Abdolahi, N., Azimi, A., Tahamtan, I., & Abdollahi, L. (2015). A qualitative study on personal information management (PIM) in clinical and basic sciences faculty members of a medical university in Iran. *Medical Journal of the Islamic Republic of Iran*, 29, 257. Retrieved from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4715425/>
- Teevan, J., & Jones, W. (Eds.). (2011). *Personal information management*. Retrieved from <https://ebookcentral.proquest.com>
- Trušule, E. (2014). *Viedtālrunis kā personīgās informācijas pārvaldības rīks* (Bakalaura darbs). Rīga: Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa. Izgūts no LU noslēguma darbu datubāzes.
- University of Washington. (n.d.). *William Jones*. Retrieved from <https://ischool.uw.edu/people/faculty/profile/williamj>
- Vorobjovs, A. (2002). *Sociālā psiholoģija*. Rīga: Izglītības soli.

PIELIKUMI

Interviju kontroljautājumi

Intervijas jautājumi

Ko Jūs zināt par personīgo informāciju un Jūsu darbībām ar to?

Kādas elektroniskās ierīces, kur glabājas Jūsu personīgā informācija, Jūs regulāri izmantojat?

Kādas interneta vietnes Jūs regulāri izmantojat?

Kādas mākoņglabātuves Jūs izmantojat?

Kādus ārējos nesējus Jūs izmantojat?

Kādas viedtālruņa lietotnes Jūs regulāri izmantojat?

Kādās vietnēs tiešsaistē Jūs glabājat, organizējat informāciju, piemēram, mūziku, attēlus, blogus utt.?

Ko Jūs darāt ar no interneta lejupielādētiem failiem?

Ko Jūs darāt ar datiem, kas pārnesti no cita nesēja?

Cik bieži un kā Jūs pārkārtojat vai dzēšat savus failus datorā, telefonā, tiešsaistē un citur?

Vai ir faili/informācija, kā dublikāti ir atrodami vairākās ierīcēs? Kāpēc?

Papildjautājumi nepieciešamības gadījumā

Kā informācija tiek kārtota, sadalīta, izvietota?

Vai rīks/pieceja dublējas pār vairākām ierīcēm?

Kur tie nokļūst vai ir novietoti?

Vai Jūs veicat kādas ar organizēšanu vai kārtošanu saistītas darbības uzreiz?

Kas Jūs pamudināja tos/tās izmantot?

Intervija ar Lisu Kaupu (*Lisa Kaupp*)

Interviju transkriptā oriģinālvalodā tiek saglabāts sarakstes rakstības stils, bet jautājumu un atbilžu secība tiek pielāgota jautājumu un papildjautājumu loģiskai secībai.

Apzīmējumi

() slīpinātas iekavas – sejas izteiksmes attēlojums ar Messenger lietotnē piedāvātajām emociju izpausmes iespējām

“ ” pēdiņas – piešķirts un/vai izmantots nosaukums

[/] slīpinātas kvadrātiekvavas – skaidro vārdu nozīmi, stāstītāja žestus, emocijas

.. divpunkte – nepabeigts vārds

... daudzpunkte – nepabeigts teikums

I – Intervētājs

LK – *Lisa Kaupp*

Vieta: *Facebook Messenger*

Ilgums: 24.04.2018 – 29.04.2018

I: Hi! So, the title of my research is “Students’ personal information organization practices in digital environment”. Any information mentioned in this interview is about electronic information. What do you know about personal information and what you do with it? Or what do you think it is?

LK: Well, first i’m not quite sure what kind of personal information you mean. i have two kinds in my mind:

1. personal information like birthday, adress, family members...

2. general information f.e. from books that you read or information that you learned

as you said that it is more about electronic information i thinkg you mean more information from the second type.

So: i think personal electronic information can be everything from an single idea, sentence to an essaye or a thesis or maybe an e-mail.

and when i think about what i do with the information. actually i’m not doing much with it (*smaidīga seja*)

putting it in a folder as long as i need it, and then i won’t touch it more often (*smaidīga seja*)

I: Yes. You got very close. Personal information is almost any information that you create or acquire and choose to further use in any shape or form. Personal information is information like reminders, audio, video and other files, documents, e-mails, pictures, bookmarks in web browser, writings in your planner, notes, notifications, programs, online information and messages. So personal information covers various types of information.

What kind of electronic devices that hold your information do you regularly use?

LK: - two smartphones. One only for music at home in my wifi and one for everything else

- one kindle e-book reader

- one laptop

I: What kind of information (documents, audio and video files, pictures etc.) do you store in each of your smartphones and how do you organize it? Do you move it from one place to another, keep it in a certain way, separate it? Same goes for the Kindle and books inside it and laptop.

LK: I have deleted all personal information on my old smartphone. I only use it for music streaming.

On my main smartphone I have pretty much all kinds of personal information. The main information are pictures. Then I have documents, that I have downloaded. I don’t have music files on my smartphone since I stream music.

I: What made you choose to use two smartphones like that and pick Kindle as your e-reader? Was it influence from others or just some idea that came in your mind?

LK: I use two smartphones because I wanted to use a smartphone for playing music at home without using the battery of my main smartphone. Therefore I decided to use my old smartphone for that purposes.

I decided for a kindle because I have an amazon prime account wich offers good opportunities for ebooks

I: Which websites do you regularly use?

LK: - facebook
- tagesschau.de (german news)
- web.de (mail service)
- amazon
- swr3.de (radio station)

I: Do you have an Amazon wishlist? Do you organize it by moving items up and down and why?

LK: I use amazon wishlist but only as bookmarks for products that I might want to buy but haven't decided yet. But I don't organize it.

I: Do you organize any information on web.de?

LK: I do organize my mails on web.de in folders. I have folders for mails from my university, from my scholarship and several other purposes. I even have two e-mail addresses on web.de in order to organize my mails. I use one address for official purposes and the other for online shopping and logging in to social networks.

I: What influenced you to use these websites? Was it seeing other use them or something else?

LK: I chose the websites, that I told you in the last questions, out of different reasons. I chose web.de because there was a good email address available and it offered enough online storage for the mails.

I chose tagesschau, swr3 because I know that they offer good music and news.

And I chose amazon and facebook because on the one side they offer good services and a lot of people are using it.

I: What cloud storages do you use?

LK: - Google Drive (for personal and business usage)

- dropbox (mainly for picture exchange)

I: How do you organize your cloud storage? Why did you choose specifically these two?

LK: I chose dropbox because my old university promoted it to use it and there was an offer for extra storage for students from my university.

Now I only use it for exchanging pictures-

I didn't really chose google drive consciously. As user from an android phone I have an google account and therefore access to google drive. In my masters we used drive because it offers a lot opportunities for collaborative working. And in my current job we are using it as storage for the whole company.

In both cloud storages I organize information in folders according to the topic.

I: What type of information is stored in each of them and do you keep any specific format separated from others?

LK: Dropbox - pictures

Drive – university and work documents

I don't separate information according to their format

I: What kind of portable drives do you use, for example, portable hard drive, flash drives, SD cards etc.?

LK: I have a portable hard drive, several flash drives and sd cards

I mainly use flash drives because they are small but have plenty of storage capacity. I use them for pretty every kinds of data. Mainly documents, pictures music...

I use my hard drive to save my whole data on my laptop as backup

I use the sd cards for saving my pictures from my smartphone and my camera

I: Which smartphone applications do you regularly use?

LK: The most used app is whatsapp. Then the app from web.de and gmail for my mails. The app from tagesschau for the news, chefkoch and kochbar for recipes and jodel, a german social network for students

I: Do you organize e-mail and recipes on these applications and how?

LK: I organize the recipes as bookmarks in the app and the mails as described above for web.de

I: Where do you keep and organize your information like music, pictures, blogposts etc. online and are they publicly accessible?

LK: Usual I organize my information on the drive of my laptop. This includes documents from my studies and pictures.

I don't download music so I just use youtube or spotify and I don't have to organize it on my hard drive.

If my laptop runs out of storage I move data from my laptop to my portable hard drive.

I: Do you keep pictures in any public websites like Flickr?

LK: I have my pictures from the Erasmus semester on flickr in order to combine pictures from my camera and from my smartphone. But I set them to private and up to now I only used flickr during the Erasmus.

I: Do you make YouTube playlists and how do you organize them?

LK: I don't use youtube playlists

I: Do you make Spotify playlists and are they public?

LK: I have spotify playlists organized after their genre but they are privat.

I: What do you do with files that are downloaded from the internet? Where are they saved, and do you do any additional sorting right after downloading?

LK: If they are important, I will save them in the concerning folder at once they are downloaded. If they are not so important I will leave them in the download folder. From time to time I clean the download folder then.

I: What do you do with data that are transferred from portable drives? Where are they saved, and do you do any additional sorting right after downloading?

LK: I copy them from the device into the concerning folder where I want them. Most of the time I will leave the copy as well on the device and delete it if I need the storage place on the device.

I: How often do you go over, reorganize and delete your files in the electronic devices that you use?

LK: Not very often, the only type of data which I reorganize regularly are pictures. And there I do I because they need a lot of storage place and so I move them to my mobile hard drive or another storage device.

I: Are there files or information that has duplicates on multiple devices?

LK: There are several backups from my laptops hard drive on my mobile hard drive.

There are duplicates from my pictures on several devices and cloud services.

There are some duplicates from documents on flash drives

I: Does format matter to you when you organize, for example, videos in one folder, documents in other etc.?

LK: Yes that matters. I separate pictures from documents. Even in project folders. There I save the pictures wich are included in the project in a different folder than the documents.

I: Do you organize programmes or shortcuts on your computer and do you group or separate applications on your phones? How do you organize them?

LK: I don't organize them on my laptop. On my smartphone I only sort them, so the messengers are next to each other, the news apps, and so on...

I: How do you choose names for your folders? Do you sort information in them in any specific order like by name or date and so on? Do you have a lot of subfolders?

LK: First i sort them if they are documents or pictures (The windows default library)

The documents are sorted after topic, so study, bills, scholarship... I don't have much subfolder except my study folder.

The pictures are sorted after year and then after activity where the pictures where made

I: Which information goes on your desktop and why?

LK: on my desktop there are shortcuts for the main apps, tools, software that i use and documents that i need in the certain moment, but wich i don't want to save for a long time. for example tickets for a train that i want to print out

I: Thank you!

Tulkojums

I: Sveika! Tātad mana pētījuma nosaukums ir "Studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumi digitālajā vidē". Jebkura turpmāk šajā intervijā minētā informācija ir domāta elektroniskā informācija. Ko tu zini par personīgo informāciju un savām darbībām ar to? Vai arī kas, tavuprāt, tas ir?

LK: Nu, pirmkārt, es neesmu īpaši pārliecināta, kādu personīgo informāciju tu domā. Esmu iedomājusies divus veidus:

1. Personīgā informācija kā dzimšanas diena, adrese, ģimenes locekļi...
2. Vispārīga informācija, piem., no lasītajām grāmatām vai informācija, ko esi iemācījies.

Kā tu teici, tas ir vairāk par elektronisko informāciju, es domāju, ka domāji par otrā tipa informāciju. Tātad es domāju, ka personīgā elektroniskā informācija var būt jebkas no vienas idejas, teikuma esejā vai disertācijā vai varbūt e-pasts.

Un, kad es domāju par to, ko es daru ar šo informāciju. Īstenībā es neko daudz ar to nedaru. (*smaidīga seja*) Ielieku to mapē, kamēr man to vajag, un tad es tai nepieskaros vairāk. (*smaidīga seja*)

I: Jā. Tu biji ļoti tuvu. Personīgā informācija ir gandrīz jebkura informācija, ko tu esi radījusi vai iegūsti un izvēlies veikt tālākas darbības ar to. Personīgā informācija ir informācija kā atgādinājumi, audio, video un citi faili, dokumenti, e-pasti, attēli, grāmatzīmes pārlūkprogrammā, ieraksti plānotajā, piezīmes, paziņojumi, programmas, tiešsaistes informācija un ziņas. Tātad personīgā informācija aptver dažāda veida informāciju.

Kādas elektroniskās ierīces, kur glabājas tava informācija, tu regulāri izmanto?

LK: - divus viedtālruņus. Viens tikai mūzikai mājās manā *WiFi* un viens visam pārējam

- vienu *Kindle* e-grāmatu lasītāju

- vienu klēpj datoru

I: Kāda veida informāciju (dokumentus, audio un video failus, attēlus utt.) tu glabā katrā viedtālrunī, un kā tu to organizē? Vai tu pārvieto to no vienas vietas uz otru, glabā konkrētā veidā, atdali to? Tie paši jautājumi par *Kindle* un grāmatām tajā, un klēpj datoru.

LK: Es esmu izdzēsusi visu personīgo informāciju no mana vecā telefona. Es to izmantoju tikai mūzikas straumēšanai.

Uz mana galvenā viedtālruņa man ir dažāda veida personīgā informācija. Pamatinformācija ir attēli. Tad man ir dokumenti, ko esmu lejupielādējusi. Man nav mūzikas failu manā viedtālrunī, jo es straumēju mūziku.

I: Kas tev lika izvēlēties izmantot tā divus viedtālruņus un izvēlēties *Kindle* kā e-grāmatu lasītāju? Vai tā bija ietekme no citiem vai vienkārši kāda ideja, kas ienāca prātā?

LK: Es izmantoju divus viedtālruņus, jo es gribēju izmantot viedtālruni mūzikas atskaņošanai mājās, neizmantojot mana galvenā viedtālruņa bateriju. Tāpēc es izlēmu izmantot savu veco viedtālruni šim mērķim.

Es izvēlējos *Kindle*, jo man ir *Amazon Prime* konts, kas piedāvā labas e-grāmatu iespējas.

I: Kādas interneta vietnes tu regulāri izmanto?

LK: - *Facebook*

- *tagesschau.de* (vācu ziņas)

- *web.de* (pasta serviss)

- *Amazon*

- *swr3.de* (radio stacija)

I: Vai tev ir *Amazon* vēlmju saraksts? Vai tu to organizē, pārvietojot vienības uz augšu un leju, un kāpēc?

LK: Es izmantoju *Amazon* vēlmju sarakstu, bet tikai kā grāmatzīmes produktiem, ko vēlos nopirkt, bet vēl neesmu izlēmusi. Bet es to neorganizēju.

I: Vai tu organizē kādu informāciju *web.de*?

LK: Es *web.de* organizēju savus pastus mapēs. Man ir mapes pastam no universitātes, no manas stipendijas un vairākiem citiem iemesliem. Man pat *web.de* ir divas e-pasta adreses, lai organizētu savus pastus. Vienu adresi es izmantoju oficiāliem mērķiem un otru, lai iepirktos tiešsaistē un pierakstītos sociālajiem tīkliem.

I: Kas ietekmēja tevi izmantot šīs vietnes? Vai ievērošana, ka citi tās lieto, vai kaut kas cits?

LK: Es izvēlējos tīmekļa vietnes, ko minēju iepriekšējos jautājumos, dažādu iemeslu dēļ. Es izvēlējos *web.de*, jo tur bija pieejamas labas e-pasta adreses, un tas piedāvāja pietiekami daudz vietas maniem pastiem.

Es izvēlējos *Tagesschau*, *Swr3*, jo es zinu, ka tās piedāvā labu mūziku un ziņas.

Un es izvēlējos *Amazon* un *Facebook*, jo, no vienas puses viņi piedāvā labus pakalpojumus, un daudz cilvēki to izmanto.

I: Kādas mākoņglabātuves tu izmanto?

LK: - *Google Drive* (personīgajām un biznesa vajadzībām)

- *Dropbox* (pārsvārā attēlu apmaiņai)

I: Kā tu organizē savas mākoņglabātuves? Kāpēc tu izvēlējies specifiski šīs divas?

LK: Es izvēlējos *Dropbox*, jo mana vecā universitāte reklamēja tā izmantošanu, un bija piedāvājums papildus glabāšanas vietai studentiem no manas universitātes.

Tagad es to izmantoju tikai attēlu apmaiņai.

Es neizvēlējos *Google Drive* apzināti. Kā *Android* telefona izmantotājam man ir *Google* konts un līdz ar to pieeja *Google Drive*. Maģistros mēs izmantojām *Drive*, jo tas piedāvā daudz iespējas sadarbības darbam. Un manā pašreizējā darbā mēs to izmantojam kā glabāšanas vietu visai kompānijai.

Abās mākoņglabātuvēs es organizēju informāciju mapēs pēc temata.

I: Kāda informācija tiek glabāta katrā un vai tu glabā specifisku formātu atsevišķi no citiem?

LK: *Dropbox* – attēliem.

Drive – universitātes un darba dokumentiem.

Es neatdalu informāciju pēc tās formāta.

I: Kādus ārējos nesējus tu izmanto, piemēram, ārējo cieto disku, zibatmiņas, SD kartes utt.?

LK: Man ir pārnēsājama cietais disks, vairākas zibatmiņas un SD kartes.

Es pārsvārā izmantoju zibatmiņas, jo tās ir mazas, bet tajās ir pietiekami daudz vietas. Es izmantoju tās visāda veida datiem. Pārsvārā dokumentiem, attēliem, mūzikai...

Es izmantoju savu cieto disku, lai saglabātu visus savus datus no datora kā rezervi.

Es izmantoju SD kartes, lai glabātu savus attēlus no mana viedtālruna un manas kameras.

I: Kādas viedtālruna lietotnes tu regulāri izmanto?

LK: Visizmantotākā lietotne ir *WhatsApp*. Tad lietotne no *web.de* un *Gmail* manam pastam. Lietotni no *Tagesschau* ziņām, *Chefkoch* un *Kochbar* receptēm un *Jodel* – vācu sociālais tīkls studentiem.

I: Vai tu organizē e-pastu un receptes šajās lietotnēs un kā?

LK: Es organizēju receptes kā grāmatzīmes lietotnē un pastus kā aprakstīts augstāk pie *web.de*.

I: Kur tu glabā un organizē savu informāciju kā mūziku, attēlus, memoārus utt. tiešsaistē, un tā ir publiski pieejama?

LK: Parasti es organizēju savu informāciju mana datora cietajā diskā. Tas iekļauj dokumentus no manām studijām un attēlus.

Es neļūpupielādēju mūziku, tāpēc es vienkārši izmantoju *YouTube* vai *Spotify*, un man nav tā jāorganizē manā cietajā diskā.

Ja manā datorā pietrūkst vietas, es pārvietoju datus no klēpjatora uz manu ārējo cieto disku.

I: Vai tu glabā attēlus kādā publiskā tīmekļa vietnē kā *Flickr*?

LK: Mani attēli no *Erasmus* semestra ir *Flickr*, lai saliktu kopā attēlus no manas kameras un no mana viedtālruna. Bet es iestatīju tās privātai apskatei, un līdz šim brīdim esmu izmantojusi *Flickr* tikai *Erasmus* laikā.

I: Vai tu veido *YouTube* atskaņošanas sarakstus un kā tu tos organizē?

LK: Es neizmantoju *YouTube* atskaņošanas sarakstus.

I: Vai tu veido *Spotify* atskaņošanas sarakstus un vai tie ir publiskoti?

LK: Mani *Spotify* atskaņošanas saraksti ir organizēti pēc žanra bet tie ir privāti.

I: Ko tu dari ar no interneta lejupielādētiem failiem? Kur tie tiek saglabāti, un vai tu veic kādu papildus šķirošanas darbības tūlīt pēc lejupielādes?

LK: Ja tie ir svarīgi, es tos saglabāju atbilstošajā mapē tiklīdz tie ir lejupielādēti. Ja tie nav tik svarīgi, es tos atstāju lejupielādes mapē. Tad laiku pa laikam es iztīru lejupielādes mapi.

I: Ko tu dari ar datiem, kas pārnesti no ārējiem nesējiem? Kur tie tiek saglabāti, un vai tu veic kādu papildus šķīrošanas darbības tūlīt pēc lejupielādes?

LK: Es pārkopēju tos no ierīces uz attiecīgo mapi, kur es tos grib. Lielākoties es atstāju kopiju ierīcē un izdzēšu, ja man nepieciešama vieta tajā ierīcē.

I: Cik bieži tu pārlūko, pārkārto vai dzēs savus failus tevis izmantotajās elektroniskajās ierīcēs?

LK: Ne pārāk bieži, vienīgais datu tips, ko es pārkārtoju regulāri ir attēli. Un tur es to daru, jo tiem vajag daudz vietas, un tāpēc es tos pārvietoju uz savu pārvietojamo cieta disku vai citu glabāšanas ierīci.

I: Vai ir faili vai informācija, kam ir dublikāti vairākās ierīcēs?

LK: Ir vairākas rezerves kopijas no mana klēpjatora cietā diska manā pārvietojamajā cietajā diskā.

Ir manu attēlu dublikāti vairākās ierīcēs un mākoņservisos.

Ir daži dokumentu dublikāti zibatmiņās.

I: Kad tu organizē, vai formātam ir nozīme, piemēram, video vienā mapē, dokumenti citā utt.?

LK: Jā, tam ir nozīme. Es atdalīju attēlus no dokumentiem. Pat projektu mapēs. Tur es saglabāju attēlus, kas ir iekļauti projektā, citā mapē kā dokumentus.

I: Vai tu organizē programmas un saīsnas datorā, un vai tu grupē vai atdali lietotnes telefonā? Kā tu tos organizē?

LK: Es tās neorganizēju uz sava klēpjatora. Uz sava viedtālruņa es tikai kārtāju tās, lai saziņas lietotnes ir viena otrai blakus, ziņu lietotnes un tā tālāk.

I: Kā tu izvēlies mapju nosaukumus? Vai tu šķiro tajās esošo informāciju kādā specifiskā secībā kā pēc nosaukuma vai datuma utt.? Vai tev ir daudz apakšmapes?

LK: No sākuma es kārtāju tos, ja tie ir dokumenti vai attēli (*Windows* pamata bibliotēkā)

Dokumentu tiek kārtoti pēc temata – studijas, rēķini, stipendija... Man nav daudz apakšmapju, izņemot mani studiju mapei.

Attēli tiek kārtoti pēc gada, un tad - pēc aktivitātes, kur attēli tika uzņemti.

I: Kāda informācija tiek novietota uz tavas darbvirsmas un kāpēc?

LK: Uz manas darbvirsmas ir saīsnas galvenajām lietotnēm, rīkiem, programmatūrai, ko es izmantoju, un dokumenti, kas man ir vajadzīgi konkrētajā brīdī, bet, ko es negribu saglabāt ilgu laiku, piemēram, biļetes vilcienam, ko vēlos izdrukāt.

I: Paldies!

Intervija ar Elišku Sekačovu (*Eliška Sekáčová*)

Intervijas transkriptā oriģinālvalodā tiek saglabāts respondenta rakstības stils, bet jautājumu un atbilžu secība tiek pielāgota jautājumu un papildjautājumu loģiskai secībai.

Apzīmējumi

() slīpinātas iekavas – sejas izteiksmes attēlojums ar Messenger lietotnē piedāvātajām emociju izpausmes iespējām

“ ” pēdiņas – piešķirts un/vai izmantots nosaukums

[/] slīpinātas kvadrātiekavas – skaidro vārdu nozīmi, stāstītāja žestus, emocijas

.. divpunkte – nepabeigts vārds

... daudzpunkte – nepabeigts teikums

I – Intervētājs

ES – *Eliška Sekáčová*

Vieta: Facebook Messenger

Ilgums: 24.04.2018 – 01.05.2018

I: Hi! So, the title of my research is “Students’ personal information organization practices in digital environment”. Any information mentioned in this interview is about electronic information. What do you know about personal information and what you do with it? Or what do you think it is?

ES: I would say that personal information is basically any information related to a certain person that can somehow identify the person, in this case me - personal data (such address, status, age, ethnicity) or also data regarding my finance, studies and so on. Could be also my photograph or any other media related to my person.

What do I do with it? I try not to expose a lot of personal information on social media, only the basic information. I try as well not to post many photographs of me, usually only when I travel. However I feel that at this moment, personal information is very easily trackable - history of my payments, browsing etc., everything is kept somewhere and a person can track another person in just a few clicks.

I: Very good! Personal information is almost any information that you create or acquire and choose to further use in any shape or form. Personal information is information like reminders, audio, video and other files, documents, e-mails, pictures, bookmarks in web browser, writings in your planner, notes, notifications, programs, online information and messages.

What kind of electronic devices that hold your information do you regularly use?

ES: Laptop, mobile phone. I use also my e-reader regularly, however I do not think that it would hold any personal information.

I: E-readers hold books and any book owned by you also counts as personal information thus the term “personal libraries”. How do you organize your e-books? Are they in any specific order like by name or author? Are they grouped by some category?

ES: No, they are not grouped by any category. Basically they are sorted out only according to the data when the book was added to my e-reader.

I: What made you choose to use an e-reader or a specific brand of e-reader? Was your decision influenced by someone with a recommendation or any other way?

ES: I have had this e-reader for almost eight years now, I chose Sony, as it was more affordable than any other e-readers on market at that time. I chose this e-reader according to online reviews of the e-shop I used.

I: What type of information is stored on your phone and do you organize it in any way?

ES: Unfortunately I barely organize it in any way. There are some documents (mostly uni-related).

I: Do you try to keep different data formats separately on your laptop and phone, for example, videos in one place, documents in other and so on?

ES: Yes, sometimes I do, but as I said previously, most of my documents, videos or photos are part of one giant folder filled with any formats.

I: Which websites do you regularly use?

ES: Probably most often websites with news, search engines related to traveling (looking for flights) and streaming services (such as Netflix).

I: Do you use something for music like YouTube or Spotify?

ES: Yes, I use both Spotify premium and YouTube, however I use Spotify way more often than YouTube.

I: Do you make Spotify playlists? If you do, do you organize songs in them and how do you name them?

ES: Yes, I do. I usually do not organize the songs in the playlists a lot, however usually I name them very easily - All-Time Favorites, Indie Music

I: Do you add movies or serials to My List on Netflix? That is if you use Netflix.

ES: Yes, I do add TV series to My List.

I: What cloud storages do you use?

ES: I use iCloud, which my laptop and my phone.

I: What type of information do you keep in iCloud and do you organize it by grouping, putting in folders and specifying viewing order (by date, name etc.) of it?

ES: Mostly photos from my trips, and most of them are somehow organized in folders, usually with a name of the destination I went to, as well as year.

I: Why did you pick iCloud? Was it because others were using it or because of operating system of your devices or something else?

ES: It was because I am using iPhone as well as MacBook, so that is why it was the easiest solution.

I: What kind of portable drives do you use, for example, portable hard drive, flash drives, SD cards etc.?

ES: I use portable hard drive (as the memory of my laptop is unfortunately not sufficient enough) and occasionally flash drive.

I: What kind of information do you keep on your portable hard drive and do you somehow organize it?

ES: I try to keep it organized and create folders - documents related to my studies, books, movies, photographs, then documents such as my CVs and so on.

I: And what about information types and organizing in flash drive?

ES: I use flash drive only occasionally, usually when I need to transfer some large file from another computer or laptop. I usually delete the information as soon as I load the information needed to my laptop.

I: Which smartphone applications do you regularly use?

ES: Instagram, Skyscanner, Uber, WhatsApp and GeorgeGo (mobile banking app).

I: Do you somehow group apps on your phone or separate them from others by some criteria?

ES: Yes, I do. Most of the apps on my phone (I don't have many of them, I regularly use 7 apps or so) are divided into subfolders, such as travel apps, social media and so on.

I: Where do you keep and organize your information like music, pictures, blogposts etc. online and are they publicly accessible?

ES: I do not have a blog, yet sometimes I post a photo on Facebook, but that is pretty much it. Most likely, the photos are related to my travels, sometimes it is a picture of me and some friends. They should only be accessible to other people, with whom I am friends on Facebook.

I: What do you do with files that are downloaded from the internet? Where are they saved, and do you do any additional sorting right after downloading?

ES: Unfortunately most of the files are in my Download folder, I only sort them out into appropriate folders once in a while, when I have some spare time.

I: In what order is information in your Download folder? Is it by date, name, type or other?

ES: It is unfortunately in no order - it is one big mess.

I: What do you do with data that are transferred from portable drives? Where are they saved, and do you do any additional sorting right after downloading?

ES: Again, usually they are simply on my desktop.

I: How often do you go over, reorganize and delete your files in the electronic devices that you use?

ES: As I have already mentioned, not very often. I would say once every three months or so, sometimes even less.

I: Are there files or information that has duplicates on multiple devices?

ES: I have some documents, mostly school-related saved both in my phone and my laptop.

I: Do you organize programmes or shortcuts on your computer and do you group or separate applications on your phones? How do you organize them?

ES: Not on my computer, but I would say I have my phone organized. Most of my apps are divided into subfolders, such as travel apps, social media and so on.

I: What do you do with your phone notifications? Do you clear all of them at once, clear just the unimportant ones, ignore them or go through them one by one ASAP?

ES: I mostly try to go through them once in a while, usually in the evening, as I usually don't check my phone that often during the day.

I: Which e-mail provider do you use, and do you organize your e-mails?

ES: I use Yahoo email, and I try to only keep the important emails which I know I might be needing later there. I usually delete all commercial emails as soon as I read them.

I: How do you choose names for your folders? Do you sort information in them in any specific order like by name or date and so on? Do you have a lot of subfolders?

ES: It is usually named in a very straightforward way - such as university, jobs, traveling photos, documents (where I keep my CV, passport copy) and so on.

I: Do you use electronic planner or calendar like an app on your phone or service like Google Calendar?

ES: No, I do not.

I: Which information goes on your desktop and why?

ES: There are different documents, photos and so on on my desktop, basically everything, it is one huge chaos, to be fair.

I: Thank you!

Tulkojums

I: Sveika! Tātad mana pētījuma nosaukums ir "Studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumi digitālajā vidē". Jebkura turpmāk šajā intervijā minētā informācija ir domāta elektroniskā informācija. Ko tu zini par personīgo informāciju un savām darbībām ar to? Vai arī kas tavuprāt tas ir?

ES: Es teiktu, ka personīgā informācija ir būtībā jebkura informācija, kas saistīta ar konkrētu personu, kas kaut kā varētu identificēt šo personu, šajā gadījumā mani – personīgie dati (kā adrese, statuss, vecums, etniskā piederība) vai arī dati saistībā ar manām finansēm, studijām utt. Varētu arī būt mana fotogrāfija vai jebkurš cits medijs saistībā ar mani.

Ko es ar to daru? Es mēģinu neizpaust daudz savas personīgās informācijas sociālajos tīklos, tikai pamatinformāciju. Es mēģinu arī nepublicēt daudzas fotogrāfijas ar sevi, parasti tikai, kad ceļoju. Tomēr man liekas, ka šajā laikā personīgā informācija ir ļoti viegli izsekojama – manu maksājumu vēsture, pārlūkošana utt., viss tiek kaut kur glabāts, un persona var izsekot citai personai vien ar dažiem klikšķiem.

I: Ļoti labi! Personīgā informācija ir gandrīz jebkura informācija, ko tu esi radījusi vai iegūsti un izvēlies veikt tālākas darbības ar to. Personīgā informācija ir informācija kā atgādinājumi, audio, video un citi faili, dokumenti, e-pasti, attēli, grāmatzīmes pārlūkprogrammā, ieraksti plānotājā, piezīmes, paziņojumi, programmas, tiešsaistes informācija un ziņas.

Kādas elektroniskās ierīces, kur glabājas tava informācija, tu regulāri izmanto?

ES: Klēpjatoru, mobilo telefonu. Es arī regulāri izmantoju savu e-lasītāju, bet es nedomāju, ka tas satur jebkādu personīgo informāciju.

I: E-lasītāji satur grāmatas, un jebkura grāmata, kas tev pieder, arī skaitās kā personīgā informācija, tas izskaidro terminu "personīgā bibliotēka". Kā tu organizē savas e-grāmatas? Vai tās ir kādā specifiskā secībā kā pēc nosaukuma vai autora? Vai tās ir grupētas kādās kategorijās?

ES: Nē, tās ir grupētas pēc jebkuras kategorijas. Būfībā tās ir sakārtotas tikai pēc datiem, kad grāmata tika pievienota manam e-lasītājam.

I: Kas tevi pamudināja izvēlēties izmantot e-lasītāju vai specifisku e-lasītāja zīmolu? Vai tavu lēmumu ietekmēja kāds ar rekomendāciju vai jebkāda citā veidā?

ES: Man šis e-lasītājs ir bijis gandrīz astoņus gadus, es izvēlējos *Sony*, jo tas bija izdevīgāks kā jebkurš cits e-lasītājs tirgu tajā laikā. Es izvēlējos šo e-lasītāju balstoties uz tiešsaistes atsauksmēm e-veikalā, ko izmantoju.

I: Kāda tipa informācija tiek glabāta tavā telefonā un vai tu to organizē jebkāda veidā?

ES: Diemžēl es minimāli to organizēju. Tur ir daži dokumenti (pārsvārā ar universitāti saistīti).

I: Vai tu mēģini glabāt dažādu formātu datus atsevišķi savā datorā un telefonā, piemēram, video vienā vietā, dokumenti citā un tā tālāk?

ES: Jā, dažreiz, bet kā jau iepriekš minēju, lielākā daļa manu dokumentu, video un attēlu ir daļa no vienas lielas mapes, kas sastāv no jebkuriem formātiem.

I: Kādas interneta vietnes tu regulāri izmanto?

ES: Visticamāk visbiežāk tīmekļa vietnes ar ziņām, meklētājprogrammas saistībā ar ceļošanu (meklējot lidojumus) un straumēšanas servīsus (kā *Netflix*).

I: Vai tu kaut ko izmanto mūzikai kā *YouTube* vai *Spotify*?

ES: Jā, es izmantoju gan *Spotify Premium*, gan *YouTube*, bet es izmantoju *Spotify* daudz biežāk kā *YouTube*.

I: Vai veido *Spotify* atskaņošanas sarakstus? Ja veido, vai tu organizē dziesmas tajos, un kā tu tos nosauc?

ES: Jā, es veidoju. Es parasti daudz neorganizēju dziesmas atskaņošanas sarakstos, bet parasti es tos nosaucu ļoti vienkārši – “*All-Time Favorites*”, “*Indie Music*”.

I: Vai tu pievieno filmas vai seriālus *My List Netflix*? Tas ir, ja tu izmanto *Netflix*.

ES: Jā, es pievienoju TV seriālus *My List*.

I: Kādas mākoņglabātuves tu izmanto?

ES: Es izmantoju *iCloud* savā klēpj datorā un telefonā.

I: Kāda tipa informāciju tu glabā *iCloud*, un vai tu to organizē grupējot, saliekot pa mapēm un specifisku pārlūkošanas secību (pēc datuma, nosaukuma utt.)?

ES: Pārsvārā attēlus no maniem ceļojumiem, un lielākā daļa no tiem ir kaut kā organizēti mapēs, parasti ar galamērķa nosaukumu, kā arī gadu.

I: Kāpēc tu izvēlējies *iCloud*? Vai tāpēc, ka citi to izmantoja, vai tavu ierīču operētājsistēmas dēļ, vai kaut kas cits?

ES: Jo es izmantoju *iPhone*, kā arī *MacBook*, tāpēc tas bija vieglākais risinājums.

I: Kādus ārējos nesējus tu izmanto, piemēram, ārējo cieto disku, zibatmiņas, SD kartes utt.?

ES: Es izmantoju pārnēsājamo cieto disku (jo mana klēpj datora atmiņa diemžēl nav pietiekama) un ik pa laikam zibatmiņu.

I: Kāda veida informāciju tu glabā savā pārnēsājamā cietajā diskā, un vai tu kaut kā to organizē?

ES: Es mēģinu to paturēt organizētu un veidot mapes – dokumenti saistībā ar manām studijām, grāmatas, filmas, fotogrāfijas, tad dokumentus kā man CV un tā tālāk.

I: Un kā ir ar informācijas tipiem un organizēšanu zibatmiņā?

ES: Es reizēm izmantoju zibatmiņu parasti, kad man vajag pārvietot lielus failus no cita datora uz klēpj datoru. Es parasti izdzēšu informāciju tiklīdz es pārlietu man nepieciešamo informāciju klēpj datorā.

I: Kādas viedtālruna lietotnes tu regulāri izmanto?

ES: *Instagram*, *Skyscanner*, *Uber*, *WhatsApp* un *GeogeGo* (internetbankas lietotne).

I: Vai tu kaut kā grupē lietotnes savā telefonā vai atdali tās no citām pēc kāda kritērija?

ES: Jā. Lielākā daļa lietotņu manā telefonā (man nav to audz, es regulāri izmantoju apmēram septiņas lietotnes) ir sadalītas apakšmapēs kā ceļojumu lietotnes, sociālie mediji un tā tālāk.

I: Kur tu glabā un organizē savu informāciju kā mūziku, attēlus, memuārus utt. tiešsaistē, un tā ir publiski pieejama?

ES: Man nav emuāri, bet dažreiz es ielieku attēlus *Facebook*, bet tas arī viss. Parasti attēlus saistītus ar maniem ceļojumiem, dažreiz tas ir attēls ar mani un draugiem. Tiem vajadzētu būt pieejamiem tikai cilvēkiem, ar kuriem esmu draugos *Facebook*.

I: Ko tu dari ar no interneta lejupielādētiem failiem? Kur tie tiek saglabāti, un vai tu veic kādu papildus šķirošanas darbības tūlīt pēc lejupielādes?

ES: Diemžēl vairākums failu ir manā "Lejupielādes" mapē, es šķiroju tos attiecīgajās mapēs reti, kad man ir kāds brīvais laiks.

I: Kādā secībā ir informācija tavā "Lejupielādes" mapē? Vai tā ir pēc datuma, nosaukuma, tipa vai cita?

ES: Tā diemžēl nav nekādā secībā – tā ir viena liela nekārtība.

I: Ko tu dari ar datiem, kas pārnesti no ārējiem nesējiem? Kur tie tiek saglabāti, un vai tu veic kādu papildus šķirošanas darbības tūlīt pēc lejupielādes?

ES: Vēlreiz, parasti tie ir vienkārši uz manas darbvirsmas.

I: Cik bieži tu pārļūko, pārkārto vai dzēs savus failus tevis izmantotajās elektroniskajās ierīcēs?

ES: Kā es jau minēju, ne pārāk bieži. Es teiktu reizi trīs mēnešos, dažreiz pat retāk.

I: Vai ir faili vai informācija, kam ir dublikāti vairākās ierīcēs?

ES: Man ir daži dokumenti, pārsvarā ar skolu saistīti, kas saglabāti gan manā telefonā, gan klēpj datorā.

I: Vai tu organizē programmas un saīsnas datorā, un vai tu grupē vai atdali lietotnes telefonā? Kā tu tos organizē?

ES: Ne uz mana datora, bet es teiktu, ka mans telefons ir organizēts. Lielākā daļa lietotņu manā telefonā ir sadalītas apakšmapēs kā ceļojumu lietotnes, sociālie mediji un tā tālāk.

I: Ko tu dari ar telefona paziņojumiem? Vai tu tos notīri visus reizē, notīri tikai nesvarīgos, ignorē tos vai es tiem cauri vienam pēc otra cik drīz vien iespējams?

ES: Es pārsvarā ik pa laikam izeju tām cauri, parasti vakaros, jo es parasti nepāraudu bieži savu telefonu pa dienu.

I: Kādu e-pasta piegādātāju tu izmanto, un vai tu organizē savus e-pastus?

ES: Es izmantoju *Yahoo* e-pastu, un es mēģinu tikai saglabāt svarīgos e-pastus, kurus es zinu, ka man iespējams būs nepieciešami tur vēlāk. Es parasti izdzēšu visus komerciālos e-pastus tiklīdz tos izlasu.

I: Kā tu izvēlies mapju nosaukumus? Vai tu šķiro tajās esošo informāciju kādā specifiskā secībā kā pēc nosaukuma vai datuma utt.? Vai tev ir daudz apakšmapes?

ES: Tie ir parasti nosaukti ļoti tiešā veidā kā universitāte, darbi, ceļošana, attēli, dokumenti (kur es glabāju savu CV, pases kopiju) un tā tālāk.

I: Vai tu izmanto elektronisko plānotāju vai kalendāru kā lietotne telefonā vai pakalpojums kā *Google Calendar*?

ES: Nē, es neizmantoju.

I: Kāda informācija tiek novietota uz tavas darbvirsmas un kāpēc?

ES: Tur ir dažādi dokumenti, attēli un tā tālāk uz manas darbvirsmas, būtībā viss, tas ir viens liels haoss, taisnību sakot.

I: Paldies!

Intervija ar Martu Helēnu Vanagu

Apzīmējumi

() slīpinātas iekavas – sejas izteiksmes attēlojums ar Messenger lietotnē piedāvātajām emociju izpausmes iespējām

“ ” pēdiņas – piešķirts un/vai izmantots nosaukums

[/] slīpinātas kvadrātiekvavas – skaidro vārdu nozīmi, stāstītāja žestus, emocijas

.. divpunkte – nepabeigts vārds

... daudzpunkte – nepabeigts teikums

I – Intervētājs

MV – Marta Helēna Vanaga

Datums: 25.04.2018

Vieta: Ķekava

Laiks: 15:50

Ilgums: 31:09

I: Ko tu zini par personīgo informāciju un darbībām ar to? Vai arī, kas tev liekas, kas ir personīgā informācija?

MV: Personas kods.

I: Mhmm.

MV: Tas ir takā pareizi, ja? [*smeļoties*] Krata galvu. Nu personīgā informācija būtu tas, kas ir viss saistīts ar tavu [*pauze*] personību! Nē, nu, jā, tas ir personas kods, dzīvesvieta, deklarēta un faktiskā dzīvesvieta. Es nezinu, vai tur var arī pieskaitīt kaut kādus vienkārši plānus, ko tu plāno, tāpēc ka tā arī ir it kā personīga informācija, kuru tu nesaki visiem, ka tur būsi, ka konkrētā dienā un laikā tu būsi tur un tur. Tas jau parasti paliek pie tevis. Nu, tā varētu būt kaut kas saistīts ar ģimeni vēl, *maybe*, tu arī viņu personīgo informāciju visiem takā neatklāj, tad tai arī vajadzētu būt personīgai. [*smeļas*]

I: Nu jā. Tu aprakstīji diezgan lielu daļu no personīgās informācijas. Personīgā informācija vispārīgi ir informācija, ko tu iegūsti vai ko tu radi, un ko tu tālāk izmanto. Pie personīgās informācijas var piederēt atgādinājumi, atsauces, audio un video faili, elektroniskie dokumenti, grāmatas, grāmatzīmes, tas, kas ir *browserī*, tās grāmatzīmes es domāju...

MV: Jā.

I: E-pasti. E-pasti ir ļoti liela daļa no personīgās informācijas. Fotoattēli, piezīmes, paziņojumi telefonā pat un tiešsaistē atrodamā informācija, un telefonā ziņas.

MV: Nu, jā. Nu, ikdiena, principā ar to informāciju, ko tu... Šajā gadījumā man ir viens jautājums. Nu, nē, tā nav personīga, ja es esmu publisks cilvēks. Nu, piemēram, es esmu radījusi darbu.

I: Mhmm.

MV: Bet tā jau ir domāta izstādei kaut kur, nu, ne izstādei, bet atrādišanai cilvēkiem, tad tā jau vairs nav personīgā informācija, bet tā ir personīgā informācija, kamēr viņa atrodas tikai manā īpašumā? Nu manā īpašumā tas ir, piemēram, mēģinājumu zālē, deĶa, ko es esmu izdomājusi utt.

I: Amm. Nē. Tā joprojām ir personīgā informācija, jo, piemēram, tu dalies ar informāciju sociālajos tīklos, tā arī skaitās kā personīgā informācija, jo tu izvēlēties ar viņu dalīties tālāk.

MV: Ā. Nu, skaidrs.

I: Tā būtībā ir darbība ar informāciju.

MV: Man vispār šo vajadzēja zināt, jo man liekas, ka man mācīĶa. [*smeļas*]

I: Tātad. Kādas elektroniskās ierĶces, kur glabāĶas tava personīgā informāĶija, tu regulāri izmanto?

MV: Telefons. Zibatmiņas. Daudz. Man pat ir sarakstīts virsū, kas, kurā ir kas, piemēram, tas man ir darbam, tas man ir otram darbam, tas man ir diplomdarbam, tas man ir skolai, nu, akadēmijai takā, nu, *fleši*, jā. Ammm, ārējais cietais disks, dators, nu, tas ir tas, ko es domāju, es izmantoju ikdienā. Nu, āaa, ir arī nailo... Pag, vajadzēja tik elektronisko?

I: Jā.

MV: [*smejas*] Ā, OK, tad viss.

I: Tad kādu informāciju tu tajās glabā? Piemēram, telefons, kādu informāciju tu glabā telefonā?

MV: Nu, tur, pirmkārt, jau uzreiz ir tas, kad plānotāju es īsti telefonā neizmantoju, nu, ja man vienīgais viņš automātiski nav sasinchronizējies ar kādu deju kolektīvu jau plānotāju. Amm, nu, ja personīgā informācija arī skaitās īsziņas, tad visas īsziņas, visi e-pasti telefonā atrodās, bildes, video... [*klusums*] Nu, jā, tas pats arī līdz ar to ir arī datoros, zibatmiņās, visādās atmiņas iekārtās [*smejas*] un dokumenti, kas ir veidoti, nu, manām vajadzībām vai arī tur darbam, skolā, viss tamlīdzīgi, nu, tādas lietas glabājas tur.

I: Mhmm. Un šī informācija pārsvarā dublējas ar datorā pieejamo informāciju, vai tikai atsevišķa informācija gan telefonā, gan datorā?

MV: Amm. Man ir, nu, datorā man ir tas pamats, viss, kas ir, nu, jo tur es parasti izveidoju šos failus, dokumentus un tā tālāk. Un pārējais, kas man te ir vajadzīgs, piemēram, tur, šajos sadalītajos zibatmiņās [*smejas*], tad es to salieku atbild.., atbilstošajā *flešā*, un tagad nesen, nesen tikko pirms mēneša, man liekas, ā, nē, pasen, bet pirms mēneša sāku lietot tikai sev to ārējo cieto disku, un tad arī tas ir tas, kas ir datorā, tas atrodas tur, ja nu kaut kas, tu, tu, tū, nejauks gadās, lai būtu visur, nepazustu tā informācija.

I: Un kādas interneta vietnes tu regulāri izmanto?

MV: *Facebooks*. *Instagram*. Nē, nu, tas skaitās tāpat interneta vietne. Regulāri... *Google*. Amm, arī tās atvasinātās, ko izmet *Google* tālāk, vai arī vajag saukt...

I: Nu, ja tu tās regulāri izmanto, tad jā, ja ne, ja tas ir vienkārši atrastas lietas, tad nē.

MV: Nē, nu, gan jau tad varētu skaitīt, nu, noteikti, ka Vikipēdiju, nemelosim, mēs visi viņā ieskatamies, amm, tās ir bibliotēkas mājas lapas, nacionālā bibliotēka, tās ir kultūras centrs, es tagad tiešām nevaru atcerēties, ikdienā izmantoju, bet nevaru atcerēties, nu, tur, kur ir tādas visas latviskās, tautiskās lietas, kas ir vajadzīgas, tajā mājas lapā. [*smejas*] Kur var atrast, nu, jā, visu, kas nepieciešams, un es varu pateikt, ka *Twitteri* un Draugiem es gandrīz vairs neizmantoju, to es varu piebilst vēl. Es nezinu, man spēlītes nevajag saukt, ne?

I: Nē. [*smejas*] Varam no tām izvairīties. Ēmm, vai kādas no šīm mājas lapām, kuras tu pieej arī caur telefonu?

MV: Ā, protams, tas ir *Facebooks* un *Instagrams*, kurās principā es visbiežāk izmantoju caur telefonu, e-pasts ir vispār tas, ko es tikai caur telefonu, tikai retu reizi, kad man ir laiks ieslēgt datoru, tad atveru lielo e-pastu sarakstu. Āmm, ko vēl, nu, jā, nu, *Google* tāpat jau tu ātri kaut ko iemet tur iekšā, nu, tad *Google*, jā. *Chrome*, nu, jā, nu, *Google* ir vienkārši tajā pārlūkprogrammā. [*smejas*]

I: Kas tevi pamudināja pievērsties šīm vietnēm kā *Facebooks* un *Instagrams*, un tādā garā? Tas bija no draugiem, tu redzēji, ka viņi lieto, vai tu pati atradu, un, ā, kaut kas jauks, jauns?

MV: Ām, par *Facebooku*, tas, kad gandrīz, man liekas, [*smejojies*] neviens no maniem vienaudžiem to nelietoja, un man vēl bija ļoti *old school* dators. Ām, nezinu, nē, nu, kaut kas jau lietoja, gan jau tāpēc, ka kaut kas lietoja to vietni, un tad es vienkārši arī tur pierēģistrējos, un *Instagrams*, tas bija tāds vairāk, sauksim par *mainstreamu*. Nu, visi tur pamazām sāka uzrasties, es arī tur pierēģistrējos, un, nu, tā, kaut kā tā, nu, jā. Nu, *Google*, tas, nu, jau no laika gala. Kaut ko vajag, tu ieraksti, viņu izmet vienkārši. [*smejas*] Tas jau dabiski.

I: Un kādas mākoņglabātuves tu izmanto?

MV: Jā, ar to man iet slikti. [*smejas*]

I: Neizmantojam?

MV: Nē. Ir tā, kad takā tā informācija ir ļoti tiešām daudz šobrīd, un it īpaši man, kura visu laiku filmē, fotografē, nu, tas ir tāda ikdienas lietas, bet man visu laiku ir jāfilmē dejas un tā tālāk, nu, automātiski man pār gu..., pārkopējas viss uz tiem, kas ir [*klusums*] *Gmail* un *Google+*, es īsti nezinu zem kā, nē, nu, *Google* skaitās *Google+* tie fotoattēli, tad man tur viss ir, un man dokumenti ir tos, ko es tagad cenšos izmantot vairāk darbā, piemēram, *Excell* tabulas, kur paši dejojāji var atzīmēt tiek, netiek uz mēģinājumiem vai tādas lietas, tad tas ir viss tajā arī tajā pašā...

I: *Google Drive*.

MV: *Google Drive*, jā. Un par mākoņiem ir vienkārši tā, kad, ja man nav, kāds ko atsūta, nu, tā, bet patiesi baigi mākoņus neizmantoju.

I: Vai tu atminies, kā tu organizē *Google Drive* savu informāciju vai tur arī neej specifiski *Google Drivā*? Vai tas vienkārši kaut kā notiek?

MV: Ā. [*smejas*] Vienkārši kaut kā notiek, jo, nu, ir tā automātiskā sinhronizācija, jo man bieži pietrūkst telefonā vietas, un tad viņš man parāda, nu, kad ir saglabāti tie attēli un video, un vai atbrīvot vietu būtu nepieciešams, un tad es uzspiežu, protams, jā, jo man vajag filmēt vēl video, un tad es zinu, ja es neesmu vēl pati pārlikusi bildes vai video datorā, tad es meklēju un *skrolloju*, kur viņas ir, nu, jo viņas automātiski sakārtojas pa tiem datumiem, kad ir uzņemts viss. Takā es tur arī es vienkārši zinu, ka tā ir man tāda drošā vietiņa, ja man viņš nav datorā bijis, nu, viss svarīgais man ir, bet tāds, nu, parastās bildes vai kaut ko tur mazsvarīgāku uzņem, tad es zinu, ka tas ir jāmeklē tur. Ja man nav arī datorā, un ja man ir no telefona izdzēsts ārā.

I: Mhmm. Tātad tu minēji, ka tur glabājas dokumenti, attēli, video... Vēl kas tur glabājas, nu, informācijas tipi?

MV: Nu principā man tik, cik es zinu [*smejas*], tam tur arī tikai vajadzētu būt. Bet nekam citam tur arī... Bet šis jautājums mani samulsināja. Varbūt jāieiet jāapskatās, kas tur notiek. [*smejas*]

I: Un kā tu pievērsies viņam? Tu viņu izmanto tikai tāpēc, ka viņš vienkārši tur ir un būtībā ir spiesta lieta, jo tu izmanto telefonu, vai arī, vai arī tas ir ietekme no apkārtējiem?

MV: Es pieņemu, kad man bija iespēja vienkārši telefonā tur uzklikšķināt, ka jā, lai tur viss sinhronizējas, un vienkārši līdz ar to, bet tas es nevarētu teikt, ka tā ir kaut kāda, tāpēc ka es izmantoju telefonu un man obligāti vajag to, jo tas ir izdevīgi man, jo es vismaz zinu, kad, nu, tā daļa ar to informāciju būs tur, nu, ja nobrūk viss internets kādreiz, tad es zinu, nu, daļa man būs datorā. [*smejas*] Kaut kur saglabāts kaut kas būs, nebūs tā, kad ir pilnīga nullīte, un nekā nav.

I: Mhmm. Tad tu minēji vairākas, ē, vairākus *flešus* un ārējo cieto disku, ja nemaldos.

MV: Jā.

I: Vai ir vēl kāds ārējais nesējs, ko tu izmanto?

MV: Nu, telefonam ir atmiņas karte, nu, kas ir papildus vieta vienkārši atmiņai, jo, kā jau es minēju vismaz vairākas reizes, [*smejoties*] man ir daudz jāfilmē, un tad telefonam, telefons arī paš., pats svaigākais, un tad vajag vairāk vietiņas un atmiņas karti tur, nu, tas ir arī tā, ne jau es viņu tur bāžu iekšā, ārā visu laiku, bet pieslēdzu ar vadiņu, noņemu no atmiņas kartes to, ko vajag uz datora, un tālāk tad arī vai nu lieku tālāk cietajā vai *flešā*, vai nelieku, atstāju tikai datorā, nu, tā. Varbūt ir kaut kas, ko es nezinu, kas skaitās tās ārējās visas lietas. Es nezinu. Man vēl šķiet, ka tam vajadzētu taka tam būt visam. [*smejas*]

I: Man arī būs labi. Un tad, runājot par ārējo cieto disku, kādu informāciju tu tur glabā?

MV: Nu, jā, šobrīd ir diezgan dīvaini, nu, nē, normāls jautājums, bet man grūti atbildēt, tāpēc ka es viņu esmu ļoti nesen salīdzinoši sākusī lietot, kaut kāds mēnesis, un es arī tikai dažas reizes esmu pielikusi klāt, jo man dators sāka niķoties, es biju nopirkusi no sākuma cieto disku, tāpēc ka man vajadzēja, nu, vienkārši man sāka trūkt datorā vietas. Protams, man viņa kaut kā atbrīvojās, izmetu visu lieko ārā, un tad es domāju, ka glabāšu visu kā, vienkārši glabāšu drošībai dokumentus, un tad man sāka niķoties dators, un tad es ātri pārmetu visu svarīgo, kas man šobrīd ir saistīts akadēmiju, nu, tādas lietas, bet principā tur arī glabājās mani seriāli kaut kādi, kur ir vairākas sezonas, un vienkārši es zinu, kad es negribu viņus dzēst ārā no datora, bet datorā viņi aizņem vietu, bet es viņus regulāri neskatos, taka, kad es gribu, es varu viņus piespraust un noskatīties.

I: Būtībā svarīgie faili tiek glabāti tāpat, kā viņi glabājas datorā.

MV: Nu, jā. Jā.

I: Un seriāli, tu viņus atsevišķi mapītēs liec...

MV: Jā.

I: Vai viss ir vienā kopumā?

MV: Jā, jā, jā, atsevišķi. Nē, man stāv pa mapītēm. Akadēmijas mapīte, tur iekšā tātad tālāk sekojoši ir sadalīts pa kursiem, un vēl atsevišķi ir svarīgākās, kas ir kolokvijas diplomdarbs, un pēc tam tad ir, nu, seriāli vai filmas, un seriālos iekšā ir salikti seriāli pa sezonām, un kādi tie ir, un filmas, tad ir filmas vienkāršās, un kādi atsevišķi dokumenti, kas ir svarīgi, stāv vienkārši dokumentu mapē, un, kas ir mūzikas kaut kādi faili, kas ir svarīgi, kas nedrīkst pazust, tad arī ir atsevišķā mapē. Nu, tā.

I: Mhmm. Pastāsti par savu interesanto *flešku* lietošanas paradumu.

MV: [*smejas*] Nu, jā. To es, tas nav mans izgudrojums, to es pamanīju no Īrisas, kā viņa tā lieto, nu, viņai gan ir tikai viens vai divi, bet es, viņai bija, nē, īstenībā ļoti elementāri, viņa vienkārši bija uzlikusi vārdiņu virsū, lai mums nesajuktu, jo

mums uzdāvināja vienreiz vienāduš *flešus* visiem. Nu, jā, takā man ir, es vispār nezinu, man liekas, es vispār nekad sev neesmu pirkusi zibatmiņu. Man visas ir sadāvinātas vai kaut kā, vai kaut kur dabūjusi konkursu vai nezin kādā ceļā, un tad ir tā, ka man ir, nu, piemēram, kas man ir dāvināts no skolas, vidusskolas, tas man ir tāds darba *flešs*, kur man stāv iekšā visas mūzikas, kas ir bērnu dejām aktuālās, un manam diplomdarbam, ko arī bērni dejo un kaut kādi video, kas ir svarīgi, tu man ir virsū uzlīmēts skaisti, lai nesajūk. Man ir uzrakstīts tu diplomdarbs un “Ķekaviņa”, piemēram. Un tad nākamais *flešs* man ir tāds, kur man stāv tikai pagājušā gada dejas izrāde visa pilnmetrāžas, un tur man ir uzrakstīts izrādes nosaukums un, nu, viss, nu, tur es zinu, iekšā stāv tie video, lai man nav jādomā un jāmeklē, kas tas ir pa *flešu*, un kas tur ir iekšā. Es jau, protams, krāpjos. Tagad man viņi būtu par jaunu jāsakarāto, bet es zinu, pēdējais, kur es ieliku failu, kuru man taga ir jāprintē, vai kur man kaut ko vajag, ir *flešā*, kurš ir ar to nosaukumu. Nu, tādā ziņā es to, to, to lietoju, bet īstenībā ļoti izdevīgi, ja tev ir daudz *flešu*, jo man arī ar vienu, piemēram, nepietiek. Un tad es zinu, kad tur ir tas, tur ir tas, tur ir tas, un tad nav četrreiz jāsprauž iekšā datorā un jāmeklē, kur ir informācija, kuru vajag.

I: Tātad būtībā tu glabā video un audio materiālus.

MV: Video, audio un dokumentus, protams, jo man nav printeris klāt mājās, ko vajadzētu iegādāties, un tad vienkārši, kad man kas jāprintē, es zinu, ka man ir akadēmijas, piemēram, *flešs*, nu, kur man tur ir mācības vai diploms, tad es zinu, ka tur man ir saglabātie faili, kas ir kaut kādi ielūgumi vai kas, kas ir jāprintē, tad stāv tur, un, ā, takā tur ir arī, nu, normālie dokumenti un arī *Excell* tabulas, un viss kaut kas, kas vajadzīgs darbam vai, vai, vai arī akadēmijai.

I: Vai tu atceries pēc kā tava informācija arī tiek kārtota? Vai pēc nosaukuma, vai pēc datuma, vai pēc kaut kā cita?

MV: Tas jau ir tā, kā kuro reizi es uzspiežu, pēc kā man vajag. [*smejas*] Nu, piemēram, es atveru, jā, jā, jā. Principā es parasti cenšos sakārtot, nu, piemēram, ja tagad runā par to diplomdarbu, man ir jau sakārtots, man ir vienkārši priekšā cipariņi, un tad es zinu to secību, nu, piemēram, kā video, protams, ies secībā. Un arī tas pats ir ar mūziku, piemēram, stāv mape ar mūziku, kas ir visa jāizmanto, un tad man ir salikts jau secībā vienkārši pēc numerācijas, un tad viņš tādā secībā arī iet. Nu, principā, parasti, man liekas, ir arī alfabēta secībā man viss saglabāts vai, nu jā, cipari parasti ir pirms burtiem, man šķiet. Nu jā, un tad tas ir pašā augšējā, un tad, ko es neesmu sanumurējusi, vai ko nevajag numurēt, tas iet viss alfabētā, principā.

I: Kādas viedtālruna lietotnes tu parasti izmanto? [*klusums*] Nu, regulāri.

MV: [*smejas*] Regulāri. [*smejas*] Vaig tagad no galvas. Nezinu. Jāpaskatās telefonā. Āaa. [*klusums*]

I: Nē, nu, tu vari droši paskatīties.

MV: [*smejas*] Nē, nē. Es vienkārši domāju, kāds man izkārtojums. Āaa. Ā, nu, *WhatsApps*, jā. *Of course*, jā. Ā, *Instagrams*, *Facebooks*, *Gmails*, *Messengers*, nu, to var, es nezinu, varbūt skaitīt pie *Facebooka* atkal klāt, nezinu, atsevišķi. Nav ne nojausmas. [*smejas*] Ām. [*klusums*] Nu, jā. Tās es takā nosaucu. Ā, nu, dažreiz *Snapchatu*, bet es viņu neizmantoju kā vis.. tātad saucamā tagad jaunatne. [*smejas*] Es to iz.. iz.., nu, tā, privātāk, sūtu tik dažiem tuvākajiem draugiem visu. Nu, jā. Nu, a, protams, internetbankas aplikācija, *Galactico* kartes aplikācija, *Coffee Inns* man ir, ko es izmantoju bieži, nu, es vismaz zinu, cik man tur ir naudas, un kad es varēšu nopirkt kafiju bez maksas. Ā, satiksme Rīgā... [*klusums*] Kā viņu sauc normāli, kā viņu, satiksme Rīgā, tas izklausās dīvaini. Nu, tā sauc aplikāciju, bet, nū, kā sauc Rīg.. Rīgas satiksme saraksti visi iekšā ir. Kāpēc viņu nesauc tā? Satiksme Rīgā, Rīgas satiksme, ļoti...

I: Autortiesības.

MV: Nav pārdomāts. Nu, *Delfi* paši man sūta visu jaunāko info, bet reāli reti, kad es viņus atveru vaļā, bet, nu, nē, tā es paskatos, bet es īstenībā ziņu lasītājs esmu ļoti slinks, un nav laika. Nu, principā, nu, tā. Paga, lietotnes arī skaitās kalkulators?

I: Jā.

MV: Ā, nu, OK. Kalkulatorā dažreiz, kad nevar izrēķināt kaut ko galvā. [*smejas*] Un, nu, modinātājs, nu, tas tāds, un ziņas, protams, bet ziņas, starp citu, mazāk nekā *WhatsApps*. Nu, tagad visi kaut kā *WhatsApp* vairāk.

I: OK. Vai tu kaut kā grupē savas lietotnes?

MV: [*nopūta*] Jā, man ir mapīte “Spēlītes”.

I: OK.

MV: Programmas, kas ir ikdienā lietojamās.

I: Vai es varu paprasīt, kādas programmas tas iekļauj?

MV: Jā. Tu iekšā ir *WhatsApps*, *Snapchats*, e-pasti – gan *Inbox*, gan *Gmails*, bet *Inbox*, tas jau tāds atšķirīgais. *Chrome*, *Instagrams* un *Insquares*, nu, kur samazina vai palielina bildītes apstrādā. Tad man ir “Ikdiena”, nu, tur iekšā tad ir internetbanka, *Galactico* un, ā, es vēl lietoju tās līmlaipiņas. *[smejas]* Nu, tas, tur parasti līmlaipiņās ir tas *stickynotes* laikam bij. Kad vajag iet uz veikalu, un ir slinkums rakstīt ar roku, tad es uztaisu *checklistu* tur, tad es zinu, ka es varu atķeksēt, kas man viss ir nopirkts, nu, kaut kad, kad nav, es vispār mīlu labāk it kā ar roku rakstīt, bet tad, kad es zinu, ka man nav laika, vai es esmu mikriņā, es nerakstīšu ar roku, tad es visu sametu tur, tad es zinu, man ir tur trešdienas darāmie darbi vai kaut kādi citi dienas, vai... Nu, apmēram tā.

I: Vai tu kaut kā organizē failus telefonā? Vai vienkārši viņi tur ir?

MV: Am, viņi vienkārši principā tur ir. *[smejas]* Nu, bildes jau pašas tur saliekās un tā, un viss, un viss tur ir, tur ir tā pēc tiem datumiem, nu, kad ir uzņemts, svaigākais augšā, vecākais lejā.

I: Kādās publiskās vietnēs tiešsaistē tu glabā informāciju kā attēlus vai memoārus, vai video un tādā garā?

MV: Publiskas vietnes, tas kā skaitās?

I: Nu, tas skaitas, piemēram, *WordPress* vai *YouTubs*, vai *Flickr*, man šķiet, saucās. *[smejas]*

MV: Jā, jā, jā. Ir pareizi, ir pareizi. Ā, nu, īstenībā varētu teikt, ka tas noteikti būtu *YouTubs*. Ā, nu, jā. Pie ikdienā izmantotajām var *YouTubu* rakstīt. *Sorry*, jā. Nē, ir tā, kad, ē, es viņu tīri, nu, es izmantoju, protams, savām vajadzībām, reti, kad skatos vienkārši kaut ko, kas tur ir, bezmērķīgi, jo parasti tas arī ir dejas, vai kaut kas, kas man obligāti jānoskatās. Bet tur es lieku visus savus video, nu, kā nerindotus, kur var apskatīties tikai tie, kuriem es aizsūtu *linkus*, un tad attiecīgi es sūtu vai nu maziem, vai lieliem deļotājiem, un tur ir ļoti, ļoti daudz video, kas ir takā nepieciešami, nu, darba vajadzībām, bet, nu, noder gan man, gan deļotājiem, nu, tas ir tāds, un... *[klusums]* Nu, man ir it kā *WordPerss*, bet es viņu neesmu lietojusi, man liekas, kādus divus gadus. *[smejas]* Takā, es nezinu, to var skaitīt, nevar šobrīd, tas nav...

I: Vai tu viņu esi studiju laikā lietojusi?

MV: Mmmmm. Pirmie, pēc pirmā kursa, man liekas, es uzrakstīju tur vienu rakstu, nu, kaut kad vēl divus, varbūt. Es īsti neesmu, nu, nekādas bildes neesmu, nu, tīri savus tādus kaut kādus, un tad ir tā dilemma, vai dzēst ārā, vai atstāt, lai viņš tur tad veģetē savā nodabā, īsti nezinu, ko darīt ar viņu, jo ir kā žēl dzēst ārā, nu, jā... Tur ir diezgan daudz vēl rakstīts, nu, kādreiz, kad vēl biju vidusskolā, bet tagad īsti, nu... Man nav laiks, lai paēstu pusdienas, kur nu vēl rakstīt rakstus. *[smejas]* Nu, tas laikam, nu, jā, nu. *Instagrams* skaitās, neskaitās?

I: Jā. Skaitās.

MV: Nu, tad *Instagrams* var minēt, *Facebooks* ļoti reti un maz, nu, kad es baigi kaut kur tur liktu iekšā, un, un, un, un, un, visaktīvāk noteikti *YouTubs*. Nu, jā, bet tas nav atkal visiem, nu, galīgi publiski jebkuram pieejams, tikai tiem kam ir attiecīgā interneta adrese.

I: Vai tu *YouTubā* taisi *playlistus*?

MV: Jā.

I: Ā. Vai viņi ir publiski pieejami?

MV: Nē. Man vispār ir ļoti aktuāls jautājums, es nezinu vispār, vai tu to zināsi, bet, ja ir *playlists*, kurā ir nerindoti video, nu, kurus it kā nevar apskatīt, bet *playlists* ir publisks, viņu var redzēt pārējie?

I: Man šķiet, viņš rāda, ka nav pieejams.

MV: Ā, skaidrs. Jo es vienreiz nevarēju saprast īsti, kā tur strādā, jo man bija jāpārļiek tie video, lai būtu redzami, un tad es beigās nesapratu, kas tur īsti notika, nu, kaut kad gan jau iedziļināšos. Nē, ir rī tādi, kas man ir senāki, nu, kad es vairāk klausījos mūziku un sekoju līdzī visām modes tendencēm, kad man tas likās ļoti svarīgi, jo tev jau ir jābūt viszinošam, tad es taisīju, ē, nu, vienkārši *playlistus*, kas man patīk tur mūzika un ko, un tad daļa ir publiska kaut kāda pieejama, ko es esmu uzlikusi, ka var paskatīties, daļa ir tāda, kur nē.

I: Vai tu izmanto *Spotify*?

MV: Ā. Reti. Šobrīd reti. Bet vispār, jā, nu, kad ir kādas viesības foniņā uzlieku vai, vai, vai, nu, tādā ziņā.

I: Un, ko tu dari ar no interneta lejupielādētiem failiem? Kur viņi nokļūst no sākuma?

MV: Nē, nu, principā ir tā, ka man automātā ir uzlikts, nu, man rādās nevis, ka viss man glabājas “Lejupielādēs”, bet man parāda to mapi, nu, kur es gribu saglabāt, tad es principā viņu lieku tur, kur man viņu vaig, ja es zinu, ka es viņu lietošu

akadēmijas vajadzībām, tad man tas ir uzreiz tajā mapē un vēl sīkāk kaut kādam priekšmetam. Nu, principā tā, ja man ir kaut kādi vispārīgie, ko es nolējupielādēju, nu, labi, es īsti nekad nelejupielādēju to, ko man nevajadzētu, takā principā viņš nokļūst tajā mapē, kur tas ir saistīts ar to tēmu.

I: Tātad tev nav vienkārši pilna “Downloads” mape ar *random* failiem.

MV: Nu, principā, nē. Nu, es pieņemu, ja es pieietu tagad pie datora un atvērtu, tur būtu kāds *random* fails, es nezvēru par to, bet principā, nu, viņiem jau kaut kā vaig būt sakārtotiem, jo arī kādreiz, kad es ļoti daudz lejupielādēju visādas smukās bildītes, kas patīk un kā jau pusaudzis un tā tālāk, man viņas arī bija sakārtotas jau tās, kuras es varētu kaut kur tur, tas ir smukums, tur pilsētas vai, nu, tas tāds *basic*, kā lai to pasaka piemērs, bet nu principā tu daba vai, nu, tādas lietas.

I: Mhmm. Un kā ar failiem no cita ārējā nesēja? Viņi arī pa taisno tiek organizēti kaut kā?

MV: Jā, nu, principā, kā jau es teicu, darbam, pirmkārt, tas ir tas pareizais datu nesējs, ja, kurā viņš man jāieliek, un tad arī attiecīgi mapīte, vai nu tas ir vajadzīgs tur mēģinājumam, vai tas ir jāprintē, vai tas ir vienai grupai, otrai vai trešai grupai, nu, tas jau tad ir sakārtots arī, nu, pluss, mīnus, es arī nevaru apgalvot, ka viss... Parasti tas notiek steigā, un dažreiz var arī nebūt tur, kur ir jābūt, bet zinu, kur es esmu viņu uzreiz ielikusi, un nav jāklikšķina simts reizes.

I: Vai ir viens kaut kāds veids, kā tu kārtos mapes?

MV: [*klusums*] Kā tas ir – kārtot mapes. Es vienkārši uztaisu nosaukumu un tad tur salieku visu, ko man vajag. [*smejas*]

I: Vai tev ir daudz apakšmapes?

MV: Baigi daudz nav, nu, parasti jau ir tā, kad ir, piemēram, nu, ja ņem akadēmiju par piemēru, man ir tā kursa mape, nu, piemēram, tu “Trešais kurss”, un tad tur iekšā ir mape tur priekšmets tāds, priekšmets tāds, priekšmets tāds, un tad iekšā ir principā, nu, vienkārši faili salikti. Ja tas priekšmets ir apjomīgāks bijis, piemēram, dejas vēsture, tad attiecīgi, protams, tu ir sadalīts pa semestriem vēl, nu, takā pirmais pusgads un otrs, nu, tad atverot tu zini, nu, tu jau atceries, ko tev mācīja tajā laikā, un kas ir svarīgs, un tu, atverot to, tad tu jau zini, kad tur būs senā māksla vai kaut kādas mūsdienas.

I: Pēc kāda kritērija tu nosauc savas mapes?

MV: Pēc tā, kas tur ir iekšā principā. Ar gariem nosaukumiem neaizraujos, bet, piemēram, nu, man ir ļoti garš akadēmijas nosaukums. Es rakstu saīsinājumu, bij kaut kāds gudrs vārds vispār tam, kā saīsina, bet es neatceros šobrīd. Neizlikšos gudrāka, kā es šobrīd esmu. [*smejas*] Piemēram, “JVLMA trešais kurss”, tad es zinu, tur ir viss trešais kurss iekšā. Atveru, un tad tālāk, nu, tur, piemēram, priekšmets “Dejas vēsture” ir dejas vēsture, “Mūzikas vēsture” ir mūzikas vēsture. Nu, tādā ziņā man arī ir, piemēram, darbam tur, tātad *flešā* ir mapītes tur, piemēram, “Mūzika Ķekaviņai 17/18 sezona”, tad es zinu, tur ir visas mūzikas, ja nu tur ir apakšmape, tad tur varētu būt, piemēram, atsevišķi, kas ir mūzikas dejas svētkiem, kas ir mūzikas vienkārši koncertiem, un kas ir mūzika manam diplomdarbam. Nu, tas tāds piemērs. Nu, principā tā, ja atver tur tādu, kas man tagad aktuāls ir tas diplomdarbs, tad tur man ir sakārtots, piemēram, tur man ir mūzika, tā ir mūzika visa, kas ir diplomdarbam, video, tie ir visas dejas, kas ir safilmētas. Un tad atsevišķi tur var būt iekšā, protams, dejas pa nosaukumiem, kur ir daudz kustību video un viss kaut kas, kas ir jau krājies gandrīz gadu jau tur iekšā.

I: Cik bieži tu pārkārto vai dzēs savus failus jebkur?

MV: Nu, jā. Tas ir bišķiņ jau tāds bēdīgāks temats. Viņi krājās līdz noteiktam brīdim, kad man ir laiks, un kad es varu patīrīt, kad es zinu, ka man vairs nevaig, tad es dzēšu ārā, un, un, un, un, un sakārtoju, nu, reti jau. Es cenšos tāpēc uzreiz jau salikt kārtīgi, kā vajadzētu būt, bet gadās, ka nav, bet, nu, tad principā, nu, kad ir tāds brīvāks, beidzot kāda brīvdiena pa trīs mēnešiem gadījusies, [*smejas*] tas nav pirmais noteikti, ko es daru, bet, nu, kaut kad, nu, noteikti tas ir ziema kaut kur, nu, kad es zinu, ka man ir brīvāks tur decembris, janvāris un vasarā, tad jau kaut ko vajadzētu tā kā sakārtot, kad jau beidzot brīvs laiks ir.

I: Vai tu kaut kā īpaši organizē savus e-pastus?

MV: Amm, nē. Nu, vienkārši tīri sarakste kā iet, tā iet, jo man ir grūti, nu, nen.. tas nav baigi grūti, bet man ir divi e-pasti *Gamilā*, jo viens ir akadēmijas e-pasts, kurš mums ir piespiedu kārtā uztaisīts, un otrs ir mans ikdienas, parastais e-pasts, ar kuru notiek diezgan daudz saziņa, un tad man nāk it kā tās ziņas arī no tā skolas e-pasta, bet viņus, nu, es neesmu tur sasinchronizējusi, lai man vēlreiz sūtītos uz manu e-pastu, jo viņš vienkārši man ir paralēli atvērts, nu, vienkārši tīri kā laiks sanāk, tad viņi tur sasan..., sa..., sakārtojas arī tā pa laikam.

I: Vai tu kaut kā kārto savus paziņojumus, kas atnāk telefonā, nu, *notifications*? Vai tu izmet ārā tos, kas nevajag, vai arī tu vienkārši visus anulē, kad esi redzējusi viņus?

MV: Ā, nu, ir tā, kad, nu, ir ļoti pilns telefons, nu, kad nāk kaut kas ļoti aktuāls, vai kas ir tā, kad brīz..., nu, takā kolektīva vadītāja, un tu vēl pats dejo, tad tev ir tik daudz tur, piemēram, *WhatsApp* grupas, un tad tur nāk simts ziņas, un tad tev citreiz ir traki. [*smejas*] Tad parasti, nu, jā, kad esi darbā un neesi bijis pie tā telefona, tu atver, un tad tu redzi, ka tev visa augšīņa ir pilna, nu, tad ir tā, nu, man parast ir jau bišķiņ laiks, lai kaut ko tur paskatītos, tad es parasti, nu, atverot, piemēram, *WhatsAppu*, tur jau no..., noiet nost tas paziņojums. Nu, principā es parasti Delfus es parasti uzreiz metu nost, ja tur nav, izlasot virsrakstu, uzreiz kaut kas, nu, ja tāds, kas man interesē un liekas svarīgs, bet principā es parasti atveru, un ļoti bieži ir tā, ka es atveru caur to *notificationu*, un es zinu, ka man nav, es ieraugu, cik daudz tur ir informācija, piemēram, *WhatsAppā*, un es zinu, ka man šobrīd nav laiks viņu izlasīt, es vienkārši, izejot ārā, viņš jau man nonāk nost, bet es zinu, ka man vēlāk, vismaz tajā dienā ir jāatcerās, jāieiet un jāizlasa tas viss pārējais, kas tur ir palicis vēl nelasīts, ja es esmu viena no trīs sarakstēm, piemēram, atvērusi tikai.

I: Un kā ar programmām datorā? Tu viņas arī kaut kā pa mapēm saliec, vai vienkārši viņi tur ir?

MV: Man nav ļoti daudz, nu, tādi tīri primārās, tā teikt, programmas, un, un, un tad man tās visas, visas dažas, kas man ir, stāv uz datora *desktopa*, un tad, kad vajag, nu, kaut kādas, kas man tur ir tās dažas, nu, viņas parasti man stāv, nu, tajā Start, kad viņu tur uzspiež to lodziņu, nu, tur principā viss. Es zinu, ja man kaut ko vaig atrast, es varu uzspiest meklētāju, ierakstīt, un man atradīs to programmu. Takā es viņas baigi nekādīgi, svarīgākās ir uz *desktopa* un vienkārši tad pārējās, es zinu, kaut kur viņām ir jābūt, es vienkārši ierakstu meklētājā un atrodu.

I: Kā tu izvēlies informāciju, kas atradīsies tev uz *desktopa*, un kas atradīsies vienkārši tāpatās?

MV: Ā. Pēc aktualitātes. Jo, nu, piemēram, es zinu, man uz dar..., nu, uz *desktopa* uzreiz ir sadalītas mapītes pa, pa darbiem. Nu, “Ķekaviņa” – tas ir skola, “Zīle” – tas ir kultūras nams, un tad ak..., protams, katrā gadā ir aktuāla gada JVLMA mapīte, un, un, un, un tad re kur, piemēram, man ļoti aktuāli, lai man nebūtu vēl simts reizes jāklikšķina caur mapītēm, diplomdarbs, kolokvijs, kas ir tāds aktuāls, kaut kādi deju svētki, kas tagad nāk, nu, tā ir atsevišķa mape, nu, takā uz *desktopa*. Nu, tā, nu, principā parasti jau arī tur viņš aizaug ik pa laikam, bet, nu, tad es ik pa laikam arī izdzēšu un sakārtoju, [*smejas*] lai nav tā, ka puse tur ir pilna ar kaut kādām mapītēm un vēl nezin ko.

I: Vai tev liekas, ka kādu no savām kārtošanas stratēģijām es ieguvusi no apkārtējiem?

MV: Nezinu. Man ir sajūta, ka nē, jo man, es nekad neaizdomājos, kā citi kārto savu informāciju, jo gan jau katram ir kaut kāda shēma. Nu, es vienkārši to vairāk pēc aktualitātes un tādām lietām, un tad es pat par to neesmu domājusi.

I: Nu, OK. Paldies.

Intervija ar Diniju Cīruli

Apzīmējumi

() slīpinātas iekavas – sejas izteiksmes attēlojums ar Messenger lietotnē piedāvātajām emociju izpausmes iespējām

“ ” pēdiņas – piešķirts un/vai izmantots nosaukums

[/] slīpinātas kvadrātiekvavas – skaidro vārdu nozīmi, stāstītāja žestus, emocijas

.. divpunkte – nepabeigts vārds

... daudzpunkte – nepabeigts teikums

I – Intervētājs

DC – Dinija Cīrule

Datums: 30.04.2018

Vieta: Rīga

Laiks: 13:21

Ilgums: 22:44

I: Dinij, ko tu zini par personīgo informāciju un viņas izmantošanu?

DC: Ām. Labs jautājums. Personīgā informācija. Nu, es rakstīju kursa darbu par šo tēmu, bet, ja atklāti, tad tieši, tieši teorētiski, ko nozīmē personīgā informācija, es īsti nezinu, Nu, tas ir viss, kas ir saistīts ar, laikam ar to, ko es uzskatu par vērtīgu sev, un tos takā pārvaldu.

I: Mhmm. Personīgā informācija ir gandrīz jebkura informācija, ko tu radi vai iegūsti, un izvēlies vē..., tālāk viņu izmantot jebkurā veidā. Pie personīgās informācijas pieder informācija kā atgādinājumi, audio un video faili, un citi faili, dokumenti, e-pasti, bildes, grāmatzīmes *browserī*, ē, plānotāja ieraksti, piezīmes, pat paziņojumi telefonā un citas lietas.

Un kāda elektroniskās ierīces, kur glabājas tava personīgā informācija, tu izmanto?

DC: Hmm. Elektroniskās ierīces? Nu, lielākoties tas ir dators un, un telefons.

I: Vai vēl kāda?

DC: Ja tā... Nu, es nezinu, ja tur var skaitīt modinātāju kā elektronisko ierīci, lai uzliktu modinātāju. *[smejas]* Tad varbūt.

I: Nu, nē. Kādu informāciju tu glabā datorā?

DC: Ām. Visu, ko vien var. Sākot ar bildēm, filmām. Beidzot ar tiem pašiem e-pastiem, ām, PDF failiem, grāmatām, visu, visu iespējamo.

I: Vai tu kārti filmas un video ierakstus atsevišķi, un bildes atsevišķi, vai viss vienkārši ir kopā?

DC: Nē, man ir svarīgi tas, ka, piemēram, tā katra, katra kategorija atrodas konkrētā mapītē tur bildes pie bildēm, filmas pie filmām, tur, es nezinu, atsevišķas mapītes “Bakalaurs” vai arī, es nezinu, tur bloga raksti vai kaut kas tāds. Nu, ka viņam ir jābūt savā vietā, lai sev viņus pēc tam varu atrast un neapjūku.

I: Un, ja tev ir, piemēram, studiju mape, vai tu dokumentus turētu kopā ar attēliem un video failiem, vai formātam ir nozīme?

DC: Par formātu es kaut kā īsti nedomāju. Man, piemēram, ja iet runa par pie mācībām, pieņemsim, pie bakalaura darba, tad man ir sadalīts, ā *[klusums]*, kaut gan jā, *Worda* faili, piemēram, ko es esmu pati rakstījusi, visi ir *Worda* faili, tie ir vienā mapītē, tad ir, piemēram, raksti, kurus, kurus izmantoju, piemēram, darbam, lai viņu tulkotu un pēc tam izmantotu savā darbā, viņi visi ir PDF faila un viņi ir atsevišķā mapē, un attēli, jā, un attēli ir atsevišķā mapītē. Nu, viss ir, viss ir atsevišķā...

I: Jā, un kāda informācija glabājas tev telefonā?

DC: *[klusums]* Tā. Man ir piezīmes, kur es vienmēr cenšos sev atgādināt, kas man jādara, tad man ir *Google* Kalendārs, ko es esmu ieviesusi nesen, jo man viņš sin..., es viņu, es ļoti izmantoju datoru, un tad es sapratu to, ka man patīk, ka man viss sinhronizējās caur telefonu datoru un datoru telefonu, un, jo pēdējā laikā notiek tik daudz lietas, ka es vienkārši aizmirstu, un tad es pierakstu tur, un man ir visur iespējamās vietās. Ām, kas vēl? Kāds bija jautājums? *[smejas]*

I: Em, kādu informāciju tu glabā telefonā?

DC: Ā. Bildes, dažreiz varbūt... Man liekas, man ir viena grāmata, kuru, kad ir laiciņš, es palasu, bet lielākoties ir attēli.

I: Vai tu kaut kā viņus kārti?

DC: Ā, nē. Es, es nē. Telefons kaut kā pats sadalījis, piemēram, es tur kameras attēli vai tur, ā, redīgēti attēli ar *Snapseed*, vai *Instagam* ievietoti, nu, kad viņš pats izveido savas mapītes. Jā.

I: Un vai tev ir kādi dokumenti vai mūzikas faili?

DC: Mūzikas faili vēl nav. Nav austiņas, nav mūzikas. *[smejas]*

I: Mhmm.

DC: Vienīgais, ko es varu pateikt, ka man telefons, ē, takā viņam ir savi, savas mapītes, kā viņš veido, piemēram, aplikācijas, un tad tas izveido atsevišķu mapīti, piemēram, foto un *editošana* takā, piemēram, rīki pie rīkiem, populārākās lietotnes ir atsevišķi, un tad ir tā.

I: Un kādas interneta vietnes tu regulāri izmanto?

DC: Mhmm. Tieši interneta vietnes vai arī tas skaitās kā aplikācijas?

I: Interneta vietnes.

DC: Interneta vietnes. *Pinterest* būtu top pirmā vieta. *YouTubs*, ā, kas vēl? *[klusums]* Tas laikam arī viss. Topā ir *Pinterest* un *YouTubs*.

I: Un kas tev pamudināja izmantot šīs interneta vietnes?

DC: Ām. *Pinterestā* tas, kas es tur varu smelties dažādas idejas, un par cik tagad ir dažādas idejas vasarai un turpmākajam gadam, tad es smeļos tur idejas, un, un man patīk taisīt tur tā saucamos "*Mood board*", kad tu saliec kopā visu, ko tu gribi, nu, to es fīri teorētiski daru tur. *YouTubs*. *YouTubs* ir milzīgs laika kavēklis, bet tur es skatos video, kas iedvesmo un kas vienkārši liek, eh, ir video, ko es vienkārši skatos, lai degradētos *[smejas]*, bet ir video, kur ir, kurus es skatos, lai iedvesmotos, lai paceltu savu ikdienu uz augšu, lai sevi, nezinu, tur kaut attīstītu un, un, un, un mēģinātu darīt tāpat.

I: Kā tu aizsāki viņas izmantot? Tu redzēji, ka citi izmanto, vai vienkārši pati iedomājies, vai par...

DC: *Pinterest* sākās, man liekas, aktīvāk studiju pirmajā kursā. Es nezinu, vai var tā teikt, bet kad bija garlaicīgi lekcijās, tad...

I: Kāpēc?

DC: Kāpēc?

I: Jā.

DC: Tāpēc, ka tajā laikā man bija grūti koncentrēties un es nesapratu pasniedzēju teikto, un tad es domāju, nu, kā tad, lai es šo laiku varu pavadīt vēltīgi, nu, nevis vēltīgi, bet, nu, efektīvi, un tad es domāju, *Pinterestā* noteikti kaut kas labs būs, jo es it kā iepriekš viņu ar biju lietojusi, bet ne tik aktīvi, un, ā, un tad, jā.

I: Tātad tu nebiji ietekmējusies no draugu izmantošanas vai kaut kā cita.

DC: Nē, nē, nē.

I: OK. Un kādas mākoņglabātuves tu izmanto?

DC: Mmm, *Google Drives*? Tas principā ar ir viss. Pēdējā laikā esmu domājusi par *Dropboxu*, bet līdz viņam kaut kā neesmu aizgājusi, jo tam īsti nav laika. Nē, nu, laiks ir, vienkārši es ī nesaprotu, ko tad man likt mākonī, ko nelikt mākonī, un tad...

I: Un kāda informācijas glabājas tavā *Google Drive*?

DC: Mmm. Visas lietas, kas saistītas ar mācībām. Amm, arī pāris attēli. Jā, jo ir gadījušās situācijas, kad, es nezinu, man izdzēsās vai arī kaut kādā veidā pazūd, es pati to arī nesaprotu, un tad es sapratu, nu, kad no tā laika vienkārši ir jāliek vismaz kaut kas, lai ir par piemiņu, nu, lietas kurs., varbūt pēc tam var noderēt.

I: Vai tu pati vi.. izvēlējes lietot *Google Drive* vai tā bija būtībā spiesta lieta?

DC: Mmmm, taka, kāpēc es izvēlējos *Google Drive*?

I: Jā.

DC: Nē, nu, tad, kad es uztaisīju gī.. to *Gmailu*, [*smejojies*] gī mailu, tad es kaut kā pašplūsmā sapratu, ka viņš piedāvā šo opciju, tad es viņu arī izmantoju. Un tā laika gatā... Nu, sākumā es viņu vispār neizmantoju, bet, es saku, es, kā bija divpadsmitā klase un studiju lie.., studiju gaitas, tā es viņu izmantoju biežāk.

I: Un kādus ārējos nesējus tu izmanto?

DC: Neesmu izmantojusi, bet apsveru ideju pa cieto disku.

I: Un *flešus*?

DC: Ā, nu, tādus, jā. [*smejas*] Jā, nu, es viņus izmantoju, bet es kaut kā uz viņiem īsti nepaļaujos, jo man ir gadījies, ka viņi pazūd, un tur ir bijis, bijušas gan manas bildes, gan, gan, gan dažādi, varbūt kādi faili, un tad es saprotu to, kad es kaut kur esmu atstājusi, bet es nezinu, kur man viņš ir, un tad tas man iedzen stresā, tad es labāk saprotu to, kad varbūt, kad tas *drives*, nu, mākonis, nav tik ļoti varbūt drošs, bet, nu, vismaz tas ir labāk, nekā pazaudēt *flešu* un uztraukties, ka varbūt kāds cits pie viņa ir tikš.

I: Un kāda informācija ir tavās *flešās*? Viņas ir vairākas?

DC: *Fleškas*? Man vismaz ir bijušas, man liekas, viņas piecas.

I: Un pašlaik?

DC: Pašlaik ir trīs. Āmm, vienā *fleškā* ir ļoti daudz bildes saliktas. Tā ir arī, kur ir bijušas prezentācijas, kaut kādi no otrā kursa tur darbi web lapās, nu, tādi vairāk kursam paredzētās lietas, prezentācijas, *Word* faili, PDF, nu, tā.

I: Un pārējās arī tas pats? Tāda paša veida faili?

DC: Jā, jā.

I: Un vai tu viņus kaut kā organizē, kārti?

DC: *Fleškās*, nē. Nē, nu, ja ir šausmīgi, šausmīgi daudz, tad man tāpatās ir bildes, PDF un *Words*, bet, nu, tad, kad, tad, kad man ir takā tāds steidzama lieta, es vienkārši viņu ielieku, un es viņu neorganizēju.

I: Vai viņi parādās kaut kādā konkrētā secībā pēc nosaukuma, vai pēc tipa, vai tilpuma, vai kaut kas tamlīdzīgi?

DC: Ja godīgi, neesmu ievērojusi. Es esmu redzējusi to, ka, piemēram, tur man ir attēli, PDF un *Words*, un viņš kaut kā saiet pats kopā, un, es teiktu, ka no sākuma, esmu ievērojusi, kad ir cipariņi, un tad laikam iet alfabētiskā secībā. Jā, tā varētu būt.

I: Tādā gadījumā, vai tev ir SD kartes? Kuras tu izmanto?

DC: Mmm, tikai fotoaparātam.

I: Un kādas viedtālruna lietotnes tu regulāri izmanto?

DC: *Instagram*, *Pinterest* un *YouTubs*. Un *Gamils*, *all the time*, nu, tā kā visu laiku.

I: Un kas tevi pamudināja viņas izmantot?

DC: Īsti neviens, vienkārši tas, ka gribās, ka tu esi, nezinu, ceļā, vai kad tu gribi sev kavēt laiku vai kaut ko tādu, nu, kad, kad es vienkārši varu viņas izmantot un skatīties, kas tur ir.

I: Tu viņas atradi un tā sāki izmantot vai kāda cita iemesla dēļ?

DC: Nē, es vienkārši, es zināju, ka tādas aplikācijas ir, un es viņas lejupielādēju un izmantoju.

I: Ē. Vai... Vai ir kāda interneta vietne, kurai tu pieej no vairākām ierīcēm?

DC: Interneta vietne. Mmmm, tad tās būtu e-studijas, e-studijas un LUIS no universitātes puses.

I: Un kādās publiskās vietnēs tiešsaistē tu glabā, organizē informāciju, piemēram, mūzika, attēli, blogi un tā tālāk?

DC: Publiskās vietās?

I: Jā.

DC: Tas ir takā, kā, kā, kā tas ir?

I: Nu, tas, kā saturs ir pieejams plašai publikai. Ne tikai tev, bet arī citiem.

DC: Es tā nevaru iedomāties.

I: Vai *Pinterest* tev ir publisks?

DC: Ā. Agrāk bija. Tad es sapratu to, ka cilvēki baigi vēro, ko es lieku un komentē par to, un man takā tas nepatika. Tad es vienu brīdi uztaisīju viņu slēptu, un, un tagad atkal es uztaisīju viņu redzamu, tāpēc kā es domāju, nu, labi, kāpēc man

viņu slēpt, nu, jā, ja iet runa par *Pinteresta* mapītēm, tad man viņas ir... Ir dažas, dažas, kuras ir publiskas, un dažas, kuras ir slēptas.

I: Un vai tu izmanto *WordPress*?

DC: Tīri teorētiski man viņš ir un man viņš eksistē, bet aktīvāks būs, es tā domāju, vasarā. Nu, tur viņš ir publisks. Agrāk bij tā tad, kad bija vairāk raksti, tad es viņus slēpu, bet tagad - nē. Tagad viss ir pieejams.

I: Vai tev ir *Spotify*?

DC: Jā, ir.

I: Un vai tu veido *playlistus*, un kā tu viņus kaut kā organizē?

DC: *Playlistes* man ir, jā. Nu, es tam esmu piešāvusies, es nezinu, kaut kādu gadu? Nu, tā. Tas nav baigi izteikti, nu, ir kaut kāda mūzika, kas man patīk, tad es viņiem uztaisu mapīti ar kaut kādu pirmās dziesmas nosaukumu un tad vienkārši veidoju līdzīga tipa mūziku vienā mapītē.

I: Un viņi ir publiski?

DC: Mmm, jā.

I: Un kā *YouTubā*, tu taisi *playlistus* tur?

DC: Nē. Nē, nu, takā nē, man ir *playlisti*, bet viņi nav pieejami. Teiksim tā.

I: OK. Un ko tu dari no interneta lejupielādētiem failiem?

DC: Man viņi stāv lejupielādēs no sākuma. Ā, un tad, kad es saprotu, ka viņš man ir vajadzīgs ilgtermiņā, tad es viņu ielieku atsevišķā mapītē.

I: Un ko tu dari ar failiem, kas, piemēram, pārnesti no *fleškas*? Viņi visi nokļūst kaut kādā vienā vietā, vai tu viņus sadali pa pareizo ceļu?

DC: Kaut kā tie *flešs* dati tā, kad pamatā viss stāv datorā, un tad es viņus izņemu un ielieku tur, un es viņus atpakaļ nelieku, tāpēc ka viņi ir vai nu vienreizēji varianti, kad man viņš ir vajadzīgs vienai reizei, ja ilgterm..., ilgtermiņā, nu, tad, tad – jā, es viņus organizēju, bet tas ir tikai attiecināms uz bildēm.

I: Cik bieži tu pārkārto failus savā datorā? Vai dzēs.

DC: Dzēšu es tad, kad saprotu, kad kaut kas neapmierina, tas ir diezgan bieži, ā, jo man kaut kā, ja iet runa, nu, es saku tieši par bildēm iet runa visvairāk, jo man nepatīk, kad man nav bildes pa datumiem, jo tad es gribu saprast takā, kas tajā laikā ir noticis, vai pa tematiem, tad es viņas kārtāju. Dzēst, es dzēšu tad, kad man viņi atkārtojās. Es esmu ievērojusi to, kad man bildes, piemēram, viena un tā pati bilde ir vismaz sešas, un es nesaprotu, kāpēc. Un tad, tad es viņas dzēšu ārā.

I: Un telefonā?

DC: Ām. Telefonā ir tā, kad, piemēram, es uzņemu bildes ar vienu programmu, es viņas lejupielādēju sa.. no programmas uz telefonu sanāk tā, un, ja es jūtu, ka viņas man ir vajadzīgas vai es gribu, piemēram, parādīt kādu bildi, es ielieku viņu *Instagramā*, kas attiecīgi, viņš arī telefonā uzreiz uztaisa atsevišķu mapīti "*Instagrams*", ām, un tālāk es viņu, ja man šī te bilde tiešām patīk, un es jūtu, ka viņai ir vērtība un tā tālāk, es viņu at.. sūtu tālāk uz *Google Drive*, bet es viņu tā, pašlaik es tā neesmu pieķērusies un kaut ko tur kārtāju.

I: Vai ir informācija, ka dublējās vairākās ierīcēs?

DC: Mmmm. Nu, tagad varētu teikt, ka jā. Piemēram, es no tēva datora paņēmu savas bildes uz *flešku*, tad man *fleškā* ir gan, gan tās bildes, gan arī datorā, un es tagad viņas lēnām veidoju uz *Google Drive*, bet es sapratu to, kad, kad ar to nepietiek, kad man vajag to *Dropboxu*, un tāpēc takā domāju par viņu, bet nedaudz vilcinās.

I: Kā tu izvēlies mapju nosaukumus?

DC: Tīri tematiski, piemēram, noteikti ir mapīte lielā "Bildes", un tad bildes tiek sadalītas, piemēram, es nezinu, vai nu tur "Tallina", "Helsinki", tur dzimšanas diena, tad noteikti ir bakalaura darbam, tad tur, piemēram, ir grāmatu, grāmatu bildes, tas sanāk tās attaisu grāmatas, raksti, un tad man ir bildes vai arī, piemēram, tur kaut kādi citi attēli vai diagrammas, kuras varētu iekļaut savā darbā.

I: Vai tev ir daudz apakšmapes?

DC: Es kaut kā cenšos tās nedarīt, jo viņas ir šausmīgi kaitinošas. Man nepatīk, ja ir mapīšu mapīšu mapīšu mapītes. Man tā, ka man galvenais ir bilde, un tad ir bildes, un tad, piemēram, tur bakalaura, un kad ir vismaz līdz divām mapēm, nu, kad ir, pieņemsim, bildes, un tad ir takā nākamā mape, ko sa.. tiek sadalīta tālāk.

I: Un *Pinterestā*, kā tu izvēlies *boardu* nosaukumus?

DC: Arī tīri teo.. tematiski, piemēram, tur ir bildes par ēdinu, mati vai arī tur kāzas, vai arī tur ā, ā, mājas vai virtuve, nu, es cenšos tīr.. tīri tematiski takā, ko es gribu tajā bildē, es koncentrējos uz kaut kādām bildēm, kuras mani saista, kuras man patīk, tās arī lieku visas vienā mapē.

I: Un vai tu organizē savus e-pastus vai kaut kā kārtoti?

DC: Mmm. Agrāk es kārtotāju, bet viņas man bija sadalītas par sociālie tīkli, tur kaut kāda galvenā iesūtne vai kaut kas tāds, bet man viņas sāka kaitināt, un bieži vien pierādījās tas, kad es nesaprotu, kurā vietā aiziet kurš mans e-pasts, un bieži vien es e-pastus neizlasīju, kaut gan man viņi bija jāizlasa, un tad es sapratu to, ka labāk, lai viss nāk vienā katlā, tad es saprotu to, kad, nu, kad labāk, lai nāk viss e-pasts, es viņus izdzēšu, nekā, kad, kad ir kaut kādās mapītēs, un es pēkšņi nevaru viņu atrast vai arī kaut kā, kaut kā tā.

I: Un tu minēji, ka tu izmanto *Google* Kalendāru, vai tu izmanto kaut kādu krāsu shēmu, lai atzīmētu dažādus ierakstus vai tamlīdzīgi?

DC: Ē. Nu, pašlaik vienīgais, kas man ir, tas ir takā dzimšanas dienas, tad ir, man liekas, zaļā krāsā. Nu, ir kaut kādas krāsas, jā, bet es vēl neesmu piešāvusies, tikai nesen sāku to.

I: Tu minēji piezīmju izmantošanu telefonā.

DC: Jā.

I: Kā tu organizē šīs piezīmes, ja tu organizē?

DC: Viņas neorganizējas, vienkārši tas ir takā piezīmju raksti piezīmju, un vienkārši viņi sanāk pēc datumiem takā pirmā un pēdējā. Tas, tas arī viss.

I: Vai tu viņas dzēs vai atstāj un turpini rakstīt?

DC: Ā. Vakar es sevi pieķēru pie domas, ka es viņas izdzēšu, nu, jā, kad ir tās, kas ir vajadzīgas, tās atstāju, bet pārīs es izdzēšu.

I: Un kā ar paziņojumiem telefonā? Kad viņi atnāk, vai tu viņus uzreiz notīri, vai pēc izvēles atsk.. paskaties dažus?

DC: Ā. Nu, tā. Tas, piemēram, ar *YouTube*, es bieži vien viņus vienkārši nolieku nost, jo man kaitina, kad viņi ir. Es vēl kaut kā neesmu sapratusi, kā lai viņus noņem nost. Bet, piemēram, ja iet runa par Messenger vai, vai kaut kādiem e-pasta paziņojumiem, tad es viņus lasu uzreiz. Paziņojumi par *Pinterest* un *YouTube* es vienmēr *swipoju* nost.

I: Vai tu kaut kā organizē lietotnes un programmas?

DC: Nu, telefonā – jā. Man viņi ir atsevišķi, piemēram, “Rīki”, tad tur ir, tur, man liekas, ir... [*klusums*] Tur ir atsevišķi, tur ir kalkulators un skaņu ierakstītājs, un viss pārējais, tad ir populārākās lietotnes, kas bija it kā telefonā iestatīts tur, kur ir *Youtubs*, *Instagrams* un viss pārējais, un tad jaunākais ir fotogrāfijām, kur ir tur dažādas, ā, *editošanas* iesp... nu, lietotnes, kuras es izmantoju ikdienā.

I: Un kā ar programmām datorā? Vai viņu saīsnēm?

DC: Ā, saīsnēs... Nu, man ir tās, kuras es izmantoju, galvenokārt, ikdienā, tas ir *Spotify*s, tas *Fire...*, *Fire* kaut kāds *Fox*, laikam [*smejas*], ā, *Wrods* u..., *Words* un *PowerPoints*. Pārējais ir tīri teorētiski mapītes.

I: Mhm. Un kā tu izvēlēties to, kas ir uz tava *desktopa*?

DC: Ā, izvēlos to, kas ir svarīgāks vai arī takā, kad ir, lai es ieraugu un saprotu to, ka tas ir jādara, vai arī, piemēram, vai arī tas, ko es ikdienā klausos.

I: OK. Nu, tad paldies!

Intervija ar Lieni Lāsi

Apzīmējumi

() slīpinātas iekavas – sejas izteiksmes attēlojums ar Messenger lietotnē piedāvātajām emociju izpausmes iespējām

“ ” pēdiņas – piešķirts un/vai izmantots nosaukums

[/] slīpinātas kvadrātiekvavas – skaidro vārdu nozīmi, stāstītāja žestus, emocijas

.. divpunkte – nepabeigts vārds

... daudzpunkte – nepabeigts teikums

I – Intervētājs

LL – Liene Lāse

Datums: 27.04.2018

Vieta: Ķekava

Laiks: 15:33

Ilgums: 22:18

I: Ko tu zini par personīgo informāciju un darbībām ar to? Vai arī, kas tev liekas, kas ir personīgā informācija?

LL: Personīgā informācija. Ā, nu, personīgā informācija jebkas, kas saistīts ar manu id.. identitāti, kā teiksim, personīgā informācija, protams, pa.. pats pamats, teiksim, tur personas dati vai kaut kas tāds, bet, nu, tas var aiziet tālākā līmenī kā mana, par manu ģimeni, tālāk mana dzīves vieta, lokācija un tāda personīgā informācija. Tas un, un, ja pat vēl tālāk skatās, tas būs tas pats *Facebooka* profils, tas, tas personīga informācija var aiziet tālu. *[smejas]*

I: Jā. Tieši tā. Personīgā informācija ir būtībā viss, ko tu radi vai ko tu iegūsti un tālāk izmanto informācijas ziņā. Pie tiem ietilpst atgādinājumi, atsauces, grāmatas, grāmatzīmes, arī grāmatzīmes mājas lapām, kas ir pārlūkprogrammā, e-pasti, fotoattēli, programmas, paziņojumi, ziņas un tā tālāk. Būtībā ļoti daudz informācijas ir personīgā informācija.

Un kādas elektroniskās ierīces, kur glabājas tava personīgā informācija, tu regulāri izmanto?

LL: Telefons, protams. Ā, dators. Ām. Elektroniskās ierīces, kas vēl? Un varbūt planšetdators, bet tas ir tāds ļoti nosacīti. Tur var būt pāris PDF faili, kas var būt baigi tajā brīdī svarīgi, bet tagad nav vairāk tik aktuāls. Jā. Pamatam pamatos tas ir telefona un, un, un dators.

I: Un kādu informāciju tu tajos glabā?

LL: Nu, telefonā tas ir vairāk saziņ.. saziņas līdzekļiem. Tas, teiksim, ir cilvēka numuri un varbūt kāda svarīga, un, protams, es arī e-pastu varu skatīties savā telefonā varbūt, ja man ir kaut kāda svarīga informācija, kas man ir nepieciešama kaut kur, kur man dators nav pieejams, tad es, pieņemsim, lejupielādēju šo dokumentu telefonā, un tad viņš man vienkārši ir ātri pieejams, bet tā vairāk tas ir kontaktiem un saziņai, bet datorā, protams, ir viss, kas ir par un ap, par un ap skolu un personīgo, personīgo informāciju, kuri ir faili, sākot ar Word un beidzot ar PowerPoint un tādām lietām. *[smejas]*

I: Tad vai tu telefonā kārtoti kaut kā konkrēti šo informāciju vai atstāj to telefona ziņā?

LL: Nē, es nekārtoju. Es vienkārši, es, es, nu, man tur nav tik daudz failu, kad es nevarētu, nu, man viņus viegli pārskatīt ir arī tāpat, tad es varu orientēties tīri arī pēc telefona izvēlētajiem iestatījumiem, kā viņš viņus saglabā.

I: Un kā ar datoru? Ir kaut kādas īpašas metodes dažāda informācijai?

LL: Ām. Nu, ja saista ar skolu, tad es esmu izveidojusi neskaitāmas mapes, kas ir katram studiju kursam attiecīgi, un tur ir saglabātas, teiksim, PowerPoint prezentācijas, *Excell* faili, jebkas, kas saistīts ar to konkrēto kursu, bet, teiksim, tāda mape kā “Lejupielādes”, tur ir vienkārši viss kopā. Tur nepastāv nekāda, nepastāv nekāda takā kaut kāda sistēma vai kaut kas tāds. Tur vairāk, vairāk tādi, bet arī, teiksim, kaut kādi vispārēji dokumenti, kas nav nekur konkrēti piesaistīti, es neveidoju konkrēti atsevišķas mapes, bet tas ir vienkārši tā - viens kau.., kau.. konkrēti vienkārši “Mani dokumenti”, un tad tur vienkārši ir dokumenti.

I: Mhmm. Un kā ar interneta vietnēm, kuras tu regulāri apmeklē, izmanto?

LL: Mmmm. Tas ir takā sociālie tīkli? Interneta vietnes kā, teiksim, ziņu portāli?

I: Sociālie tīkli, zinu portāli, jebkura vietne, kas satur būtībā informāciju.

LL: Mhm, mhm, un tad tas noteikti, katru dienu es noteikti apskatos savus e-pastus, kas ir, nu, jā, kas ir pamatā. Pamatā trīs galvenie e-pasti, kas man ir, kas ir ar skolu saistīti, un divi, kas personīgie. Ā, tad jau sociālie tīkli, kas būtu *Facebooks* un, jā, nu, ziņu portāli, tas tā izskriet cauri galvenajām ziņām varbūt reizi dienā, reiz., reizi divās dienās, kaut ka tāds. Tie jau tie būtu galvenie.

I: Un kādu e-pastu to sistēmu tu izmanto?

LL: Ā. Tu domā takā *Gmail*, *Inbox*?

I: Jā.

LL: *Gmail*, kas ir skolas e-pasts, *OutLooks*, kaut kas tāds saucās kaut kā, tas, tas kopējais, tas un *Inbox*.

I: Mhm. Un vai tu kaut kā kārto e-pastu?

LL: Nē.

I: Tātad, kā atnāk...

LL: Kā atnāk, tā es vienkārši, ja, ja ir kaut kas ar to jādara, tad es vienkārši atbildu vai, vai kau..., kaut ko daru, bet, ja, ja nē, tad es, es ne..., es ne.. kaut kādas īpašas darbības neveicu vai kādu kārtošanu mapēs vai kaut ko tādu – ne.

I: Vai tu pieej šīm vietnēm no vairākām ierīcēm?

LL: Jā. No telefona un no datora.

I: Visam?

LL: Nē. Ē, nu, *Gmailam* un *OutLookam* es pieeju no datora un no telefona, bet *Inboxam* lielākoties no datora, jo tur e-pasti ir tādi, kur man burtiski jāieiet vienreiz, divreiz mēnesī, kur es zinu, ka man tajā brīdī jāsamaksā rēķins vai kaut kas jā..., jāatmaksā, bet es, protams, viņu pārbaudu katru dienu, bet, nu, tas, tas nav man speciāli nepieciešams, lai caur telefonu ietu. Es vienkārši zinu, kad ap tiem datumiem man būs jāveic rēķina maksājums, bet es vienkārši caur datoru to izdaru. Nu, tā ir.

I: Kas tevi pamudināja izmantot šīs vietnes?

LL: Ā, *OutLooks* tieši skolas dēļ, jo tas, tas bija skolas, tas... Tur es nevaru ietekmēt, tas vienkārši ir skolas e-pasts. Ā, *Inbox* tikai tādēļ, ka tas bija mans pirmais e-pasts ir. Tur vienkārši tā, tas ir līdz šim ir tā arī palicis, un kaut kāda informācija tāpatās tur tiek saņemta. Un *Gmails* man ir taka jaunākais e-pasts, bet, ja man jāsaka, kāpēc es tieši pierēģistrējos *Gmailam*, kāpēc man vis... Es pieļauju, kaut..., tad, kad, kad, kad pierēģistrējos, bija kaut kāds iemesls, kāpēc man bija vajadzīgs *Gmails*, bet es tagad nepateikšu, kād..., kāds bij tas [*smejas*], kād..., kāds [*smejas*] bij tas iemesls.

I: Nebija tā, ka apkārtējie izmantoja, un tu arī vienkārši gribēji izmēģināt vai būt viena no pārējiem?

LL: Iespējams? Es, es tiešām nez.. Nē, nu, tas, tas noteikti ir kaut kāds ietekmējošais faktors, jo tagad, tagad pārsvarā visiem ir. Ja tu kādam paprasi e-pastu, visiem *Gmails*. Lielākoties. Ā, bet va..., vai... Viens iemesls varētu būt tas, kad es arī izmantoju *Google Drive*, un tad tas, es vienkārši zināju, ka tur ir viegli, ka tur var uzglabāt, tas, šis mākonis saucamais, ja? Ā, tu tur vari uzglabāt, teiksim, bildes, dokumentus un tā tālāk, un tas arī ir, ko es izmantoju, tā teikt, no tiem *Google* servisiem. Nu, takā es pieļauju, ka arī tā ietekmē varbūt tas man bij arī tāds iemesls, kāpēc sākt lietot *Gmailu*.

I: Vai tu vēl kādu mākonģlabātuvi izmanto?

LL: Mmm, *Google Doc...*, *Documents*? Man liekas, tā tas saucas – *Google Docs*. Kaut kas tāds, bet es nezinu, vai t..., kā viņš iet kopā takā, nu, ka vienkārši tur *onlinā*, kad tev nav jābūt uz datora saglabātam failam, bet, pieņemsim, viņš tev ir tajā *Google Docs* vai *Google PowerPoints* arī saglabāts, un tad tu vari taka *onlinā editot*, to es esmu pāri reizes lietojusi, bet vai kādu citu? Njā, tas *Gmails* un *Google Drives*. Tas, tas arī ir, jā.

I: Un kāda informācija glabājas tavā *Google Drivā*?

LL: Fotogrāfijas un, ē, pāris dokumenti. Jā. Liel..., lielākoties fotogrāfijas.

I: Vai tu fotogrāfijas un dokumentus liec atsevišķi, vai viņi visi kopā stāv?

LL: Nē. Atsevišķi. Viņi ir dokumenti, kas ir, nu, burtiski tur atsevišķi dokumenti un kas stāv, tur vienkārši viņi glabājas. Un tad ir bildes, kas ir, kas ir, kas ir p.. Vot tajā brīdī, kad viņas ir sa..., sa.. katra, katra pa fold..., ē, šajā mapītē katrā ar nosaukumu tā vieta, tā vieta, jā. [*smejoties*] Tur gan, tur gan ir viss sadalīts, tur nav tā kā viena viss ir lielā vietā. [*smejas*]

I: Tad tu nosauc mapes pa vietām?

LL: Jā. Kā, nu, pilsētām vai, vai, nu, attiecīgi, kur es esmu bijusi, vai, nu, tas i tādā veidā, jā.

I: Mhmm. Un kas tevi pamudināja *Google Drive* izmantot, vai tas bija vienkārši ko, ko vienmēr piedāvā?

LL: Ammm, es... Ir, ir tā, kad es lielāko daļu bilžu un tādas lietas uzglabāju datorā un *flešā*, bet es izdomāju, nu, arī es nenēsāju katru reizi datoru līdzī vai nenēsāju katru reizi *flešu* līdzī, un tad arī tāpat, kā man telefonā ir *Google Drive* pieejams, tāpat man arī šeit datorā ir pieejams, un tad vienkārši vieglī operēt, ja, nu, nu, teiksim tā, ja es tur katru dienu skatos tās bildes, bet, nu, tādā veidā vienkārši viņas ir pieejams vai vienkārši aizsūtīt kaut ko, vai tas daudz ātrāk notiek, nekā pēc tam atcerēties, o, man jāatnāk mājās, jāapskatās *flešā* tur no tās, no tās, no tās mapītes man jāpaņem tā bilde vai kaut kas tāds. [*smejoties*] Takā tas ir audz efektīvāk.

I: Vai tev ir vēl kādi ārējie datu nesēji?

LL: Mmmm, nē. Tas ir *flešs*, *Google Drives* un dator..., datoratmiņa. Tas ir, man liekas, nu, tas...

I: Viens *flešs*?

LL: Mmm, vi..., vispār [*smejas*], vispār [*smejas*] viens *flešs* man ir tāds, kur ir tikai bildes, un tad ir otrs *flešs*, kas man ir paredzēts tieši skolai, kuru es izmantoju, ja man, pieņemsim, ja man prezentācijas, es prezentāciju no *fleša*, tur es, jā, tad tas man, jā, man ir divi *fleši*. Galvenie takā, viens, kas man tīri tiešam tikai priekš mācībām, tur vispār nekāda cita informācija principā nav, un tad otrs, kas ir, tur ir tikai bildes, nekā cita nav. Ir tikai bildes. [*smejas*]

I: Un SD kartes nav nekādas?

LL: Ā, man ir bijušas, bet es...

I: Tu viņas neizmanto.

LL: Jāa.

I: Un kādas viedtālruņa lietotnes tu regulāri izmanto?

LL: Viedtālruņa lietotnes tu domā takā aplikācijas?

I: Jā.

LL: Ām, *Facebooks*, *Messengers*, es nezinu, vai tas iet kopā vai tas viens pats ir. [*smejas*]

I: Nu, jā. Tas nav īsti skaidrs. [*smejas*]

LL: Amm, *WhatsApps*.

I: Mhmm.

LL: Mmmm, [*klusām*] kādas vēl lietotnes es lietoju? [*klusums*] Jā, man telefonā ir ļoti maz atmiņa takā. [*smejas*] Sākas ļot.. [*smejas*] Tur sākas nepieciešamība iz..., iz..., redzēt kur, kur prioritātes takā izvirzīt. [*smejas*] Takā es neizmantoju tādu vietni takā *Instagrams*, jo man pašai viņš, vienkārši nav *Instagrams*, takā to es neizmantoju. Ā, vai arī kaut kādu *Twitteri* vai ko tādu, tādas lietas arī neizmantoju. Mmm, kas man vēl telefonā? Jā, nu, tad, kad tas vairāk bija aktuāli, tad es izmantoju aplikāciju, kas ir priekš, lai iegādātos autobusa biļetes, kad es biju ārzemēs, tad vienkārši, iegādājoties autobusa biļetes, tev vienkārši caur telefonu, tad vienkārši tev nav jāprintē ārā, tad tas tajā brīdī bij aktuāli, to es izmantoju aktīvi, kas vēl ir tāds, kas, ko es šobrīd izmantoju [*klusums*] Nē, nu, kas ir standarta aplikācijas, kas ir telefonā – kontakti, īsziņas un kamera, un kaut, kaut kādās tādas lietas varbūt. Nē, vairāk nekas tāds.

I: Vai kaut kāds piezīmju lietotne ir?

LL: Ā. Tāda takā *memo*? Jā, to es izmantoju.

I: Ā, vai... Vai tevi kaut kas pamudināja lejupielādēt *Facebook* aplikāciju?

LL: Man viņa bija telefonā, jā.

I: Ā, jau bija.

LL: Jā. [*smejas*]

I: OK. Un kā ar piezīmēm, kā tu viņus, tu viņus kaut kā kārtu vai viņas dzēs regulāri?

LL: Es... Es viņas... Es kaut ko esmu kaut kad dzēsusi ārā, jo vienkārši, pieņemsim, kaut kāds datums, kas man jāatcerās, ka tajā dienā man ir jābūt tur un tur, un tad tas datums ir pagājis, un man vairāk to informāciju nav, nav nepieciešama. Bet tādā veidā, ka es vienkārši, ja tur ir kaut kāda svarīga informācija, tad es vienkārši, nu, nav tā, kad es uzrakstu un tad vienkārši saglabāju kaut kā mistiski, bet es teiksim uzrakstu konkrētu nosaukumu tur kaut kas, pieņemsim, tur, es nezinu, vienalga kaut kāds konkrēts nosaukums, lai es zinu pēc tam takā, o, jā, tas saistīts ar to, un tas ir tā, un tā ir tā, tā, tā atgādinājums, vai tā *memo*, kur, kur, kur, kurā man ir jāpieraksta kaut kas klāt vai kaut kas tāds tur ir.

I: Un ir kādas publiskas vietas tiešsaistē, kur tu glabā vai organizē informāciju, piemēram, mūziku, attēlus vai blogus?

LL: [klusums] Tikai tas pats iepriekšminētais *Google Drive*, kur ir, kur ir foto. Tā citādāk...

I: Ē, mūzikas atskaņošanai *YouTube* vai, vai *Spotify* neizmanto?

LL: Ā, es izmantoju *Spotify*. Jā. [smejas] Jā, tādā gadījumā es izmantoju *Spotify*, bet es izmantoju viņu tikai datorā, es neizmantoju viņu nekur citur. Bet, ē, tur, nu, jā, ja pa kaut kādu kārtošānu vai kaut ko tādu, tad man ir, teiksim, *Spotify*ā vienkārši mūzika, un es ne..., ne..., nekārtoju tur, teiksim, atsevišķi, teiksim, pa žanriem vai pa kaut kādiem gadiem, vai pa kaut ko tādu. Vienkārši ir *playlists* ar mūziku un... Ā, tā, *YouTubā* man arī ir tas *YouTube* konts vai, kā to saka. Tur man arī ir *playlists* takā...

I: Tu pati taisi *playlistus* vai, vai izmanto jau radītos?

LL: Es vienkārši uztaisu takā *playlistu* ar nosaukumu, un tad es vienkārši visu laiku pievienoju dziesmas, bet tur nav, tur nav nekādi takā varbūt kaut kāda konkrēta sistēma, ka vot tajā *playlistā* es pievienošu to dziesmu, citā citu, bet, pirmkārt, man ir tikai viens *playlists*, takā tur es vienkārši pievienoju visas dziesmas pēc kārtas.

I: Un secība ir svarīga vai viņa vienkārši pēc pievienošanas?

LL: Nec. Vienkārši pēc pievienošanas, jo tad arī, tad man arī kaut kādā veidā vieglāk atcerēties, kad, pieņemsim, zinu, kad es nesen pievienoju to dziesmu, bet kāda cita dziesma, viņa ir, es viņu pievienoju, teiksim, pirms divām nedēļām, un tad es zinu, ka viņa nebūs tu pašā augšā, pieņemot, ka tur autors var būt kaut kāds, bet, ja tas ir pēc datuma, kad es esmu pievienojusi, tad ir vieglāk, tā teikt. Nav, nav tik tālu varbūt augšā *jāskrollu* vai kaut kas tāds, tāda veida.

I: Jā. Un ko tu dari ar no interneta lejupielādētiem failiem? Kur viņi nokļūst sākotnēji? Vai tu veic kaut kādas papildus darbības?

LL: Ā. Nu, datorā viņi nokļūst, nokļūst mapītē "Lejupielādes", bet tad es arī visbiežāk viņas tur paliek. Ja, piemēram, ā, tie ir kaut kādi faili, kuriem ir kaut kāds automātiski ģenerētais nosaukums, kaut kāda tur burtu un ciparu kombinācija, nu, tad es viņu pārsaucu pēc kaut kāda sava nosaukuma, kur es zināšu, kad tas ir tas fails, un es atpazīšu viņu. Bet citādāk – nē. Es nekādīgi... Es pat arī, pat, jā, pat vi..., bieži viņus nepārvietoju. Tur viņi arī turpat paliek, jo visbiežāk tie faili ir tādi, kas man ir vajadzīgi uz to mirkli un varbūt kaut kādus tuvāk tuvākajā brīdī, bet tad visbiežāk viņi turpat arī paliek.

I: Un kā tev lejupielādes mape ir kārtota? Kādā secībā ir faili – pēc datuma vai nosaukuma?

LL: Pēc datuma. Pēc datuma.

I: Pēc datuma.

LL: Jā, jaunā takā, teiksim, kaut kas, ko es tagad nolādētu būtu pats pirmais, un tad kaut kas, kas ir pats, pats vecākais, viņš būs pašā apakšā.

I: Un kā ar mapēm datorā vai *fleškās*? Tur arī ir pēc datuma vai pēc nosaukuma, vai kaut kā cita?

LL: Mmmm.

I: Vai tur tu neregulē neko?

LL: Man lie..., es pieļauju, ka *flešā* man ir, *flešos* man ir man ir informācija pēc, pēc alfabētiskā, alfabētiskā secībā sakārtots. Es pieļauju, ka jā, jo es zinu, kad vienā no tiem *flešiem* pirmās mapes ir ar gad..., gada nosaukumiem, tad visticamāk tas ir, tas ir takā, nu, pēc alfabēta, bet pārējos, nē, lielākoties es tā baigi neiespringstu, lai es kaut ko, kaut ko pti modificētu vai kaut kādus tos iestatījumus, lai būtu pēc kaut kādiem konkrētiem faktoriem, kā viņš viņus tur maina vai kaut kādas tādas lietas. Eju, kā ir. [smejas]

I: Mhm. Un kā ar datiem, kas pārnesti no cita nesēja?

LL: Tu domā...

I: Nu, no *fleškas* pārkopēti uz datora.

LL: Ā. Amm. Parasti man sanāk otrādi. Sanāk no datora pārkopēt uz *flešku*. Nu, teiksim, teiksim man datorā tur ir kaut kāda PowerPoint prezentācija, kas man jāprezentē skolā. Es viņu pārkopēju uz *flešu*. Tādā veidā, bet otrādi es, man liekas, tā nedaru. Nua, nē, gan jau kaut kad ir bijis, kad tā jādara, bet tas, tas nav nekas tāds... Tad, jā, nu, viņš, pieņemsim, tiek iekopēts kaut kādā konkrētā mapē, nu, kad varbūt, ja nepieciešams nomainīt nosaukumu, bet citādāk es, es nekādīgi nepierakstīšu klāt "no *fleša*" vai kaut kas tāds. [smejas]

I: Un kad tu pārkopē, tu saliki konkrētā mapē vai vienkārši pārkopē precīzi kā ir datorā?

LL: Ā, takā, ja es, pieņemsim, pārkopēju no, no datora uz *flešu*?

I: Mhm.

LL: Tad jā, tad es tur, ja, pieņemsim, manā *flešā*, kas ir ar skolu saistīts, tur, tur, man liekas, ir kaut kādas divas, trīs mapes, bet es pat tās mapes neizmantoju, tur vienkārši ir konkrēta informācija kaut kāda no iepriekšējiem gadiem, bet viss, kas man ir kaut kāda tekoša informācija, kas man ir tagad bijusi vajadzīga vai pēdējo mēnešu laikā ir bijusi, es viņu vienkārši iekopēju pašā, nu, teiksim, pirmais, kā tu atvēris takā *fleša* mape, tad tur viņi visi ar tie faili būtu

I: Mhm. Un cik bieži tu pārlūko vai dzēs, vai pārorganizē failus?

LL: Tas irā, teiksim, failus gan datorā, gan e-pastos, visur?

I: Jā, visur, visur.

LL: Ām, e-pastos es diezgan bieži, nu, neteiksim, diezgan bieži, nu, daudz vairāk. Es d., e-pastos es daudz vairāk un daudz biežāk, teiksim, izeju cauri tur, teiksim, tur kaut kādi, kas nāk, tur kaut kādi, kur tu vienkārši es., es., es., esi pieteicies, kur tev nāk kaut kādi e-pasti tur akcijas tur vai akcijas šiten, tad es tādus dzēšu ārā. Tas, tas notiek daudz biežāk nekā dat., datorā, ā, nu, telefonā arī diezgan bieži dzēšu ārā kaut kādas vai arī, pieņemsim, no telefona es dzēšu ārā kaut kādas bildes, kuras es zinu, ka es esmu *pārtransferējusi* uz datoru vai uz *Google Drive*, tad es arī bieži vien viņas izdzēšu ārā, bet pašā datorā es tā baigi, baigi... Var.. varbūt, ka, teiksim tā, viss, kas ir saistīts ar skolu, beidzoties semestrim, tad es varbūt, tā teikt, saorganizēju vairāk, bet citādāk baigi – nē. Visvairāk tas ir e-pastos, kur es izeju cauri bieži vien vienkārši e-pastiem tāds un tad izdzēšu ārā.

I: Kāda informācija dublējas tev vairākās ierīcēs?

LL: Mmm, nu, tas... Jā, nu, tie kaut kādi, kaut kādas tās pašas fotogrāfijas, kas noteikti dublējas telefonā un datorā, bet, nu, jā, kā es pirms tam teicu, es lielu daļu, pieņemsim, izdzēšu no telefona tūri dēļ atmiņas un tad vienkārši novietoju to, ievietoju tur *flešā*, datorā, *Google Drivā* un tādās vietās, bet, kas vēl dublējas... Jā, visticamāk kaut kādi nolādētie faili, kas ir vienkārši tajā brīdī bijuši nepieciešami, man l., ka man ērtāk viņš telefonā, nevis, ka viņš tikai datorā ir vai, nu, kaut kā, teiksim, teiksim, tās pašas biļetes, vai arī, kad, pieņemsim, es zinu, kad man viņas būs ērtāk, ja viņas būs telefonā, bet tas arī, teiksim tā, katram gadījumam nolādēju viņu datorā, kad man vajag, vienkārši tas fails ir pieejams.

I: Mhm. Un kā tu izvēlies mapju nosaukumus? Tu minēji, pēc vietas un pēc gada. Vai ir kaut kāda sistēma, ka ir gads, tad apakšmapes ir pēc vietas un tad tālāk?

LL: Man visbiež... Lielākajā gadījumā man nebūs apakšmapju. Man būs tikai galv..., nu, teiksim tā, viena mape, kur, teiksim, rakstīts ir, teiksim, "Rīga" [*smejas*], piemēram, un tad tur sāksies, piemēram, vai bildes faili vai kaut kas tāds. Man, man nav... Nu, labi, es nevaru teikt, ka nav. Varbūt man ir kaut kāda vieta, kur ir kāda apakšmape, bet, nu, tas ir deviņdesmit procentos gadījumu man ir tikai kā viena galvenā mape un tad vienkārši ir nosaukums, teik., nu, jā, teiksim, pēc, es nezinu, kā ī., jb., es pieļauju, kad, ja tas ir pēc gada, ē, nu, teiksim, tur, es nezinu, "2017. gada vasara", piemēram, ja? Tas nozīmē, kad es tur varbūt... Tas ir domāts, ka tas, nu, tur nevar aptvert, teiksim, ar vienu nosaukumu kā pilsētas nosaukumu vai, teiksim, vai kaut ko tādu, tad es vienkārši zinu, o, jā, 2017. gada vasara, un tad es vienkārši takā vairāk, vairāk aptveroša lieta, bet, jā, tad, pieņemsim, tas ir pa bildēm, tad tur vis..., visbiežāk būs pēc, pēc vietas, pēc vietas nosaukuma, bet, ja tas ir iespējams, kad, teiksim, arī ar skolu saistīts, tad tas būs pēc studiju kursa nosaukuma, tad, teiksim, nu, "Grāmatvedība", nu, kaut kas tāds apmēram. Bet, pa..., pārējā informācija tad vairāk, jo, pieņemsim, arī tādā e-pastā es arī netaisu nekādas mapes, tad es, kaut arī es varētu, teiksim, taisīt tādas atsevišķas mapes, teiksim, kas ir tur tādi e-pasti, tādi e-pasti, tur, es nezinu, rēķini vai vienlga kaut kas tāds, bet - nē, es tā baigi ne..., nedaru.

I: Vai tu atdali kādus failus pēc fiziski, kas glabāsies tev tieši uz *desktopa*?

LL: Ā. Jā. Man irā fa., nu, man irā pāris mapes, kas man glabājas uz *desktopa*, bet, nu, tas ir tādas... Varbūt viņas nesatur tik svarīgu informāciju, es vienkārši, tas bija, tā teikt, ātrākais veids, kur vienkārši viņas ātri iekopēt, bet, ā, jā. Man ir arī atsevišķi faili, kas man glabājas uz *desktopa*, kas ir vienkārši, nu, teiksim, kaut kādas, nu, teiksim, kaut, kaut kāda konkrēta bilde, kurai, kur es zinu, ka es gribu nomainīt *Facebookā* [*smejas*], piemēram, tad es vienkārši n.. iekopēju uz *dektopa*, lai es zinu, ka, ā, jā, tā ir tā bilde, nevis iet cauri mapei un meklēt to konkrēto bildi. Vienkārši iekopēt viņu uzreiz *desktopā* vai arī, teiksim, kas man vēl uz *desktopa* ir? Ā. Man liekas, man ir trīs faili, jā, pieņemsim, CV, motivācijas vēstule, ko es vienkārši bij aktuāla pirms tam, un tad vienkārši, lai ātri varu pārlūkot, lai nav jāiet cauri tur visiem dokumentiem vai kaut kas tāds, tad es vienkārši ātri no turienes paņemu, ievietoju, pievienoju kaut kur.

I: Vai tu grupē kaut kā programmas vai saīsnes? Vai vienkārši viņas atstāj?

LL: Ā, uz *desktopa*?

I: Jā.

LL: Tā kā viņas arī ir. Es, es tur nē. Es neko tur n...

I: Un aplikācijas telefonā?

LL: Nē. Ā, nu, viņas, man viņas, teiksim, man ir grupētas tā laikam skaitās takā mape vai kaut kā, ka, teiksim, visi, kas ir ar *Google* saistītie, nu, teiksim, *Google Maps*, *Google Drive*, *Gmail* un kas vēl ir zem takā, zem vienas mapes, kaut kā tā varētu teikt. Un, kas vēl? Ā. Es pieļauju, ka, man liekas, arī ir sadalīts takā, teiksim, *Word*, *PowerPoint*, *Excell*, tas arī ir zem vienas mapes, bet pārējais... Tur nav tik daudz aplikāciju, lai es varētu tur speciāli tur iedalīt tur kaut, kaut kā sociālajiem tīkliem tu kaut kas tāds, tad man vienkārši viss pārējais paliek tā.

I: Vai tu izmanto elektronisko plānotāju vai kalendāru?

LL: Nē.

I: Mhm.

LL: Galīgi nē.

I: Un kā ar paziņojumiem, kas atnāk telefonā? *Notifications*. Vai tu viņus dzēs uzreiz vai arī sa.. pagaidi, kamēr visu esi apskatījusies?

LL: Ām. Teiksim, visbiežākie *notificationi*, kas man pienāk, tas ir tas pats *Gmails*, *WhatsApps* vai *Messengers*, tas, tas būs visbiežāk, un tad, ja, pieņemsim, tas irā *WhatsAppā* vai *Messengerī*, tad jā, tad es, ja man ir iespēja, es uzreiz atbildu, ja nē, tad es, nu, teiksim, ēm, teiksim, kad *notifications* parādās augšā, nebūs tā, ka es viņu neīrīšu uzreiz, es vienkārši atstāšu tikai tāpēc, ka es zinu, ka man ir jāatbild uz to ziņu vai, vai, nu, kaut kas tāds jādara, bet jā. Nu, es lielākajā, lielākoties es, ja man pienāk *notifications*, tad es viņu apskatos uzreiz. Es ļoti reti, kad atstāšu, atstāšu viņu, neko nedarot.

I: Un tu teici, kad tu attēlus liec atsevišķi. Vai citus formātus tu arī atdali no pārējiem, vai, vai pārējie var stāvēt kopā, piemēram, video vai kas tamlīdzīgs?

LL: Nē. Nē, viss pārējais... Principā tas tikai bildes, ko es atsevišķi atdalū. Pārējais, kas viss irā tādi video vai tur visi faili, kas ir saistīti ar *Microsoft Office*, viņi tur visi stāv kopā. Es arī neatdalu tur nekādu speciāli, teiksim, *Excell* failu vai *Word* failu, nē. Viss, viss ir kopā.

I: Nu, jā. Paldies!

LL: Lūdzu! [*smejas*]

Interviju kontentanalīze

1. tabula

Respondents LK

Digitālā vide	Informācijas tipi	Tematika	Organizēšanas darbības			Mapju hierarhija	Izvietojuma stratēģija	Parāduma ideja
			Ieguve	Uzturēšana	Dzēšana			
Viedtālrunis 1	Lietotnes	Izklaide (mūzika)	-	-	-	-	-	Oriģināla
Viedtālrunis 2	Dažāda, pārsvarā attēli, nav audio failu, minēti dokumenti, dublikāti	Dažāda	-	-	Dzēš attēlus, kad pietrūkst vietas, bet pēc pārkopēšanas	Automātiska, lietotnes tiek grupētas pēc tēmas un aktivitātes	Attēli glabājas atsevišķi	-
Kindle	Grāmatas	Izklaide	-	-	-	-	-	Sekojoša
Dators	Dažāda, dublikāti	Dažāda	Ja lejupielādētais fails ir svarīgs, tiek salikts pa mapēm, ja nav, tad atstāj lejupielādes mapē. Pārkopētie faili salikti pa mapēm.	Svarīgie faili glabājas pa mapēm.	Minimāla dzēšana, tiek pārvietots uz ārējo cieta disku, ik pa laikam dzēš no lejupielādes mapes	Dokumenti sadalīti pa mapēm pēc tēmas, attēli pēc gada un aktivitātes	Attēli glabājas atsevišķi, uz darbvirsmas ir regulāri izmantotā programmatūra un uz attiecīgo laiku nepieciešamie dokumenti	-
Web.de	E-pasti	Darbs, izglītība, izklaide u.c.	Tiek sadalīts pa mapēm	E-pasti glabājas attiecīgās mapēs pēc tēmas	-	Vairākas viena līmeņa mapes	Visas mapes un jaunākie e-pasti priekšplānā	Oriģināla
Google Drive	Dažāda, pārsvarā dokumenti, dublikāti	Ikdiena, lielākoties profesionālā darbība	-	Informācija glabājas mapēs	-	Mapes sadalītas pēc tēmas	Attēli glabājas atsevišķi	Sekojoša

1. tabulas turpinājums

Dropbox	Attēli, dublikāti	Ikdiena	-	Informācija glabājas mapēs		Mapes sadalītas pēc tēmas	Attēli glabājas atsevišķi	Sekojoša
Ārējais cietais disks	Dažāda, dublikāti	Dažāda	Pārkopēts oriģinālajā kārtībā	Uzglabāšana kā datorā	Kad nepieciešams atbrīvot vietu	Pēc datora kārtības	Glabājas rezerves informācija kā datorā	-
Zibatmiņas	Dažāda, pārsvarā dokumenti, attēli, mūzika, dublikāti	Dažāda	-	-	Kad nepieciešams atbrīvot vietu	-	Attēli glabājas atsevišķi	-
SD kartes	Attēli	Ikdiena	-	-	Kad nepieciešams atbrīvot vietu	-	-	-
Spotify	Mūzika	Izklaide	Sadala pa žanriem	Glabājas sarakstos	-	-	-	-

2. tabula

Respondents ES

Digitālā vide	Informācijas tipi	Tematika	Organizēšanas darbības			Mapju hierarhija	Izvietojuma stratēģija	Paraduma ideja
			Ieguve	Uzturēšana	Dzēšana			
Dators	Dažāda, dublikāti	Dažāda	Glabājas lejupielādes mapē	Kad ir laiks, tiek salikts pa mapēm	Dzēš failus reizi trīs mēnešos vai retāk	Vairākas mapes pēc tematikas un formāta	Dažkārt formāti tiek glabāti atsevišķi, bet pārsvarā visi ir vienā mapē, atsevišķi foto un dokumenti uz darbvirsmas	-
Viedtālrunis	Dokumenti, lietotnes, dublikāti	Mācības	-	-	-	Automātiska, lietotnes sadalītas pa tēmām	-	-
E-lasītājs	Grāmatas	Izklaide	-	-	-	-	Kārtots pēc ieguves datiem	Aizgūta
iCloud	Pārsvarā attēli, dublikāti	Ceļošana	-	Glabājas mapēs	-	-	Pa mapēm pēc galamērķa vai gada	Sekojoša

2. tabulas turpinājums

<i>Ārējais cietais disks</i>	<i>Dažāda, dublikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Tūlītēja kārtošana pa mapēm</i>	<i>Organizētības uzturēšana</i>	-	<i>Mapes satur dažādu tēmu dokumentus</i>	<i>Pa mapēm</i>	-
<i>Zibatmiņa</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Failu pārvietošana</i>	<i>Nav ilglaicīgai glabāšanai</i>	<i>Dzēšana uzreiz pēc pārkopēšanas</i>	-	-	-
<i>Yahoo</i>	<i>E-pasti</i>	<i>Dažāda</i>	-	-	<i>Tiek saglabāti tikai svarīgie, pārējie ir nekavējoties dzēsti</i>	-	<i>Visi glabājas kopā</i>	-

3. tabula

Respondents MV

<i>Digitālā vide</i>	<i>Informācijas tipi</i>	<i>Tematika</i>	<i>Organizēšanas darbības</i>			<i>Mapju hierarhija</i>	<i>Izvietojuma stratēģija</i>	<i>Paraduma ideja</i>
			<i>Ieguve</i>	<i>Uzturēšana</i>	<i>Dzēšana</i>			
<i>Viedtālrunis</i>	<i>Dažāda, dublikāti</i>	<i>Dažāda</i>	-	-	<i>Kad pietrūkt vietas pēc pārkopēšanas</i>	<i>Automātiska, lietotnes kārtotas pēc aktivitātes</i>	-	-
<i>Zibatmiņas</i>	<i>Dokumenti, audio, video, dublikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Attiecīgās tēmas faili attiecīgā zibatmiņā un tālāk attiecīgā mapē</i>	<i>Reti organizē</i>	<i>Ļoti reti</i>	<i>Datorā uzturētā</i>	<i>No datora</i>	<i>Aizgūta</i>
<i>Ārējais cietais disks</i>	<i>Dažāda, dublikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Tikai svarīgie faili un seriāli no datora</i>	<i>Reti organizē</i>	<i>Ļoti reti</i>	<i>Datorā uzturētā</i>	<i>No datora</i>	-
<i>Dators</i>	<i>Dažāda, dublikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Pie lejupeļādes automātiska mapes izvēle</i>	<i>Reti organizē</i>	<i>Ļoti reti, kad pietrūkt vietas, darbvirsmas noņemti novecojuši faili</i>	<i>Tematiska galvenā mape, apakšmapes pēc laika perioda vai projekta</i>	<i>Formāti pārsvarā atsevišķi, alfabētiska secība, uz darbvirsmas primārās programmas, aktuālie faili un mapes</i>	-

3. tabulas turpinājums

Google Drive	<i>Dokumenti, attēli, video, publikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Pārnēsami faili, sinhronizācija</i>	-	-	-	<i>Viss kopā</i>	<i>Sekojoša</i>
Gmail	<i>E-pasti</i>	<i>Mācību, ikdienas</i>	-	-	-	-	<i>Visi glabājas kopā</i>	-

4. tabula

Respondents DC

<i>Digitālā vide</i>	<i>Informācijas tipi</i>	<i>Tematika</i>	<i>Organizēšanas darbības</i>			<i>Mapju hierarhija</i>	<i>Izvietojuma stratēģija</i>	<i>Paraduma ideja</i>
			<i>Ieguve</i>	<i>Uzturēšana</i>	<i>Dzēšana</i>			
Dators	<i>Dažāda, publikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Lejupielādēti faili, lejupielādes mapē, ilgtermiņa failus novieto attiecīgā mapē</i>	-	<i>Bieži dzēš, kad neapmierina</i>	<i>Mapes kārtotas pēc formāta, sīkāk pēc laika perioda vai projekta</i>	<i>Formāti atsevišķi, attēli pa datumiem, uz darbvirsma svarīgākais un regulārais</i>	-
Viedtālrunis	<i>Dažāda, publikāti</i>	<i>Dažāda</i>	-	-	<i>Piezīmēm regulāra</i>	<i>Automātiska, lietotnes mapēs pēc darbības</i>	-	-
Google Drive	<i>Dažāda, publikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Rezerves faili</i>	-	-	<i>Viena līmeņa mapes pēc datuma, vietas un formāta</i>	-	<i>Sekojoša</i>
Gmail	<i>E-pasti</i>	<i>Dažāda</i>	-	-	-	-	<i>Visi kopā</i>	-
Zibatmiņas	<i>Attēli, dokumenti, publikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>No datora samet failus un mapes</i>	-	-	<i>Ja ļoti daudz failu, tiek veidota</i>	<i>Alfabētiska secība</i>	-

5. tabula

Respondents LL

<i>Digitālā vide</i>	<i>Informācijas tipi</i>	<i>Tematika</i>	<i>Organizēšanas darbības</i>			<i>Mapju hierarhija</i>	<i>Izvietojuma stratēģija</i>	<i>Paraduma ideja</i>
			<i>Ieguve</i>	<i>Uzturēšana</i>	<i>Dzēšana</i>			

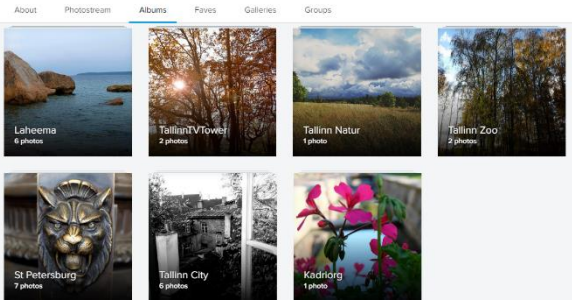

Viedtārunis	<i>Kontakt-informācija, dokumenti, piezīmes, lietotnes, dublikāti</i>	<i>Saziņa, mācībām, ikdienai</i>	-	-	<i>Piezīmes, kad ir laiks un vairs nav aktuālas, pārliktus attēlus</i>	<i>Automātiska, lietotnes grupētas pēc aktivitātes</i>	-	-
Dators	<i>Dažāda, dublikāti</i>	<i>Dažāda</i>	<i>Liela daļa lejupielādēto failu paliek "Lejupielādēs"</i>	<i>Pārsauc failus ar ģenerētiem nosaukumiem</i>	<i>Reti</i>	<i>Studijām mapes ir pa kursiem, attēliem viena līmeņa mapes pēc vietas</i>	<i>Dažkārt formāti ir atsevišķi, speciāli atdalīti tikai attēli, "Lejupielādes" kārtotas pēc datuma, uz darbvirsma svarīgākā un aktuālākā informācija</i>	-
Gmail, Inbox, Outlook	<i>E-pasti</i>	<i>Dažāda</i>	-	-	<i>Reklamējošus e-pastus</i>	-	<i>Visi kopā</i>	-
Google Drive	<i>Dokumenti, lielākoties attēli, dublikāti</i>	<i>Mācības, ikdiena</i>	-	-	<i>Pārliktus attēlus</i>	<i>Attēliem viena līmeņa mapes pēc vietas</i>	<i>Informācijas tipi atsevišķi</i>	<i>Sekojoša</i>
Zibatmiņas	<i>Attēli vienā, dokumenti otrā, dublikāti</i>	<i>Ikdiena, mācības</i>	<i>Ievietots galvenajā glabātuvē</i>	-	<i>Pārliktus attēlus</i>	<i>Pāris vecas mapes</i>	<i>Alfabēta secība</i>	-
YouTube	<i>Video</i>	<i>Izklaide (mūzika)</i>	<i>Kas patīk, to pievieno sarakstam</i>	-	-	-	<i>Secība pēc pievienošanas</i>	-

Norises laiks: 07.05.2018 - 08.05.2018

Vietnes: Facebook, Instagram, Spotify, YouTube, Pinterest, Flickr

6. tabula

Novērošanas kontentanalīze

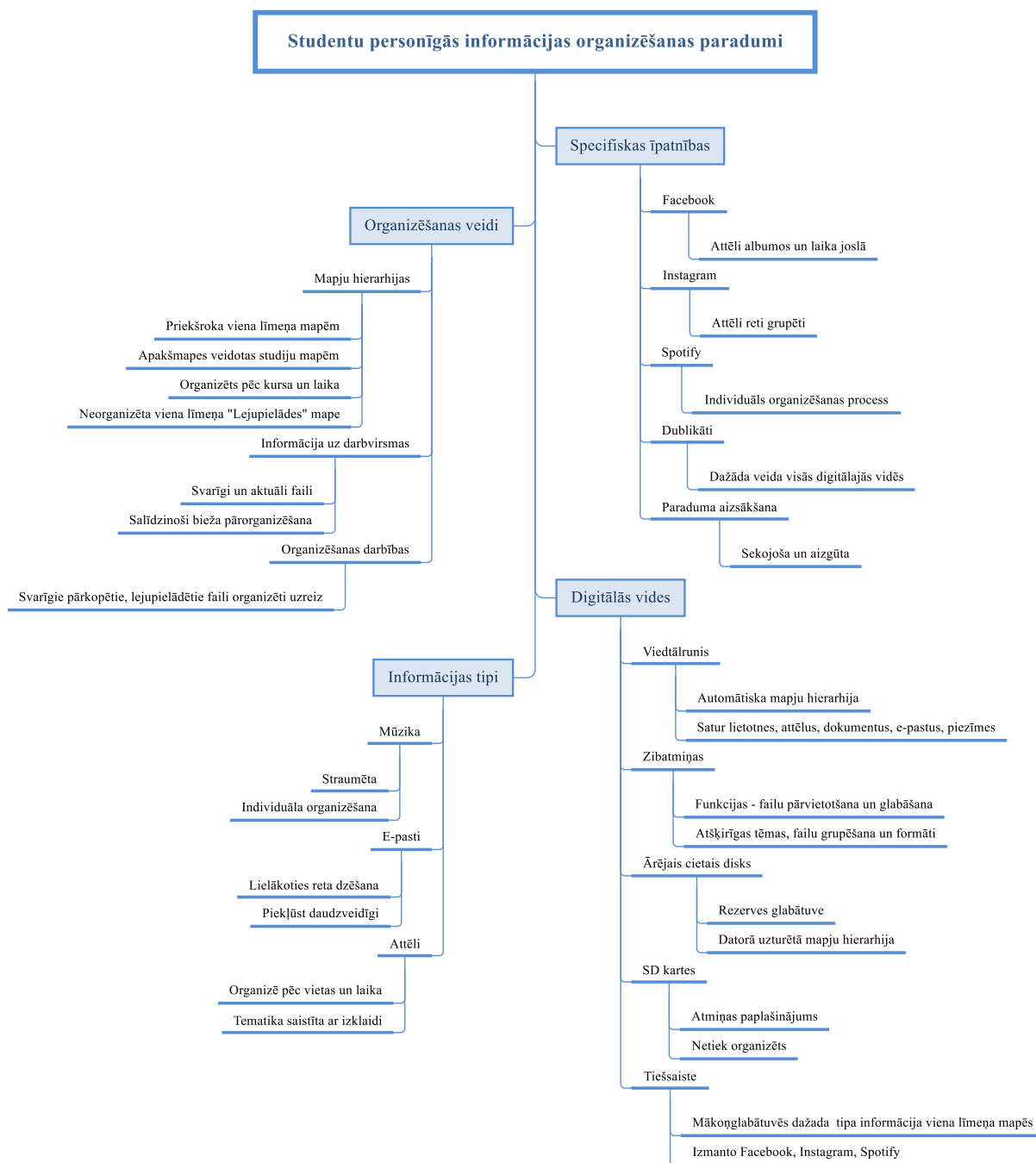
Resp.	Vietne	Info. tipi	Organizēšanas raksturojums (grupēšana, grupu nosaukšana, tematika, laika periods (ja nepieciešams))	Ekrānuuzņēmums
LK	Flickr	Attēli	Attēlu albumiem tiek piešķirti nosaukumi pēc attēlu uzņemšanas vietas. Atrašanās vietas precizitāte ir starp pilsētas nosaukumu un konkrētu vietu vai apkaimi. Albumu nosaukumu piemēri – “Kadriorg”, “TallinnTVTower” TallinasTVTornis) un “St Petersburg” (Sanktpēterburga). Visi attēli pievienoti laika periodā starp 2017. gada septembri un novembri. Tematika saistībā ar ceļošanu.	 <p>1. attēls</p>
	Facebook	Attēli	Attēli tiek grupēti laika joslā, bet nav izveidoti speciāli albumi. Grupēšana notiek pēc fiziskās attēlu uzņemšanas vietas, bet aprakstā kā skaidrojums attēliem tiek piešķirts gan pēc atrašanās vietas, gan aktivitātes, gan norāde uz attēla īpatnību respondenta acīs. Skaidrojumu piemēri – “Santa Clause besuchen” (Apmeklējam Ziemassvētku vecīti), “Lahemaa und Tallinn” (Lahemaa un Tallina) un “Photoshop Level 10 000” (10 000 Photoshop līmenis). Attēlu un to grupu pievienošanas periodi ir neregulāri. Tematika saistībā ar ceļošanu un pasākumiem.	 <p>2. attēls</p>

	Pinterest	Attēli	<p>Attēli tiek grupēti pa "ideju dēļiem". Attēlu grupām tiek piešķirti nosaukumi pēc funkcionalitātes (vispārējas un specifiskas) un attēlu īpatnībām respondenta acīs.</p> <p>Nosaukumu piemēri – "Gesundheit" (Veselība), "Eyeliner" (Acu zīmulis) un "Bewerbungsfoto" (Pieteikuma foto). Attēli organizēti laika periodā starp pirms diviem gadiem līdz pirms sešiem mēnešiem. Tematika saistībā ar ikdienā nepieciešamo informāciju un izklaidei.</p>	 <p>3. attēls</p>
ES	Facebook	Attēli	<p>Attēli netiek grupēti, bet gan pa vienam pievienoti laika joslā. Attēlu pievienošanas periodi ir neregulāri, bet attēli uzņemti vienā vietā vai viena pasākuma ietveros pārsvarā ir pievienoti tajā pašā datumā vai ar vienas dienas atšķirību. Tematika saistībā ar ceļošanu, pasākumiem un izklaidei.</p>	
	Instagram	Attēli	<p>Attēli netiek grupēti, bet gan pa vienam pievienoti laika joslā. Attēlu pievienošanas periodi ir neregulāri, bet attēli uzņemti vienā vietā vai viena pasākuma ietveros pārsvarā ir pievienoti tajā pašā datumā vai ar vienas dienas atšķirību. Tematika saistībā ar ceļošanu.</p>	
	Spotify	Mūzika	<p>Izveidots viens kopējs atskaņošanas saraksts ar nosaukumu "All-Time Favorites" (Visu laiku mīļākās), kurā dziesmas sarindotas automātiski pēc pievienošanas datuma un secības. Dziesmas pievienotas divos datumos 2018. gada aprīlī.</p>	
MV	Facebook	Attēli	<p>Attēli ir grupēti albumos. Albumu nosaukumi ar vienu izņēmumu tiek piešķirti pēc pasākuma nosaukuma un laika perioda. Vienam albumam nosaukums piešķirts pēc abstraktas idejas. Nosaukumu piemēri – "TAD ŽĪLES forums 2016", "XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki" un "Caur sidraba birzi gāju". Tematika saistībā ar pasākumiem.</p>	 <p>4. attēls</p>

	Instagram	Attēli, video	<p>Lielākā daļa ierakstu nav grupēti. Grupēti tiek attēli viena ceļojuma ietvaros. Viena ceļojuma laikā tapušas vairākas attēlu grupas, kuras tiek numurētas pievienošanas secībā – “Pirmā”, “Otrā”, “Trešā” utt. Ierakstu pievienošanas laiks ir neregulārs.</p> <p>Tematika saistībā ar ikdienu, darbu, mācībām, ceļošanu un izklaidi.</p>		5. attēls
	YouTube	Video	<p>Lielākā daļa video grupēta atskaņošanas sarakstos pēc pasākuma un norises perioda.</p> <p>Nosaukumu piemēri – “TDK Ķekaviņa koncerts ""” un “Positivus`14”. Pēdējās modifikācijas publiskajiem atskaņošanas sarakstiem veiktas 2017. gada oktobrī.</p> <p>Tematika saistībā ar darbu un izklaidi.</p>		
	Spotify	Mūzika	<p>Izveidoti divi publiski atskaņošanas saraksti, kuros ievietotas dziesmas vienas dienas laikā. Nosaukums vienam no sarakstiem ir automātiski ģenerēts Spotify nosaukums “Starred” (Zvaigžņotie) un otram saistībā ar izveidošanas gadalaiku “Autumn” (Rudens). Dziesmas automātiski kārtotas pievienošanas secībā.</p>		6. attēls
DC	Facebook	Attēli	<p>Attēli organizēti albumos, kuru nosaukumi piešķirti pēc to uzņemšanas vietas un laika perioda. Nosaukumu piemēri – “Cēsis” un “Lietuva 2016”. Tematika saistībā ar ceļošanu.</p>		

	Instagram	Attēli	<i>Tikai viens attēlu grupēšanas gadījums, kurā attēli grupēti pēc to uzņemšanas atrašanās vietas, un grupas tematika ir saistībā ar ceļošanu. Attēlu grupas aprakstā norāde uz memuāru par pašu ceļojumu. Atsevišķi attēli no vienas vietas apmeklējuma parasti tiek ievietoti ar vienas dienas starpību, pārējo attēlu pievienošanā nav novērojama regularitāte.</i>	
	Spotify	Mūzika	<i>Izveidoti trīs publiski atskaņošanas saraksti, kuru nosaukumi ir saistībā ar pirmo pievienoto izpildītāju sarakstā - "WALK THE MOON", paredzēto aktivitāti - "Morning run" (Rīta skrējieni) un pirmo pievienoto dziesmu sarakstā - "naked" (kails). Dziesmas sarakstā sarindotas automātiski pēc pievienošanas datuma un secības.</i>	
	Pinterest	Attēli	<i>Attēli ir grupēti pa "ideju dēļiem". To grupēšana notiek pēc attēlā redzamajām krāsām, to izmantošanas mērķa, attēlā redzamās vietas un apģērba elementiem. Nosaukumu piemēri – "green" (zaļš), "the coast" (krasts) un "mēteļi". Tematika saistīta ar ikdienu, stilu un izklaidi.</i>	 <p>7. attēls</p>
LL	Facebook	Attēli	<i>Attēli grupēti albūmos, bet tiem nav piešķirti nosaukumi. Attēlu grupas sastāv no attēliem, ka uzņemti vienā vietā (pēc ģeogrāfiskās norādes šķietami vienas pilsētas mērogā). Tematika saistībā ar ceļošanu.</i>	 <p>8. attēls</p>

Rezultātu kopsavilkuma domu karte

9. att. Studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumu domu karte

Bakalaura darbs „Studentu personīgās informācijas organizēšanas paradumi digitālajā vidē”
izstrādāts LU Sociālo zinātņu fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie
informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba apjoms (no ievada līdz secinājumiem ieskaitot) ir 115036 rakstzīmes (ieskaitot intervālus,
bet neieskaitot zemsvītras atsaucis).

Autors: _____ Kerīna Venskis

(paraksts)

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai.

Vadītāja: lektore M.sc.soc. Liene Viļuma _____

(paraksts)

____.____.2018.

Recenzents: asociētā profesore Dr.philol. Baiba Holma _____

(paraksts)

Darbs iesniegts Informācijas un bibliotēku studiju nodaļā ____05.2018.

Dekāna pilnvarotā persona: _____

(paraksts)

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

05.06.2018. prot. Nr. _____

Komisijas sekretāre: lektore Liene Viļuma _____

(paraksts)